

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2023

fennia

Sisällys

Toimitusjohtajan katsaus	4
Hallituksen toimintakertomus	6
Fennia-konserni	6
Tilikauden merkittävät tapahtumat.....	7
Vahinkovakuutusliiketoiminta	7
Henkivakuutusliiketoiminta.....	9
Sijoitustoiminta	9
Yritysjohdo ja henkilöstö	11
Palkitseminen	11
Konsernirakenne	12
Riskien- ja vakavaraisuuden hallinta.....	12
Yhteiskuntavastuuraportti.....	12
Vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskeva kertomus	13
Olellaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen.....	13
Näkymät alkaneella tilikaudella	13
Hallituksen ehdotus tilikauden tuloksen käsittelystä	13
Tilinpäätös	14
Tuloslaskelma 1.1.2023 - 31.12.2023	14
Tase 31.12.2023.....	16
Rahoituslaskelma	18
Tilinpäätöksen liitetiedot	19
Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet.....	19
Konserniyhtiöt 31.12.2023	26
Tunnuslukujen laskentakaavat.....	27
Konsernin tulosanalyysi.....	29
Tunnusluvut	30
Emoyhtiön sijoitusjakauma käyvin arvoin	31
Emoyhtiön sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle	32
Riskit sekä riskien- ja vakavaraisuuden hallinta.....	33
Riskien- ja vakavaraisuuden hallinnasta yleisesti	33
Riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan organisointi	33
Riskienhallinta	35
Liiketoimintariskit.....	37
Vakuutusriskit.....	38
Rahoitusmarkkinariskit	39
Vastapuoliriskit.....	41
Operatiiviset riskit	42
Keskittymäriskit.....	44
Likviditeettiriski	44
Maineriski	45
Ryhmäriskit	45
Vakavaraisuuden hallinta.....	46

Tuloslaskelman liitetiedot47

Vakuutusmaksutulo	47
Vakuutusmaksutulosta vähennetyt erät.....	47
Henkivakuutuksen vakuutusmaksutulo ja maksetut korvaukset	47
Henkivakuutuksen lisäedut.....	48
Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely	49
Vakuutusluokkaryhmäkohtainen tulos, emoyhtiö.....	51
Liikekuluerittelyt	53

Taseen liitetiedot.....55

Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero, emoyhtiö.....	55
Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero, konserni	57
Kiinteistösijoitukset	58
Kiinteistösijoitusten muutokset 1.1.2023–31.12.2023	58
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä.....	59
Konserniyritykset.....	60
Omistukset muissa yrityksissä.....	61
Konsernin sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset	65
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset.....	73
Oma pääoma	75
Velat	75
Vakuudet ja vastuusitoumukset	76
Lähipiirilainat ja -liiketoimet.....	77
Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuovelka	77
Konsernia koskevat liitetiedot	77
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset.....	78
Tilintarkastuskertomus Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennian yhtiökokoukselle	79
Hallintoneuvoston lausunto.....	84

Hallinto.....85

Hallintoneuvosto	85
Hallitus	88
Tilintarkastajat	88
Fennian johtoryhmä	89
Lääkärit.....	89

Toimitusjohtajan katsaus

Vuosi 2023 oli rahapolitiikan kiristymisen vuosi. Kohonnut inflaatio ja korkojen nousu heikensivät suomalaisen kuluttajan ostovoimaa, ja se näkyi useilla toimialoilla, voimakkaimmin rakentamisessa. Konkurssien määrä Suomessa kasvoi viime vuonna korkeammalle kuin finanssikriisissä vuonna 2009. Suomen talous oli taantumassa ja Suomi oli BKT:n kasvulla mitattuna yksi heikoimmista euromaista vuonna 2023.

Taloustilanne jatkuu haastavana myös tänä vuonna, vaikka inflaation odotetaan rauhoittuvan vuoden aikana ja keskuspankin laskevan ohjaukorkoiaan vuoden jälkimmäisellä puoliskolla.

Vakavaraisuus säilyi vahvana

Tuloksemme vuonna 2023 oli monitahoinen. Kehitys yritysten ja yrittäjien vahinkovakuuttamisessa oli vakaata, mutta kotitaloussegmenttimme asiakasmäärä pienentyi. Korvauskuluissa oli poikkeuksellisen paljon aiempina vuosina sattuneiden vahinkojen korvausvastuun muutoksia sekä yksittäisiä suurvahinkoja. Vapaaehtoisen henkilövakuuttamisen riskisuhde heikkeni, kun erityisesti sairaskuluvakuutuksia käytettiin aikaisempaa enemmän.

Henkivakuutusliiketoiminnassa taloudelliset tavoitteet vuodelle 2023 täyttyivät. Henki-Fennian liikekustannussuhde säilyi edelleen hyvänä, vaikka sitä heikensikin Handelsbankenin vakuutuskannan hankkimiseen liittyvät integraatio- ja kehityskulut. Riskiliikkeen tulos oli edellisvuosien tapaan hyvällä tasolla.

Sijoitustoiminnan osalta vuosi oli hyvä niin korko- kuin osakemarkkinoillakin. Vakavaraisuutemme on edelleen vahva, mikä luo hyvät edellytykset jatkaa yhtiön kehittämistä.

Jatkamme strategiamme toteuttamista

Strategiassamme tulevaisuuden Fenniaa rakennetaan asiakasarvo edellä. Visionamme on olla vetovoimaisin, vastuullinen Fennia.

Fenniassa on käynnissä mittava liiketoiminta- ja järjestelmä uudistus. Kehitämme palveluitamme tulevien vuosien aikana vastaamaan entistä paremmin asiakkaidemme tarpeita. Tulevaisuuden Fennia tarjoaa sujuvat ja tehokkaat palvelut asiantuntevasti ja ymmärrettävästi.

Järjestelmä uudistus on kokoluokassaan ja teknologisilta valinnoiltaan ainutlaatuinen. Tämän vuoden aikana saamme julkaistua ensimmäisiä lanseerauksia asiakkaillamme, ja teknologian tukema Fennian uudistuminen jatkuu lähivuosina.

Tuloksellinen vakuutustoiminta edellyttää dataa, teknologiaa ja osaavia ihmisiä. Investoinnit teknologiaan ja Fennian omiin kyvykkyyksiin hyödyntää uutta teknologia-alustaa ovat olleet

mittavia. Uskomme, että kykenemme hankkeen aikana hyödyntämään merkittävästi myös tekoälyn nopeaa kehitystä omistaja-asiakkaidemme hyväksi.

Me Fenniassa toimimme keskinäisyyden pohjalta ja käytämme tuloksemme asiakkaidemme eduksi. Fennian menestys riippuu siitä, miten hyvin omistaja-asiakkaat sitoutuvat pitkäjänteisesti käyttämään tuotteitamme ja palveluitamme. Panostamme siihen, että tuotteemme ja palvelumme ovat asiakkaillemme merkityksellisiä. Tämän vuoden alussa lanseerasimme Asiakasvuosialennuksen, jonka tarkoituksena on palauttaa omistaja-asiakkaillemme yhtiön liiketoiminnoista ja sijoittamisesta kertyvää tulosta. Uskomme Asiakasvuosialennuksen vaikuttavan suotuisasti omistajiemme sitoutumiseen ja tyytyväisyyteen.

Strategiamme mukaisesti Fennian ja tytäryhtiömme, vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennian organisaatiota uudistettiin merkittävästi viime vuoden alussa. Uusi rakenne liittää henki- ja vahinkovakuutusliiketoiminnan toiminnallisesti tiiviimmin yhteen. Henki-Fennia on sopinut Handelsbankenin henkivakuutusliiketoiminnan ostamisesta sisältäen sijoitus-, eläke- ja lainaturvavakuutukset. Kauppa tukee Fennian tavoitetta henkivakuutusliiketoiminnan kasvattamisesta. Kaupan odotetaan toteutuvan tämän vuoden jälkimmäisellä puolikkaalla.

Kiitos viime vuodesta kaikille asiakkaillemme – sekä fennialaisille, jotka tekevät päivittäin arvokasta työtä asiakkaidemme hyväksi.

Tomi Yli-Kyyny
toimitusjohtaja

Hallituksen toimintakertomus

Fennia-konserni

Fennia-konsernin emoyhtiö, Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia on suomalainen, asiakkaidensa omistama vahinkovakuutusyhtiö, jonka juuret ja arvot ovat vahvasti yrittäjyydessä. Toimialamme kuuluvat lakisääteiset ja vapaaehtoiset vahinkovakuutukset, joita tarjoamme yrityksille, yrittäjille ja kotitalouksille.

Konsernin tytäryhtiöt ovat vapaaehtoisia henki-, eläke- ja säästövakuutuksia tarjoava Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia, palveluyhtiö Fennia-palvelu Oy, eFennia Oy, Pasilan Portit Ky sekä lisäksi 10 kiinteistöyhtiötä.

Fennia-konsernin liikevaihto oli 830,8 miljoonaa euroa (544,2 milj. euroa). Liikevaihdon kasvuun vaikuttivat erityisesti sijoitustoiminnan nettotuottojen merkittävä muutos sekä henkivakuutusliiketoiminnan vakuutusmaksutulon kasvu. Konsernin tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli -11,2 miljoonaa euroa (114,3 milj. euroa).

Konsernin vakuutustekninen kate ennen lisäetuja ja tasoitusmäärän muutosta heikkeni viime vuoteen verrattuna ja oli -13,0 miljoonaa euroa (81,6 milj. euroa).

Konsernin vahinkovakuutusliiketoiminnan tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli -26,6 miljoonaa euroa (113,3 milj. euroa). Fennian vakuutusmaksutuotot laskivat 466,4 miljoonaan euroon (485,6 milj. euroa). Laskua kertyi 3,9 prosenttia. Merkittävin osa laskusta liittyy lakisääteisiin vakuutuslajeihin. Korvauskulut kasvoivat tilivuonna 380,3 miljoonaan euroon (308,3 milj. euroa). Korvauskulujen kasvuun vaikuttivat sairaskuluvakuutuksen korvausten kasvu, aikaisempina vuosina sattuneiden vahinkojen korvausvastuun muutos sekä yksittäiset merkittävät suurvahingot. Laskentaperiaatteisiin tehdyt muutokset pienentävät tilikauden korvauskuluja yhteensä 55,4 miljoonaa euroa.

Konsernin henkivakuutusliiketoiminnan tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 15,4 miljoonaa euroa (1,0 milj. euroa). Vakuutusmaksutulo kasvoi 87,1 miljoonaa euroa, johtuen sijoitusvakuutusten ja kapitalisaatiosopimusten kasvusta. Maksetut korvaukset olivat 118,4 miljoonaa euroa (110,9 milj. euroa). Takaisinostoja oli 56,7 miljoonaa euroa (47,7 milj. euroa).

Fennia konsernin sijoitustoiminnan nettotuotot kirjanpidossa nousivat 103,8 miljoonaan euroon (-110,9 milj. euroa). Merkittävinä tekijöinä sijoitustoiminnan kirjanpidolliseen tulokseen, vertailukauteen verrattuna, olivat pienemmät arvonalennukset, myyntitappiot sekä suuremmat arvonkorotukset. Sijoitussidonnaisten vakuutusten nettotuoton osuus oli 84,5 miljoonaa euroa (-137,2 milj. euroa).

Alustavien laskelmien mukaan konsernin vakavaraisuusasema on laskusta huolimatta edelleen vahva ollen vuoden lopulla tasolla 218,9 prosenttia (251,3 %).

Konsernin tunnusluvut

		2023	2022	2021
Liikevaihto	M€	830,8	544,2	966,3
Vakuutusmaksutulo	M€	724,5	653,4	671,5
Liikevoitto/-tappio	M€	-8,6	107,2	115,0
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	M€	-11,2	114,3	108,8
Kokonaistulos	M€	142,1	-148,9	53,5
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä		1013	935	979

Tilikauden merkittävät tapahtumat

Tilikauden aikana nostettiin liikennevakuutuksen ja työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen eläkevastuiden laskennassa käytettävää diskonttaus korkoa tasolta 0,5 % tasolle 1,0 %. Edellä mainitun seurauksena vastuovelkaa purkautui yhteensä 61,1 miljoonalla eurolla. Vertailukaudella diskonttaus koron muutoksen vuoksi vastuovelkaa purkautui yhteensä 72,0 miljoonalla eurolla.

Vuoden 2023 alussa merkittävä osa Henki-Fennian työntekijöistä siirtyi osittaisessa liikkeen luovutuksessa konsernin emoyhtiö Fennian puolelle. Fenniaan siirtyi mm. asiakkuuksissa, ICT-kehityksessä sekä vakuutuspalveluissa toimivaa henkilöstöä. Henki-Fennia ostaa jatkossa Fennialta näihin osa-alueisiin liittyvät palvelut.

Fennian tytäryhtiö Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia teki Handelsbankenin kanssa keväällä 2023 sopimuksen, jonka perusteella Henki-Fennia ostaa Handelsbankenin Suomen henkivakuutusliiketoiminnan sisältäen sijoitus-, eläke- ja lainaturvavakuutukset. Kannansiirto on tarkoitus toteuttaa vuoden 2024 loppupuolella. Kauppa tukee Fennian tavoitetta henkivakuutusliiketoiminnan kasvattamisesta.

Vahinkovakuutusliiketoiminta

Keskinäinen vakuutusyhtiö Fennia on Suomen neljänneksi suurin vahinkovakuuttaja. Yhtiö tarjoaa lakisääteisiä ja vapaaehtoisia vahinkovakuutuksia yrityksille, yrittäjille ja kotitalouksille. Vahinkoyhtiön tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli -11,4 miljoonaa euroa (142,0 miljoonaa euroa).

Fennian vakuutusmaksutuotot laskivat 466,4 miljoonaan euroon (485,6 milj. euroa). Laskua kertyi 3,9 prosenttia. Merkittävin osa laskusta liittyy lakisääteiseen tapaturma- ja liikennevakuutukseen.

Korvauskulut kokonaisuudessaan nousivat tilivuonna 380,3 miljoonaan euroon (308,3 milj. euroa). Maksetut korvaukset kasvoivat 403,4 miljoonaan euroon (392,0 milj. euroa). Kasvuun vaikuttaa erityisesti sairaskuluvakuutuksen maksettujen korvausten kasvu. Korvausvastuuta purkautui yhteensä 23,1 miljoonaa euroa (83,7 milj. euroa). Laskentaperiaatteisiin tehdyt muutokset pienentävät tilikauden korvauskuluja yhteensä 55,4 miljoonaa euroa. Merkittävin erä liittyy liikennevakuutuksen ja työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen eläkevastuiden

laskennassa käytettävän diskonttauskoron nostoon tasolta 0,5 % tasolle 1,0 %. Edellä mainitun takia vastuovelkaa purkautui yhteensä 61,1 miljoonalla eurolla. Vertailukaudella yhtiö nosti vastaavan diskonttokoron tasolta 0,0 % tasolle 0,5 %, tämän johdosta vastuovelkaa purkautui tuolloin 72,0 miljoonalla eurolla. Vastuuelan laskentaperusteisiin lisätty inflaatiovaraus kasvattaa vastuovelkaa 6,2 miljoonaa euroa. Korvausvastuuta kasvatti aikaisempina vuosina sattuneiden vahinkojen vastuuden muutokset sekä yksittäisten merkittävien suurvahinkojen varaukset, jotka kohdistuvat lähinnä tulipalo- ja keskeytysvakuutuksiin.

Henkilövakuutusten vakuutusmaksutuotto oli 143,1 miljoonaa euroa (153,5 milj. euroa) ja riskisuhde 74,8 prosenttia (47,9 %). Ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä, riskisuhde oli 95,0 prosenttia (72,4 %).

Ajoneuvovakuutusten vakuutusmaksutuotto oli 178,8 miljoonaa euroa (187,5 milj. euroa) ja riskisuhde 64,1 prosenttia (53,9 %). Ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä, riskisuhde oli 78,4 prosenttia (71,4 %).

Omaisuusvakuutusten ja muiden lajien vakuutusmaksutuotto oli 144,4 miljoonaa euroa (144,6 milj. euroa) ja riskisuhde 76,8 prosenttia (61,9 %). Ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä, riskisuhde oli 74,4 prosenttia (62,0 %).

Liikekulut nousivat 116,6 miljoonaan euroon (98,8 milj. euroa). Nousuun vaikuttaa mm. henkilöstölisäykset strategisiin hankkeisiin liittyen. Yhtiössä on käynnissä järjestelmä uudistushanke, jonka osalta taseeseen on aktivoitu kuluja 64,7 miljoonan euron edestä. Nämä tulevat tulevina vuosina vaikuttamaan liikekuluihin tehtävien poistojen kautta, kun uusi järjestelmä otetaan käyttöön.

Fennian yhdistetty kulusuhde ilman perustekorkokulua oli 105,6 prosenttia (83,8 %), riskisuhde 70,4 prosenttia (54,5 %) ja toimintakulusuhde 35,3 prosenttia (29,3 %). Vertailukelpoiset tunnusluvut, oikaistu vastuuelan laskentamuutoksilla, olivat yhdistetyn kulusuhteen osalta 116,1 prosenttia (98,2 %), riskisuhteen osalta 81,3 prosenttia (68,9 %) ja toimintakulusuhteen osalta 34,8 prosenttia (29,3 %).

Alustavien laskelmien mukaan Fennian vakavaraisuusasema säilyi laskusta huolimatta vahvana koko vuoden 2023 ollen vuoden lopulla tasolla 233,4 prosenttia (285,9 %).

Vahinkovakuutuksen tunnusluvut

		2023	2022	2021
Vakuutusmaksutulo	M€	473,4	489,3	501,9
Vahinkosuhde	%	81,5	63,5	72,3
Vahinkosuhde ilman perustekorkokulua	%	80,6	63,5	72,3
Liikekulusuhde	%	25,0	20,4	22,7
Yhdistetty kulusuhde	%	106,5	83,8	95,1
Yhdistetty kulusuhde ilman perustekorkokulua	%	105,6	83,8	95,0
Liikevoitto/ -tappio	M€	-24,9	106,2	83,8
Kokonaistulos	M€	65,6	-40,2	113,6
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä		985	870	905

Henkivakuutusliiketoiminta

Henki-Fennia on erikoistunut vapaaehtoiisiin henki-, eläke- ja säästövakuutuksiin sekä vakuutukselliseen varainhoitoon.

Henki-Fennia on Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennian tytäryhtiö 100 prosentin omistusosuudella. Henki-Fennian alakonserniin kuului tilikauden päättyessä kaksi (2) yhtiön täysin omistamaa kiinteistöyhtiötä ja yksi (1) kiinteistöyhtiö, jonka omistusosuus oli 88 prosenttia.

Konsernin henkivakuutusliiketoiminnan liikevoitto oli 16,2 miljoonaa euroa (2,0 milj. euroa), henkivakuutusyhtiön liikevoitto oli 26,4 miljoonaa euroa (7,7 milj. euroa). Henkivakuutusyhtiön liikevoittoon sisältyy konsernitason eliminoitavia tuottoja.

Henki-Fennian kokonaismaksutulo jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen oli 249,7 miljoonaa euroa (162,6 milj. euroa). Maksetut korvaukset olivat 118,4 miljoonaa euroa (110,9 milj. euroa). Takaisinostoja oli 56,7 miljoonaa euroa (47,7 milj. euroa).

Liikekulut olivat 17,4 miljoonaa euroa (15,6 milj. euroa). Yhtiön liikekustannussuhde oli 88,5 prosenttia (78,1 %), kun tunnusluvussa huomioidaan sijoitussidonnaisen vakuutuksen sijoituskohteina olevien rahastojen palkkiotuotot.

Henki-Fennian vakavaraisuusaste oli alustavien laskelmien mukaan 226,0 prosenttia (175,2 %).

Henkivakuutuksen tunnusluvut (Fennia-konserni)

		2023	2022	2021
Vakuutusmaksutulo	M€	251,1	164,0	169,6
Liikekustannus kuormitustulosta	%	103,1	88,9	85,0
Liikevoitto/ -tappio	M€	16,2	2,0	28,9
Kokonaistulos	M€	95,6	-107,7	-0,3
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä		7	50	52

Sijoitustoiminta

Vahinkovakuutusyhtiössä sijoitustoiminnan nettotuotot kirjanpidossa laskivat 28,6 miljoonaa euroon (64,4 milj. euroa). Vertailukauteen verrattuna sijoitustoiminnan tuotot ovat laskeneet pääosin pienentyneiden myyntivoittojen ansiosta. Sijoitustoiminnan kulut ovat hieman laskeneet mm johtuen pienemmistä arvonalentumisista. Sijoitustaseen käyvän arvon mukainen tuotto oli 61,3 miljoonaa euroa (22,2 milj. euroa) sisältäen sijoitustoiminnan 100,2 miljoonan euron (-191,0 milj. euroa) nettotuoton sekä vastuuvelan -38,9 miljoonan euron (213,2 milj. euroa) markkinaehtoisesta tuotosta. Sekä sijoitusomaisuuden että vastuuvelan tuottoon vaikuttaa markkinoiden korkokehitys. Vastuuvelan tuotto on positiivinen korkojen noustessa, vastuuvelan nykyarvon pienentyessä. Korkojen laskiessa vaikutus on päinvastainen. Sijoitustoiminnan tavoite on tuottaa vakaata sijoitustaseen tuottoa taseen molemmat puolet huomioiden. Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle käyvin arvoin oli 5,2 prosenttia (-8,9 %). Vastuuvelan tuottoon luetaan yhtiön merkittävää korkoriskiä aiheuttavat vastuuvelan osat, jotka yhtiön hallitus on asettanut sijoitustoiminnan tavoitteeksi vuodelle 2023.

Henkiyhtiössä sijoitustoiminnan nettotuotot kirjanpidossa oli 102,3 miljoonaa euroa (-139,4 milj. euroa), josta sijoitussidonnaisten vakuutusten nettotuoton osuus oli 84,5 miljoonaa euroa (-137,2 milj. euroa). Vertailukauteen verrattuna mm. kasvaneet myyntivoitot sekä arvonalentumisten palautukset, pienemmät myyntitappiot sekä arvonalennukset parantavat sijoitustoiminnan nettotuottoa. Sijoitustaseen käyvän arvon mukainen tuotto oli 15,6 miljoonaa euroa (0,7 milj. euroa) sisältäen sijoitustoiminnan 36,6 miljoonan euron (-118,3 milj. euroa) nettotuoton sekä vastuuvelan -21,0 miljoonan euron (119,0 milj. euroa) markkinaehtoisen tuoton. Sekä sijoitusomaisuuden että vastuuvelan tuottoon vaikuttaa markkinoiden korkokehitys. Vastuuvelan tuotto on positiivinen korkojen noustessa, vastuuvelan nykyarvon pienentyessä. Korkojen laskiessa vaikutus on päinvastainen. Sijoitustoiminnan tavoite on tuottaa vakaata sijoitustaseen tuottoa taseen molemmat puolet huomioiden. Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle käyvin arvoin oli 6,2 prosenttia (-16,0 %). Vastuuvelan tuottoon luetaan yhtiön merkittävää korkoriskiä aiheuttavat vastuuvelan osat, jotka yhtiön hallitus oli asettanut sijoitustoiminnan tavoitteeksi vuodelle 2023.

Fenniassa ja Henki-Fenniassa on käytössä ALM-tasehallintastrategia. Tämän johdosta yhtiöt suojaavat aktiivisesti markkinaehtoisen vastuuvelkansa arvonmuutoksia korkojohdannaisilla. Korkosuojausten tavoitteena on varmistaa pitkän vastuuvelan tuottovaateen saavuttaminen ja pienentää markkinakorkojen muutoksen epäsuotuisaa vaikutusta yhtiön markkinaehtoiseen tulokseen ja vakavaraisuusasemaan.

Korkosuojaukset on toteutettu kirjanpidollisesti suojaavina. Suojaavien johdannaisten arvonmuutoksia ei kirjata tulosvaikutteisesti suojauksen ollessa tehokkuuslaskennan määrittelemissä rajoissa. Suojaukset ovat olleet tehokkaita koko vuoden 2023 ajan. Vuonna 2023 korkosuojausaste vaihteli Fenniassa 60 ja 100 prosentin välillä tasehallinnan taktiseen korkonäkemykseen perustuen ja oli 100 prosenttia vuoden 2023 lopussa. Henki-Fenniassa vastuuvelan kiinteän osan suojausaste asetetaan alle 100 prosentin tasoon vastuuvelan tulevien lisäetujen vastakkaisen korkoherkkyyden huomioimiseksi. Kiinteän osan suojausaste oli Henki-Fenniassa 67 prosenttia vuonna 2023, mikä vastasi noin 100 prosentin suojausastetta koko vastuuvelalle.

Sijoitustoiminnan tunnusluvut

		2023	2022	2021
Vahinkovakuutuksen tunnusluvut				
Kokonaispääoman tuotto	%	3,1	-1,7	4,7
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	M€	100,2	-191,0	96,9
Sijoitustoiminnan tuotto sitoutuneelle pääomalle	%	5,2	-8,9	4,6
		2023	2022	2021
Henkivakuutuksen tunnusluvut				
Kokonaispääoman tuotto	%	14,9	-14,4	0,4
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	M€	36,6	-118,3	-12,0
Sijoitustoiminnan tuotto sitoutuneelle pääomalle	%	6,2	-16,0	-1,5

Yritysjohto ja henkilöstö

Tilikauden aikana hallitukseen kuuluivat jäseninä Mikael Ahlbäck (puheenjohtaja), Jyrki Mäkynen (varapuheenjohtaja), Henry Backlund, Johanna Ikäheimo, Juha-Pekka Kallunki, Esko Kivisaari, Anni Ronkainen ja Risto Tornivaara. Therese Cedercreutz toimi hallituksen jäsenenä ajanjaksolla 1-8/2023.

Hallitus piti kertomusvuoden aikana yhteensä 9 kokousta. Jäsenten läsnäolo prosentti oli 97 prosenttia.

Yhtiön toimitusjohtajana on tilikauden aikana toiminut Tomi Yli-Kyyny.

Konsernin palveluksessa oli vuonna 2023 keskimäärin 1013 henkilöä (935), joista emoyhtiön palveluksessa oli keskimäärin 985 henkilöä (870).

Palkitseminen

Fenniassa palkitsemisen lähtökohtana on kannustava, oikeudenmukainen, kohtuullinen sekä konsernin ja konserniyhtiöiden lyhyen ja pitkän aikavälin etujen mukainen johdon ja henkilöstön palkitseminen. Palkitsemisjärjestelmät perustuvat ennalta määriteltyjen, konsernin strategisista tavoitteista johdettujen tavoitteiden saavuttamiseen. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi konsernille on laadittu palkitsemisperiaatteet (ml. palkkapolitiikka). Fennia-konsernin Palkitsemisen periaatteet -asiakirjassa ja sitä täydentävissä ohjeissa määritellään fennialaisten palkan ja palkkioiden määräytymisen periaatteet. Fenniassa palkitsemisperiaatteet ja palkkapolitiikka nähdään kokonaisuutena, johon vaikuttavat mielenkiintoisen ja riittävän haastavan tehtäväkentän lisäksi hyvä johtaminen, henkilöstöedut, koulutus- ja kehittymismahdollisuudet ja rahallinen palkitseminen. Palkitsemisperiaatteista ja palkkapolitiikasta selviää myös se, miten jokainen fennialainen voi itseään ja omaa toimintaansa kehittämällä vaikuttaa palkkakehitykseensä, ja mitkä ovat palkka- ja palkkioasioihin liittyvät vastuut yhtiössä.

Palkitsemisjärjestelmien rakentamisessa ja kehittämisessä huomioidaan konsernin sekä yhtiön liiketoimintastrategia, tavoitteet ja arvot, ja yhtiön pitkän aikavälin etu sekä riskienhallinta. Lisäksi huomioidaan yhtiön liiketoiminnan jatkuvuus ja harjoittaminen ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti. Palkitsemisjärjestelmissä on muun muassa ennalta määrätyt palkkiomaksimit, jotka rajoittavat palkkion enimmäismäärän ja force majeure -ehto, joka antaa hallitukselle oikeuden järjestelmien muuttamiseen kesken kauden, jos yhtiön taloudellinen asema on vaarantunut tai olosuhteet ovat muutoin muuttuneet merkittävästi. Palkkioista päätettäessä noudatetaan ”yhden yli” -periaatetta eli päätöksentekijänä palkitsemisasiossa on pääsääntöisesti palkittavan henkilön esihenkilön esihenkilö.

Fennia-konsernin palkitsemisessa kiinnitetään huomiota myös siihen, että palkitseminen houkuttelee uusia työntekijöitä ja sitouttaa henkilöstöä, kannustaa henkilöstöä vastuulliseen toimintaan ja edistää hyvän hallintotavan mukaisesti toimimista. Tällaisia tekijöitä ovat esimerkiksi tuotteiden vastuullisuus, asiakastyytyväisyys, asiakas- ja palveluprosessien sujuvuus ja säännöstenmukaisuus. Palkitsemiseen ei oikeuta toiminta, jossa on rikottu sääntelyvelvoitteita, Fennia-konsernin periaatteita tai ohjeita tai toimittu eettisten toimintatapojen vastaisesti.

Konsernirakenne

Keskinäisen Vakuutusyhtiö Fennian konsernitilinpäätökseen yhdistellään yhtiön 100-prosenttisesti omistama Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia alakonsernitilinpäätöksen perusteella.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty eFennia Oy, josta Fennian omistusosuus on 20 prosenttia ja äänioikeus 63,6 prosenttia sekä Fennian 100-prosenttisesti omistamat Fennia-palvelu Oy ja Pasilan Portit Ky. Tämän lisäksi konserniin yhdistellään 10 kiinteistöosakeyhtiötä.

Riskien- ja vakavaraisuuden hallinta

Fennian konsernin riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan perustana toimii konserniyhtiöiden hallituksissa vahvistetut riskienhallinnan periaatteet. Fennia-konsernissa riskienhallinnalla tarkoitetaan koordinoituja strategioita, prosesseja, periaatteita ja toimenpiteitä, joilla konserniin ja konserniyhtiöihin kohdistuvat riskit tunnistetaan, analysoidaan, hallitaan, seurataan ja raportoidaan. Vakavaraisuuden hallinnalla puolestaan tarkoitetaan strategioita, prosesseja, periaatteita ja toimenpiteitä, joilla ohjataan ja määritetään konserniyhtiöiden ja konsernin riskinkantokyky, riskinottohalukkuus ja riskinsietokyky sekä keskeisten riskien rajoitukset.

Riskienhallintajärjestelmän ohjausmalli perustuu ns. kolmen puolustuslinjan malliin, jota on tarkemmin kuvattu riskienhallintaa koskevassa liitetiedossa. Riskien- ja vakavaraisuuden hallintaa koskevien tehtävien valmistelua, ohjaamista, koordinoitua ja tiedon välittämistä varten konsernissa toimii riskienhallinnan johtoryhmä. Vakuutusyhtiöiden taseen hallintaa varten kokoontuu konsernitasoinen tasehallintakomitea (ALCO).

Sijoitustoiminta perustuu yhtiöiden hallituksissa hyväksytyihin ALM-suunnitelmiin, joissa määritellään muun muassa sijoitusallokaatio ja sijoitustoiminnan käytännön toimijoiden vastuut ja valtuudet. Sijoitusallokaatioita määrättäessä otetaan huomioon yhtiöiden riskinkantokyky.

Riskeistä sekä riskien- ja vakavaraisuuden hallinnasta on laadittu tilinpäätöksen liitetieto, jossa on selvitetty Fennia-konsernin merkittävimmät riskit sekä riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan yleiset periaatteet.

Vastuullisuuskertomus

Fennia julkaisee erillisen Vastuullisuuskertomuksen. Raportti julkaistaan Fennian verkkosivuilla www.fennia.fi.

Vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskeva kertomus

Fennian, Henki-Fennian ja Fennia konsernin vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevat kertomukset julkaistaan viimeistään 5.4.2024 Fennian verkkosivuilla www.fennia.fi.

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Fennia on vuodesta 2024 alkaen ottanut käyttöön uuden, asiakkuuden kestoon perustuvan edun, asiakasvuosialennuksen. Alennus koskee edun piiriin kuuluvia vapaaehtoisia vakuutuksia ja voi kasvaa aina 15 %:iin asti asiakkuuden keston perusteella.

Näkymät alkaneella tilikaudella

Fennia-konsernin arvioidaan raportoivan vakaan, vertailukautta paremman tuloksen vuonna 2024. Vahinkovakuutusliiketoiminnan keskeiset tunnusluvut heikkenevät, ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä, vuoden 2024 alussa lanseeratun asiakasvuosialennuksen johdosta. Henkivakuutuksen operatiivisen tuloksen vuonna 2024 arvioidaan olevan samalla tasolla vertailuvuoden kanssa. Pääomamarkkinoiden kehitys vaikuttaa merkittävästi Fennia-konsernin tulokseen.

Hallituksen ehdotus tilikauden tuloksen käsittelystä

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennian voitonjakokelpoiset varat 31.12.2023 olivat 573.962.807,47 euroa. Yhtiön tilikauden tappio oli -13.299.118,36 euroa. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikauden tappio katetaan varmuusrahosta.

Tilinpäätös

Tuloslaskelma 1.1.2023 - 31.12.2023

	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Vakuutustekninen laskelma				
Vahinkovakuutus				
Vakuutusmaksutuotot				
Vakuutusmaksutulo	473 433 012,36	489 333 392,91	473 433 012,36	489 333 392,91
Jälleenvakuuttajien osuus	-6 689 772,84	-5 254 696,63	-6 689 772,84	-5 254 696,63
	466 743 239,52	484 078 696,28	466 743 239,52	484 078 696,28
Vakuutusmaksuvastuun muutos	-101 913,00	1 605 509,00	-101 913,00	1 605 509,00
Jälleenvakuuttajien osuus	-227 905,00	-120 631,00	-227 905,00	-120 631,00
Vakuutusmaksutuotot yhteensä	466 413 421,52	485 563 574,28	466 413 421,52	485 563 574,28
Korvauskulut				
Maksetut korvaukset	-404 072 143,93	-395 543 747,11	-404 072 143,93	-395 543 747,11
Jälleenvakuuttajien osuus	628 943,14	3 542 306,50	628 943,14	3 542 306,50
	-403 443 200,79	-392 001 440,61	-403 443 200,79	-392 001 440,61
Korvausvastuun muutos	23 994 049,00	84 178 394,00	23 994 049,00	84 178 394,00
Jälleenvakuuttajien osuus	-881 965,00	-447 334,00	-881 965,00	-447 334,00
	23 112 084,00	83 731 060,00	23 112 084,00	83 731 060,00
Korvauskulut yhteensä	-380 331 116,79	-308 270 380,61	-380 331 116,79	-308 270 380,61
Liikekulut	-116 580 982,49	-98 846 858,62	-115 579 172,35	-97 979 034,85
Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta	-30 498 677,76	78 446 335,05	-29 496 867,62	79 314 158,82
Tasoitusmäärän muutos	-1 713 544,00	7 093 366,00	-1 713 544,00	7 093 366,00
Vakuutustekninen kate	-32 212 221,76	85 539 701,05	-31 210 411,62	86 407 524,82
Vakuutustekninen laskelma				
Henkivakuutus				
Vakuutusmaksutulo				
Vakuutusmaksutulo			251 097 182,94	164 032 034,24
Jälleenvakuuttajien osuus			-1 408 265,06	-1 383 639,24
Vakuutusmaksutulo yhteensä			249 688 917,88	162 648 395,00
Osuus sijoitustoiminnan nettotuotosta			92 137 180,26	-145 078 168,50
Muut vakuutustekniset tuotot				
Korvauskulut				
Maksetut korvaukset			-118 485 308,07	-110 959 908,34
Jälleenvakuuttajien osuus			119 533,00	-873,00
			-118 365 775,07	-110 960 781,34
Korvausvastuun kokonaismuutos			-11 982 165,99	1 655 230,51
			-11 982 165,99	1 655 230,51
Korvauskulut yhteensä			-130 347 941,06	-109 305 550,83
Vakuutusmaksuvastuun muutos				
Vakuutusmaksuvastuun kokonaismuutos			-178 342 039,64	108 527 389,86
			-178 342 039,64	108 527 389,86
Liikekulut			-17 440 230,68	-15 569 132,09
Vakuutustekninen tulos			15 695 886,76	1 222 933,44

	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Muu kuin vakuustekninen laskelma				
Vahinkovakuutuksen tekninen kate			-31 210 411,62	86 407 524,82
Henkivakuutuksen tekninen tulos			15 695 886,76	1 222 933,44
Sijoitustoiminnan tuotot	106 577 685,51	147 449 171,22	177 723 450,28	173 631 146,10
Sijoitusten arvonkorotus	0,00	0,00	92 676 459,27	45 242 500,19
Sijoitustoiminnan kulut	-77 984 197,93	-83 072 684,52	-133 474 547,19	-213 396 135,83
Sijoitusten arvonkorotusten oikaisu	0,00	0,00	-33 110 079,85	-116 344 836,56
Sijoitustoiminnan nettotuotto	28 593 487,58	64 376 486,70	103 815 282,51	-110 867 326,10
Sijoitustoiminnan nettotuotto-osuuden siirto			-92 137 180,26	145 078 168,50
Muut tuotot				
Sijoituspalvelutoiminnan tuotot	0,00	0,00	420,58	-7,66
Muut	197 494,79	20 593,07	2 493 096,23	1 670 692,13
Muut tuotot yhteensä	197 494,79	20 593,07	2 493 516,81	1 670 684,47
Muut kulut				
Sijoituspalvelutoiminnan kulut	0,00	0,00	-2 496,03	-2 418,57
Fuusiotappion/liikearvon poistot	-7 936 912,68	-7 936 912,68	-7 416 258,60	-7 416 258,60
Muut	-41 073,64	-20 229,29	-2 425 814,58	-1 788 360,32
Muut kulut yhteensä	-7 977 986,32	-7 957 141,97	-9 844 569,21	-9 207 037,49
Voitto/tappio varsinaisesta toiminnasta	-11 399 225,71	141 979 638,85	-11 187 475,01	114 304 947,64
Osuus osakkuusyritysten voitosta/tappiosta			0,00	0,00
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	-11 399 225,71	141 979 638,85	-11 187 475,01	114 304 947,64
Tilinpäätössiirrot				
Poistoeron muutos	-47 282,97	-40 282,02		
Tuloverot				
Tilikauden verot	-198 446,25	-9 226 083,38	-532 251,84	-9 753 183,56
Aikaisempien tilikausien verot	-1 274 715,69	565 807,76	-2 486 263,37	555 240,97
Laskennalliset verot	-379 447,74	-16 418 994,00	-4 874 595,91	-13 430 892,98
Tuloverot yhteensä	-1 852 609,68	-25 079 269,62	-7 893 111,12	-22 628 835,57
Vähemmistöosuudet			-123 297,74	-47 463,68
Tilikauden voitto/tappio	-13 299 118,36	116 860 087,21	-19 203 883,87	91 628 648,38

Tase 31.12.2023

Vastaavaa

	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	39 023 153,52	46 960 066,20	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	3 227 490,41	4 414 792,08	8 317 860,86	7 986 482,15
Liikearvo	0,00	0,00	36 703 935,01	44 360 856,61
Ennakkomaksut	64 701 819,41	29 873 393,76	64 954 815,10	30 630 257,08
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	106 952 463,34	81 248 252,04	109 976 610,97	82 977 595,84
Sijoitukset				
Kiinteistösijoitukset				
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	183 443 708,50	144 352 330,06	241 385 802,69	203 068 500,51
Kiinteistösijoitusrahastot	55 218 314,36	55 506 050,87	54 431 679,97	54 719 416,48
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	38 093 453,00	40 258 033,00	0,00	0,00
Lainasaamiset omistusyhteisyrittäjäryhmittä	27 810 315,64	27 102 254,35	32 081 164,39	31 373 103,10
	304 565 791,50	267 218 668,28	327 898 647,05	289 161 020,09
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyrittäjäryhmittä				
Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä	53 222 475,43	53 222 475,43	0,00	0,00
	53 222 475,43	53 222 475,43	0,00	0,00
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	841 293 238,25	806 846 854,06	1 018 504 263,19	1 042 986 684,50
Rahoitusmarkkinavälineet	320 528 238,46	486 957 335,18	645 267 778,23	789 712 693,93
Kiinnelainasaamiset	29 426 053,89	23 407 821,56		24 207 821,56
Muut lainasaamiset	41 902 952,78	23 453 316,77	29 426 053,89	24 263 535,46
Talletukset	0,00	0,00	42 713 171,47	0,00
	1 233 150 483,38	1 340 665 327,57	1 735 911 266,78	1 881 170 735,45
Jälleenvakuutustalletesaamiset	17 986,66	7 277,31	17 986,66	7 277,31
Sijoitukset yhteensä	1 590 956 736,97	1 661 113 748,59	2 063 827 900,49	2 170 339 032,85
Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset			1 751 947 225,32	1 538 621 864,45
Saamiset				
Ensivakuutustoiminnasta				
Vakuutuksenottajilta	96 229 348,63	100 981 075,49	96 947 173,12	101 859 063,78
Jälleenvakuutustoiminnasta	200 763,00	165 856,98	200 763,00	165 856,98
Muut saamiset	190 314 226,27	178 929 577,94	283 055 026,51	245 398 194,90
Laskennalliset verosaamiset	0,00	0,00	5 977 946,28	82 809,32
Saamiset yhteensä	286 744 337,90	280 076 510,41	386 180 908,91	347 505 924,98
Muu omaisuus				
Aineelliset hyödykkeet				
Koneet ja kalusto	920 294,60	1 660 662,09	920 294,60	1 769 791,93
Tavaravarastot	118 269,17	118 269,17	118 269,17	130 681,44
	1 038 563,77	1 778 931,26	1 038 563,77	1 900 473,37
Rahat ja pankkisaamiset	39 335 437,61	47 691 223,80	64 410 613,24	78 380 225,66
Muu omaisuus yhteensä	40 374 001,38	49 470 155,06	65 449 177,01	80 280 699,03
Siirtosaamiset				
Korot ja vuokrat	4 903 204,50	3 079 886,94	9 220 061,39	7 448 944,22
Muut siirtosaamiset	28 481 664,55	12 832 992,38	36 145 095,47	15 816 822,12
Siirtosaamiset yhteensä	33 384 869,05	15 912 879,32	45 365 156,86	23 265 766,34
Vastaava yhteensä	2 058 412 408,64	2 087 821 545,42	4 422 746 979,56	4 242 990 883,49

Vastattavaa

	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Oma pääoma				
Pohjarahasto	7 702 793,83	7 702 793,83	7 702 793,83	7 702 793,83
Arvonkorotusrahasto	583 275,73	583 275,73	583 275,73	583 275,73
Varmuusrahasto	587 203 222,74	470 343 135,53	587 203 222,74	470 343 135,53
Hallituksen käyttövarat	58 703,09	58 703,09	58 703,09	58 703,09
Edellisten tilikausien voitto	0,00	0,00	97 299 590,12	122 531 028,96
Tilikauden voitto/tappio	-13 299 118,36	116 860 087,21	-19 203 883,87	91 628 648,38
Oma pääoma yhteensä	582 248 877,03	595 547 995,39	673 643 701,64	692 847 585,52
Vähemmistöosuudet	0,00	0,00	1 428 777,44	1 366 919,70
Tilinpäätössiirtojen kertymä				
Poistoero	127 511,07	80 228,10	0,00	0,00
Vakuutustekninen vastuuvélka				
Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksuvastuu	161 596 739,00	161 494 826,00	161 596 739,00	161 494 826,00
Jälleenvakuuttajien osuus	-642 343,00	-870 248,00	-642 343,00	-870 248,00
	160 954 396,00	160 624 578,00	160 954 396,00	160 624 578,00
Henkivakuutuksen vakuutusmaksuvastuu			330 567 657,66	351 386 343,20
Vahinkovakuutuksen korvausvastuu	1 132 440 062,00	1 156 434 111,00	1 132 440 062,00	1 156 434 111,00
Jälleenvakuuttajien osuus	-13 609 410,00	-14 491 375,00	-13 609 410,00	-14 491 375,00
	1 118 830 652,00	1 141 942 736,00	1 118 830 652,00	1 141 942 736,00
Henkivakuutuksen korvausvastuu			147 979 027,71	152 253 216,57
Vahinkovakuutuksen tasoitusmäärä	115 949 815,00	114 236 271,00	115 949 815,00	114 236 271,00
Vakuutustekninen vastuuvélka yhteensä	1 395 734 863,00	1 416 803 585,00	1 874 281 548,37	1 920 443 144,77
Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvélka	0,00	0,00	1 755 015 580,15	1 539 598 500,12
Velat				
Jälleenvakuutustoiminnasta	837 838,30	583 583,89	1 855 784,26	1 543 329,69
Muut velat	29 258 946,63	22 659 507,66	46 655 669,83	26 987 111,07
Laskennalliset verovelat	16 798 441,74	16 418 994,00	29 784 565,31	19 817 397,43
Velat yhteensä	46 895 226,67	39 662 085,55	78 296 019,40	48 347 838,19
Siirtovelat	33 405 930,87	35 727 651,38	40 081 352,56	40 386 895,19
Vastattava yhteensä	2 058 412 408,64	2 087 821 545,42	4 422 746 979,56	4 242 990 883,49

Rahoituslaskelma

Epäsuora rahoituslaskelma

	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Liiketoiminnan rahavirta				
Voitto/tappio varsinaisesta toiminnasta	-14 528 080,39	116 900 369,23	-19 203 883,87	91 628 648,38
Oikaisut				
Vakuutusteknisen vastuuvelan muutos	-19 792 477,00	-92 309 304,00	169 255 483,61	-202 491 924,37
Sijoitusten arvonalentumiset ja arvonnkorotukset	17 145 872,78	49 531 585,29	-149 467 105,92	183 556 414,30
Suunnitelman mukaiset poistot	11 981 559,76	12 771 782,55	16 523 005,00	17 776 504,58
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut oikaisut	-528 764,30	-74 432 092,31	801 233,62	-10 858 216,71
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	-5 721 889,15	12 462 340,76	17 908 732,44	79 611 426,18
Käyttöpääoman muutos:				
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys/vähennys	2 551 001,82	-84 936 295,09	-23 775 117,23	-140 056 603,63
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys/vähennys	17 043 269,42	-48 719 286,90	32 488 365,69	-101 276 863,59
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	13 872 382,09	-121 193 241,23	26 621 980,90	-161 722 041,04
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-4 781 059,12	1 325 986,86	-13 920 566,79	2 159 566,73
Maksetut välittömät verot	-22 205 285,38	-15 866 301,27	-29 819 974,04	-10 325 094,91
Liiketoiminnan rahavirta	-13 113 962,41	-135 733 555,64	-17 118 559,93	-169 887 569,22
Investointien rahavirta				
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	32 946 392,09	88 763 692,43	18 914 259,07	172 996 439,08
Luovutustulot sijoituksista (pl. rahavarat)	6 782 985,36	81 766 381,07	21 012 444,29	31 327 485,55
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot (netto)	-34 971 201,23	-24 536 339,84	-36 777 755,85	-25 055 183,27
Investointien rahavirta	4 758 176,22	145 993 733,66	3 148 947,51	179 268 741,36
Rahoituksen rahavirta				
Maksetut osingot/takuupääoman korot ja muu voitonjako	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahavarojen muutos	-8 355 786,19	10 260 178,02	-13 969 612,42	9 381 172,14
Rahavarat tilikauden alussa	47 691 223,80	37 431 045,78	78 380 225,66	68 999 053,52
Rahavarat tilikauden lopussa	39 335 437,61	47 691 223,80	64 410 613,24	78 380 225,66
Rahavarojen muutos	-8 355 786,19	10 260 178,02	-13 969 612,42	9 381 172,14

Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Tilinpäätös on laadittu kirjanpito-, osakeyhtiö- ja vakuutusyhtiölakien sekä vakuutusyhtiöitä valvovien viranomaisten päätöksiä, määräyksiä ja ohjeita noudattaen.

Sijoitusten kirjanpitoarvo

Rakennukset ja rakennelmat esitetään taseessa suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintamenon tai sitä alemman käyvän arvon määräisinä. Kiinteistöosakkeet sekä maa- ja vesialueet esitetään taseessa hankintamenon tai sitä alemman käyvän arvon määräisinä. Rakennuksiin kohdistuvat tuloutetut arvonkorotukset poistetaan suunnitelman mukaan.

Sijoitusomaisuusluonteiset osakkeet ja osuudet esitetään taseessa hankintamenon tai sitä alemman käyvän arvon määräisinä. Käyttöomaisuusluonteiset osakkeet ja osuudet kirjataan hankintamenuun tai sitä alemmaan käypään arvoon, jos arvonalentumista pidetään pysyvänä. Hankintameno lasketaan keskihintaa käyttäen.

Rahoitusmarkkinavälineet esitetään taseessa hankintamenon määräisinä. Hankintameno lasketaan keskihintaa käyttäen. Rahoitusmarkkinavälineiden nimellisarvon ja hankintamenon välinen erotus jaksetaan korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi rahoitusmarkkinavälineen juoksuaikana. Vastauerä merkitään hankintamenon lisäykseksi tai vähennykseksi. Korkotason vaihtelusta aiheutuvia arvonmuutoksia ei ole kirjattu. Liikkeeseenlaskijan luottokelpoisuuteen liittyvät arvonalentumiset kirjataan tulokseen.

Lainasaamiset ja talletukset esitetään taseessa nimellisarvon tai tätä pysyvästi alemman todennäköisen arvon määräisenä.

Sijoituksista aikaisemmin tehdyt arvonalennukset palautetaan tulosvaikutteisesti enintään alkuperäiseen hankintamenuun saakka käyvän arvon noustessa.

Korkojohdannaisia käytetään (muun kuin sijoitussidonnaisten) markkinaehtoisen vastuuvelan sekä valtionlainojen korkoriskin suojaamiseen tulevaisuuden arvonmuutoksia vastaan yhtiön riskienhallinnan mukaisesti. Näitä korkojohdannaisia on käsitelty kirjanpidollisesti suojaavina. Suojauslaskentaa käytettäessä johdannaisten negatiivinen arvonmuutos jätetään kirjaamatta kuluksi siltä osin kuin suojattavan kohteen arvonmuutos kattaa sen ja edellyttäen, että suojaus on tehokas. Mikäli kuitenkin suojaavien korkojohdannaisten negatiivinen arvonmuutos ylittää suojattavan markkinaehtoisen vastuuvelan positiivisen arvonmuutoksen, ylitys kirjataan sijoitusten arvonalentumisiin. Korkojohdannaisista merkitään tilikauden tuotoksi ja kuluksi sopimuksen perusteella tilikauteen kohdistuvat korot. Kirjanpidollisesti suojaavien korkojohdannaisten sulkemisen yhteydessä syntyvä voitto tai tappio jaksetaan kunkin johdannaissopimuksen juoksuajalle.

Johdannaissopimuksia käytetään myös sijoitussalkkujen suojaukseen valuuttakurssiriskiltä ja hintariskiltä soveltamalla käyvän arvon suojausta. Kirjanpidollisesti johdannaisia kuitenkin

käsitellään pääasiassa ei-suojaavina, vaikka johdannaiset toimivat tehokkaina suojuuksina. Tilikauden aikana sopimusten sulkemisesta ja raukeamisesta syntyneet voitot ja tappiot on kirjattu tilikauden tuotoksi tai kuluksi. Ei-suojaavasti käsitellyn johdannaissopimuksen käyvän arvon ja sitä korkeamman kirjanpitoarvon/sopimuskurssin negatiivinen erotus kirjataan kuluksi. Realisoitumattomia tuottoja ei kirjata.

Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset arvostetaan käypään arvoon, ja käyvän arvon muutos merkitään tuloslaskelmaan tuotoksi tai kuluksi.

Muun omaisuuden kuin sijoitusten kirjanpitoarvo

Muina pitkävaikutteisina menoina on aktivoitu huoneistojen perusparannusmenot sekä tietojärjestelmien suunnittelumenot ja lisäksi taseeseen on aktivoitu liikearvo. Ne ja kalusto esitetään taseessa suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintamenon määräisinä. Aktivoinneista kirjataan arvonalennuksia, mikäli aktivoinnin ei voida enää katsoa tuottavan tuloa vastaisuudessa.

Vakuutusmaksusaamiset merkitään taseeseen todennäköiseen arvoon ja muut saamiset nimellisarvoon tai tätä pysyvästi alempaan todennäköiseen arvoon. Vakuutusmaksusaamisten nimellisarvosta on vähennetty kokemusperäinen raukeaminen, jolloin saadaan niiden todennäköinen arvo. Saaminen, josta ei todennäköisesti saada maksusuoritusta, kirjataan luottotappioksi.

Suunnitelman mukaiset poistot

Suunnitelman mukaiset poistot lasketaan hankintamenosta arvioidun taloudellisen vaikutusajan mukaan tasapoistoin. Arvioidut poistoaajat ovat keskimäärin seuraavat:

- Tietojärjestelmien suunnittelumenot 3–10 vuotta
- Muut pitkävaikutteiset menot 3–10 vuotta
- Liikearvo 10 vuotta
- Toimisto-, liike- ja teollisuusrakennukset 20–50 vuotta
- Rakennusten ainesosat 10–20 vuotta
- Autot ja IT-laitteet 3–5 vuotta
- Muut toimistokalusteet 7 vuotta

Sijoitusten arvonorotukset

Sijoitusomaisuusluonteisten sijoitusten arvonorotukset ja niiden oikaisut kirjataan tulosvaikutteisesti. Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset arvostetaan käypään arvoon ja muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti.

Käyttöomaisuusluonteisten sijoitusten arvonorotukset ja niiden peruutukset kirjataan sidotussa omassa pääomassa olevaan arvonorotusrahastoon. Rakennusten tuloutettu arvonorotus poistetaan suunnitelman mukaan.

Sijoitusten käypä arvo

Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden arvoina käytetään korkeintaan markkinaperusteisia käypiä arvoja. Kohteet arvioidaan kassavirtaan perustuvalla tuottoarvomenetelmällä. Kiinteistösijoitusten vuosittaiseen käyvän arvon määrittämiseen osallistuu ulkopuolinen auktorisoitu kiinteistöarvioitsija ja yhtiön omat asiantuntijat.

Tytäryrityksenä olevan henkivakuutusyhtiön osakkeiden ja osuuksien käypä arvo perustuu Embedded Value -menetelmään. Tytäryhtiön Embedded Value perustuu muunneltuun Solvenssi II -taseeseen.

Noteerattujen arvopapereiden sekä sellaisten arvopapereiden, joille on olemassa markkinat, käypänä arvona käytetään vuoden viimeisintä saatavilla olevaa jatkuvan kaupankäynnin mukaista kurssia tai sen puuttuessa viimeisintä kaupankäyntikurssia. Noteeraamattomien arvopapereiden käypänä arvona käytetään todennäköistä luovutushintaa, jäljellä olevaa hankintamenoa tai substanssiin pohjautuvaa arvoa. Pääomasijoitusrahasto-osuuksien käypänä arvona on käytetty hallinnointiyhtiön ilmoittamaa arviota rahaston käyvästä arvosta tai sen puuttuessa hankintamenoa.

Johdannaissopimukset arvostetaan tilinpäätöspäivän markkinanoteeraukseen perustuen tai sen puuttuessa tilinpäätöspäivän swap-markkinanoteerauksista johdettuihin diskontto- ja termiinikorkokäyriin sekä tilinpäätöspäivän valuuttakursseihin perustuen.

Saamisten käypänä arvona käytetään nimellisarvoa tai sitä alempaa todennäköistä arvoa.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöksessä ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä sijoitusten käyvät arvot on muutettu euroiksi käyttäen Euroopan keskuspankin julkaisemia tilinpäätöspäivän viitekursseja. Sekä tilikauden aikana, että tilinpäätöksessä syntyneet kurssivoitot ja -tappiot merkitään kyseisten tulojen ja menojen oikaisueriksi tai sijoitustoiminnan tuotoiksi ja kuluiksi, mikäli kurssierot liittyvät rahoitustapahtumiin. Vakuutusteknisen laskelman kurssieroja ei ole tuloslaskelmassa siirretty sijoitustoiminnan tuottoihin/kuluihin. Siirtämättä jättämisellä ei ole vaikutusta tuloslaskelman antamaan oikeaan ja riittävään kuvaan tuloksen muodostumisesta.

Henkilökunnan eläkejärjestelyt

Konserniyhtiöiden henkilöstön eläketurva on järjestetty Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elossa ja Eläkevakuutusyhtiö Veritaksessa. Tilivuoteen kohdistuvat eläkemenot on kirjattu suoriteperusteisesti kuluksi.

Tilinpäätössiirtojen kertymä ja laskennallisen veron käsittely

Konserniyhtiöiden tilinpäätöksissä ja konsernitiilinpäätöksessä laskennalliset verovelat kirjataan kokonaisuudessaan, ja saaminen siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan se pystytään hyödyntämään. Laskennalliset verot lasketaan käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä vahvistettua verokantaa.

Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksuvastuu

Vakuutusmaksuvastuun määrittämisessä käytetään Pro rata-menetelmää. Rakennusvirhevakuutusten vakuutusmaksuvastuun määrittämisessä käytetään Pro rata-menetelmää ja 4% vuotuista inflaatio-oletusta.

Pro rata-menetelmässä vakuutusmaksuvastuu lasketaan jaksottamalla vakuutusmaksusta ilman veroja ja lakisääteisiä lisiä vakuutuskaudelle kuuluva osa lineaarisesti ajan suhteessa (pro rata). Vakuutusmaksuvastuu on vakuutusmaksusta tilinpäätöskauden jälkeiseen aikaan kohdistuva osuus.

Ainaisvakuutuksille on määritetty vakuutusittain rahastoarvot, joita vähennetään takaisinostojen ja vakuutuksista maksettujen korvausten määrillä.

Vahinkovakuutuksen korvausvastuu

Korvausvastuuta laskettaessa noudatetaan sekä vakuutusyhtiölain että sosiaali- ja terveysministeriön ja Finanssivalvonnan määräyksiä ja ohjeita.

Korvausvastuu sisältää tilivuoden jälkeen yhtiön suoritettavaksi tulevat korvausmäärät, jotka aiheutuvat tilivuonna tai aikaisemmin sattuneista vahingoista ja muista vakuutustapahtumista.

Yhtiö nosti liikennevakuutuksen ja työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen eläkevastuiden laskennassa käytettävän diskonttauskoron tasolta 0,5 % tasolle 1,0 %. Edellä mainitun takia vastuovelkaa purkautui yhteensä 61,1 miljoonalla eurolla.

Yhtiö käyttää eläkemuotoisen vastuuelan (tunnetut eläkevaraukset sekä kollektiivinen eläkevaraus) laskennassa 1,0 prosentin diskonttauskorkoa pois lukien potilasvakuutuksen tapauskohtaiset eläkevastuut, muut yleisen vastuuvakuutuksen eläkevastuut sekä yksityistapaturmavakuutuksen eläkevastuut. Potilasvakuutuksen tapauskohtaiset eläkevastuut määräytyvät Potilasvakuutuskeskuksen vastuuelkaperusteiden mukaisesti. Potilasvakuutuskeskus käyttää tapauskohtaisten eläkevastuiden laskennassa K2021-mallia ja 1,2 prosentin diskonttauskorkoa. Muun yleisen vastuun sekä yksityistapaturmavakuutuksen eläkevastuiden osalta käytetään 0,0 prosentin diskonttauskorkoa. Muihin kuin edellä mainittuihin korvausvastuun osiin ei sovelleta korkoutusta.

Yhtiö otti käyttöön erillisen inflaatiovarauksen pitkähäntäisiin korvauksiin, joissa ei ole inflaatiolta suojaavia mekanismeja. Inflaatiovaraus kasvatti yhtiön vastuuelkaa noin 6,2 miljoonaa euroa. Lisäksi yhtiö laski takausvakuutuksen tapauskohtaisten varausten varausrajaa tasolta 0,2 miljoonaa euroa tasolle 0,1 miljoonaa euroa. Edellä mainittu varausrajan laskeminen kasvatti yhtiön brutto vastuuelkaa noin 0,9 miljoonaa euroa.

Korvausvastuuseen kuuluu myös erikseen taseessa esitettävä tasoitusmäärä. Tasoitusmäärä on runsasvahinkoisten vuosien varalle laskettu puskuri. Tasoitusmäärän suuruus määräytyy Finanssivalvonnan yhtiölle vahvistamien perusteiden mukaan. Tasoitusmäärän peruste ei muuttunut vuonna 2023.

Henkivakuutuksen vastuovelka

Vastuovelkaa laskettaessa noudatetaan sekä vakuutusyhtiölain että sosiaali- ja terveysministeriön ja Finanssivalvonnan määräyksiä ja ohjeita. Vakuutusmaksuvastuu sisältää riskivakuutusten maksunsiirtovastuuta. Sijoituksien arvonkehitykseen sidottujen vakuutusten (sijoitussidonnaiset vakuutukset) vastuovelka on sijoitusten käypä arvo eikä näihin liity laskuperustekorkoa. Muiden vakuutusten osalta vastuovelka lasketaan vakuutuskohtaisesti ja käytettävä laskuperustekorko vaihtelee seuraavasti:

- Yksilöllisissä henki- ja eläkevakuutuksissa käytettävä laskuperustekorko on välillä 1-4,5 prosenttia, koron määrä riippuu vakuutuksen alkamisajankohdasta.
- Kapitalisaatiosopimusten laskuperustekorko on välillä 0-1,5 prosenttia, koron määrä riippuu sopimuksen alkamisajankohdasta ja kohderyhmästä.
- Ryhmäeläkevakuutuksen laskuperustekorko on 0-3,5 prosenttia.

Laskuperustekorkovaatimuksen täyttämiseksi vastuovelkaa on täydennetty aiemmissa tilinpäätöksissä. Korkotäydennysvastuu 31.12.2023 oli noin 70,7 miljoonaa euroa. Täydennysten ansiosta vuotuinen sijoitustoiminnalle tuleva vähimmäistuottovaade laskuperustekorkoisen vakuutuskannan osalta on 1,0 prosenttia arviolta 13 vuoden ajaksi.

Kohtuusperiaate

Vakuutusyhtiölain 13 luvun 2 §:n mukaan henkivakuutusyhtiön on noudatettava ns. kohtuusperiaatetta sellaisten vakuutusten kohdalla, joilla on vakuutus sopimuksen mukaan oikeus vakuutusten mahdollisesti tuottamien ylijäämien mukaan jaettaviin lisäetuihin. Tämä periaate edellyttää, että kohtuullinen osa näiden vakuutusten tuottamasta ylijäämästä tulee palauttaa lisäetuina kyseisille vakuutuksille, mikäli vakavaraisuusvaatimukset eivät tätä estä.

Henki-Fennian tavoitteena on antaa ylijäämän jakoon oikeutettujen vakuutusten vakuutus säästöille pitkällä aikavälillä vähintään tuotto, joka säästövakuutusten osalta vastaa 12 kk Euriborin ja eläkevakuutusten osalta Saksan valtion 10 v joukkovelkakirjalainan tuottoa. Lisätujen jakamisessa otetaan huomioon vakuutuksen kesto ja takaisinosto-oikeus. Annettava tuotto määräytyy yhtiön sijoitusten pitkäaikaisen nettotuoton perusteella.

Vakuutuksen kokonaiskorolla tarkoitetaan vakuutus sopimuksen laskuperustekorona ja kyseiselle sopimukselle hyvitetävien lisätujen yhteismäärää. Hyvitetävien lisätujen määrään vaikuttaa sopimuksen laskuperustekorona taso. Kun yhtiön saama sijoitusten nettotuotto on matala, alennetaan lisätujen tasoa. Tällöin vakuutusten, joiden laskuperustekorko on matala, kokonaiskorko voi jäädä pienemmäksi kuin vakuutusten, joiden laskuperustekorko on korkea. Kun sijoitusten nettotuotto on korkea, voivat vakuutukset, joilla on matala laskuperustekorko, saada suurempaa kokonaiskorkoa kuin vakuutukset, joilla on korkea laskuperustekorko.

Lisätujen tasossa pyritään jatkuvuuteen, minkä johdosta sijoitustuotoista syntyneitä ylijäämiä voidaan jaksoittaa annettavaksi lisäetuina kyseiselle vakuutusryhmälle tulevina vuosina.

Lisätujen tasoa rajoittavat omistajan asettamat pääoman tuotto vaatimukset sekä yhtiön vakavaraisuustavoite. Vakavaraisuustavoite asetetaan sellaiseksi, että kaikki lainsäätäjän edellyttämät vakavaraisuusrajat ylittyvät ja että yhtiön on mahdollista ottaa riskiä sijoitustoiminnassa siinä määrin kuin vakavaraisuuden ylläpito, vastuuelan tuottovaade ja omistajan tuottovaade edellyttävät.

Henki-Fennian hallitus päättää vakuutuksille annettavista lisäeduista vuosittain. Etukäteen vahvistettujen lisäetujen määrää voidaan kuitenkin muuttaa myös kesken vuoden, mikäli vakavaraisuus tai yleinen markkinatilanne sitä edellyttävät.

Riskihenkivakuutuksissa kohtuusperiaatetta sovelletaan kuolemantapausturvien ja työkyvyttömyysturvien osalta nimetyille vakuutusryhmille korotettujen korvaussummien muodossa.

Lisäetutavoitteet eivät ole sitovia, eivätkä ne ole osa yhtiön ja vakuutuksenottajan välistä vakuutus sopimusta. Lisäetutavoitteet ovat voimassa toistaiseksi ja yhtiö pidättää itsellään oikeuden lisäetutavoitteiden muuttamiseen.

Kohtuusperiaatteen toteutuminen vuonna 2023

Henki-Fennian antamat lisäedut vuonna 2023 vastaavat yhtiön kohtuusperiaatteessaan asettamia tavoitteita. Vakuutuksille annettava tuotto määräytyy yhtiön sijoitusten pitkäaikaisen nettotuoton perusteella. Lisäetujen tasossa pyritään jatkuvuuteen. Lisäetuja annettaessa otetaan huomioon yhtiön vakavaraisuusasema ja korkotas.

Pitkään jatkuneesta erittäin matalasta korkotasosta johtuen yhtiö on siirtänyt aiempina vuosina osan tuloksestaan korkotäydennysvastuuseen käytettäväksi tulevina vuosina laskuperustekoron kustantamiseen. Tilinpäätöksessä 31.12.2023 ei tehty uutta siirtoa korkotäydennysvastuuseen. Korkotäydennysvastuuta purettiin suunnitelman mukaisesti.

Uusien eläkevakuutusten laskuperustekorko on ollut jo useiden vuosien ajan matala (0 - 1 prosenttia). Lisäetujen jatkuvuuden turvaamiseksi vuoden 2017 tuloksesta siirrettiin 3,8 miljoonaa euroa tulevien lisäetujen vastuuseen käytettäväksi 0 ja 1 prosentin laskuperustekoron eläkevakuutusten lisäetujen kustantamiseen. Vuonna 2023 hyvitetystä lisäkoroista on kustannettu 0,8 miljoonaa euroa tulevien lisäetujen vastuuta purkamalla.

Korkotaso pysyi pitkään alhaalla ennen vuoden 2022 nousua. Vuonna 2023 korkotaso pysyi korkealla tasolla. Vuonna 2023 kaikissa laskuperustekorkoisissa vakuutuksissa kokonaiskorko ei saavuttanut tuottotavoitetta, mutta pitkällä aikavälillä tarkasteltuna Henki-Fennian hyvittävä kokonaiskorko on ylittänyt selvästi tuottotavoitteen. Lisäetujen jakamisessa on otettu huomioon paitsi sopimuksen laskuperustekorko, myös vakuutuksen kesto ja takaisinosto-oikeus. Tästä johtuen eläkevakuutuksille hyvittämä kokonaiskorko on ollut korkeampi kuin säästövakuutuksille hyvittämä korko. Alla on taulukko Henki-Fennian hyvittämistä kokonaiskoroista vuonna 2023:

Korkotuottoisten vakuutusten vuotuiset kokonaiskorot 2023

Laskuperustekorko	Yksilöllinen säästövakuutus	Yksilöllinen eläkevakuutus	Ryhmäeläkevakuutus	Kapitalisaatio-sopimus
4,50 %	4,50 %	4,50 %		
3,50 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %	
2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %
2,00 %			2,00 %	
1,50 %	1,50 %			1,50 %
1,00 %	1,40 %	1,80 %	1,80 %	1,20 %
0,00 %			1,80 %	1,20 %

Riskihenkivakuutuksista syntynyttä ylijäämää jaetaan riskivakuutuksille vahinkotapahtuman yhteydessä maksettavina lisäsummina. Vuonna 2023 maksetut lisäsummat, 0,9 miljoonaa euroa, kustannettiin edellisessä tilinpäätöksessä tehtyä tulevien lisätujen vastuuta purkamalla. Lisäksi lisäsummia varten tehtyä varausta kasvatettiin 0,6 miljoonaa euroa.

Konsernitilinpäätös

Fennian konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki sellaiset tytäryhtiöt, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti määräysvalta. Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia kuuluu konserniin tytäryhtiönä. Henki-Fennian ja sen tytäryhtiöiden yhdistely konsernitilinpäätökseen tehdään Henki-Fennian alakonsernitilinpäätöksen perusteella. Konserniin kuuluu myös Fennia-palvelu Oy, eFennia Oy (omistusosuus 20 prosenttia, äänioikeus 63,6 prosenttia) ja Pasilan Portit Ky.

Konsernitilinpäätökseen yhdisteltyt muut tytäryhtiöt ovat kiinteistöyhtiöitä. Konserniin kuului vuoden 2023 lopussa lisäksi 10 (9) kiinteistöyhtiötä, joista 3 (3) kuului Henki-Fennian muodostamaan alakonserniin.

Konsernitilinpäätös on laadittu emoyhtiön ja tytäryhtiöiden tuloslaskelmien, taseiden ja liitetietojen yhdistelminä, joista on eliminoitu yhtiöiden väliset saamiset ja velat, tuotot ja kulut, voitonjako sekä keskinäinen osakeomistus. Tuloksesta ja omasta pääomasta erotetaan vähemmistön osuus omaksi eräkseen. Keskinäinen osakeomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmää käyttäen. Käyttöomaisuuserille kohdistettu konserniaktiiva poistetaan kyseisen käyttöomaisuuserän poistosuunnitelman mukaisesti. Kohdistamatta jäänyt konsernilikearvo poistetaan 10 vuodessa.

Kiinteistötytäryhtiöiden kirjanpidossa osakkeiden hankinta-ajankohtana olleet arvonkorotukset on peruutettu, koska niiden muodostamisperuste on vaikuttanut tytäryhtiön osakkeiden hankintahintaan.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty osakkuusyrittäjinä pääomaosuusmenetelmällä yhtiöt, joiden äänivallasta konserni omistaa 20-50 prosenttia. Poikkeuksena ovat omistukset (20-50 prosenttia) keskinäisissä asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöissä sekä yhteissijoitusyrityksissä, jotka jätetään yhdistelemättä. Yhdistelemättä jättämisellä ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tulokseen ja vapaaseen omaan pääomaan.

Konsernin omistukset rahastoissa ovat taseessa hankintahintaisina kiinteistörahasto-osuuksina ja niiden käyvän arvon ja hankintahinnan välinen arvostusero sisältyy konsernin sijoitusten arvostuseroihin. Yhdisteleminen konsernitilinpäätökseen on tarpeetonta oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Omistukset ovat konsernin näkökulmasta sijoituksia, joiden esittäminen sijoituksissa antaa oikeat ja riittävät tiedot konsernin kannalta.

Konserniyhtiöt 31.12.2023

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät seuraavat tytäryhtiöt:

- Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia
- eFennia Oy
- Fennia-palvelu Oy
- Pasilan Portit Ky
- Kiinteistö Oy Joensuun Metropol
- Kiinteistö Oy Kyllikinportti 2
- Kiinteistö Oy Tampereen Rautatienkatu 21
- Kiinteistö Oy Tampereen Ratapihan kulma
- Kiinteistö Oy Teohypo
- Kiinteistö Oy Koivuhaanportti 1-5
- Koy Maistraatinportti 1

Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennian tytäryhtiöt:

- Kiinteistö Oy Espoon Niittyrinne 1
- Kiinteistö Oy Mikkelin Hallituskatu 1
- Munkinseudun Kiinteistö Oy

Tunnuslukujen laskentakaavat

Yleiset tunnusluvut

Liikevaihto =

Vahinkovakuutuksen liikevaihto

- + vakuutusmaksutuotot ennen jälleenvakuuttajien osuutta
- + sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa
- + muut tuotot

Henkivakuutuksen liikevaihto

- + vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta
- + sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa
- + muut tuotot

Kokonaistulos = liikevoitto (tappio) +/- taseen ulkopuolisten arvostuserojen muutos

Kokonaispääoman tuotto käyvin arvo in (%) =

- +/- liikevoitto tai tappio
- + rahoituskulut
- + perustekorkokulu
- +/- sijoitusten arvostuserojen muutos
- + taseen loppusumma
- sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvélka
- +/- sijoitusten arvostuserot

Tunnusluvun jakaja lasketaan tilikauden ja edellisen tilikauden taseen mukaisten arvojen keskiarvona.

Henkivakuutuksessa perustekorkokululla tarkoitetaan vakuutuksille vuoden aikana hyvitettyä takuukorkoa lisättyä/vähennettynä mahdollisilla takuukoron täydennysvastuun muutoksilla.

Vahinkovakuutuksessa perustekorkokululla tarkoitetaan diskontatun korvausvastuun purkautumisen vaikutusta yhtiön korvauskuluun sen diskontatessa pääomamuotoiset eläkkeet. Se lasketaan kertomalla vuoden alun diskontattu korvausvastuu edellisen vuoden lopussa käytetyllä perustekorolla.

Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle käyvin arvo in (%)

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo in suhteessa sitoutuneeseen pääomaan lasketaan sijoituslajeittain ja sijoitusten yhteismäärälle ottaen huomioon kauden aikana tapahtuneet kassavirrat.

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä = Tunnusluku lasketaan keskiarvona kalenterikuukausien lopussa lasketuista henkilökunnan lukumääristä.

Vahinkovakuutus

Vakuutusmaksutulo = vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta.

Vahinkosuhte % =

korvauskulut
vakuutusmaksutuotot

Vahinkosuhte (ilman perustekorkokulua) % =

korvauskulut (ilman perustekorkokulua)
vakuutusmaksutuotot

Liikekulusuhde % =

liikekulut
vakuutusmaksutuotot

Tunnusluvut lasketaan jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen.

Yhdistetty kulusuhde % = vahinkosuhte + liikekulusuhde

Yhdistetty kulusuhde (ilman perustekorkokulua) % =

vahinkosuhte (ilman perustekorkokulua) + liikekulusuhde

Henkivakuutus

Vakuutusmaksutulo = vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta.

Liikekustannussuhde (% kuormitustulosta) =

+ liikekulut ennen vakuutusten aktivoitujen hankintamenojen muutosta
+ korvausten selvittelykulut
kuormitustulo

Konsernin tulosanalyysi

Luvut ovat miljoonaa euroa.

	2023	2022	2021	2020	2019
Vahinkovakuutus					
Vakuutusmaksutuotot	466,4	485,6	491,6	459,9	443,6
Korvauskulut	-380,3	-308,3	-355,5	-286,5	-582,0
Liikekulut	-115,6	-98,0	-112,5	-113,8	-153,5
Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta	-29,5	79,3	23,6	59,5	-291,9
Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut sekä arvonorotukset	11,7	34,2	69,1	46,4	113,8
Muut tuotot ja kulut	-7,1	-7,3	-8,8	-6,0	-7,8
Liikevoitto/-tappio	-24,9	106,2	83,8	99,9	-185,9
Tasoitusmäärän muutos	-1,7	7,1	-5,5	-2,0	258,7
Vahinkovakuutuksen voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	-26,6	113,3	78,3	97,9	72,8
Henkivakuutus					
Vakuutusmaksutulo	249,7	162,6	168,3	159,9	239,9
Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut sekä arvonorotukset ja niiden oikaisut	92,1	-145,1	225,6	78,9	182,9
Maksetut korvaukset	-118,4	-111,0	-106,5	-105,6	-177,7
Vastuuvelan muutos ennen lisäetuja ja tasoitusmäärän muutosta	-189,5	111,2	-243,4	-98,0	-179,8
Liikekulut	-17,4	-15,6	-12,6	-14,4	-15,4
Vakuutustekninen tulos ennen lisäetuja ja tasoitusmäärän muutosta	16,5	2,2	31,4	20,7	50,0
Muut tuotot ja kulut	-0,3	-0,2	-0,3	-0,3	-0,2
Liikevoitto	16,2	2,0	31,2	20,5	49,7
Lisäedut	-0,8	-1,0	-0,7	-1,5	-0,5
Henkivakuutuksen voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	15,4	1,0	30,5	19,0	49,2
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	-11,2	114,3	108,8	116,9	122,0
Tuloverot ja muut välittömät verot	-7,9	-22,6	-23,5	-20,7	-18,8
Vähemmistöosuudet	-0,1	0,0	-0,1	-0,3	-0,3
Konsernin voitto/tappio tilikaudelta	-19,2	91,6	85,2	96,0	102,9

Tunnusluvut

		2023	2022	2021	2020	2019
Konsernin tunnusluvut						
Liikevaihto	M€	830,8	544,2	966,3	760,0	996,5
Vakuutusmaksutulo	M€	724,5	653,4	659,9	630,5	688,5
Liikevoitto/-tappio	M€	-8,6	107,2	115,0	120,2	-136,2
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	M€	-11,2	114,3	108,8	117,0	122,0
Kokonaistulos	M€	142,1	-148,9	53,5	247,8	-126,3
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä		1 013	935	979	1 047	1 064
Vahinkovakuutuksen tunnusluvut						
Vakuutusmaksutulo	M€	473,4	489,3	501,9	469,6	447,5
Vahinkosuhte	%	81,5	63,5	72,3	62,3	131,2
Vahinkosuhte ilman perustekorkokulua	%	80,6	63,5	72,3	62,3	128,8
Liikekulusuhte	%	25,0	20,4	22,7	24,7	35,8
Yhdistetty kulusuhte	%	106,5	83,8	95,1	87,1	167,0
Yhdistetty kulusuhte ilman perustekorkokulua	%	105,6	83,8	95,0	87,0	164,6
Liikevoitto/-tappio	M€	-24,9	106,2	83,8	99,9	-186,0
Kokonaistulos	M€	65,6	-40,2	113,6	133,2	-93,9
Kokonaispääoman tuotto	%	3,0	-1,7	4,7	5,7	-4,2
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	M€	100,2	-191,0	96,9	80,5	197,2
tuotto sitoutuneelle pääomalle	%	5,2	-8,9	4,6	3,9	11,1
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä		985	870	905	918	919
Henkivakuutuksen tunnusluvut						
Vakuutusmaksutulo	M€	251,1	164,0	169,6	160,9	241,0
Liikekustannus kuormitustulosta	%	100,5	88,9	85,0	92,7	100,1
Liikevoitto	M€	16,2	2,0	28,9	20,5	49,7
Kokonaistulos	M€	95,6	-107,7	-0,3	57,4	63,3
Kokonaispääoman tuotto	%	14,9	-14,4	0,4	7,1	8,3
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	M€	36,6	-118,3	-12,0	48,6	56,6
Sijoitustoiminnan tuotto sitoutuneelle pääomalle	%	6,2	-16,0	-1,5	6,0	7,6
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä		7	50	52	52	53

Emoyhtiön sijoitusjakauma käyvin arvoin

	Perusjakauma				Riskijakauma ⁸⁾		
	31.12.2023		31.12.2022		31.12.2023		31.12.2022
	milj. €	%	milj. €	%	milj. €	% ¹⁰⁾	% ¹⁰⁾
Korkosijoitukset yhteensä	1 031,2	52,9	1 180,1	62,2	1 031,2	52,9	62,2
Lainasaamiset ¹⁾	99,6	5,1	74,2	3,9	99,6	5,1	3,9
Joukkovelkakirjalainat	640,7	32,8	867,1	45,7	640,7	32,8	45,7
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ¹⁾²⁾	290,9	14,9	238,7	12,6	290,9	14,9	12,6
Osakesijoitukset yhteensä	548,9	28,1	392,0	20,6	548,9	28,1	20,6
Noteeratut osakkeet ³⁾	355,9	18,2	209,8	11,1	355,9	18,2	11,1
Pääomasijoitukset ⁴⁾	40,9	2,1	38,3	2,0	40,9	2,1	2,0
Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾	152,0	7,8	143,9	7,6	152,0	7,8	7,6
Kiinteistösijoitukset yhteensä	362,8	18,6	327,2	17,2	362,8	18,6	17,2
Suorat kiinteistösijoitukset	205,8	10,5	165,7	8,7	205,8	10,5	8,7
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	157,0	8,0	161,5	8,5	157,0	8,0	8,5
Muut sijoitukset	8,0	0,4	-0,9	0,0	8,0	0,4	0,0
Hedge-rahastosijoitukset ⁶⁾	0,0	0,0	21,8	1,1	0,0	0,0	1,1
Hyödykesijoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut sijoitukset ⁷⁾	8,0	0,4	-22,7	-1,2	8,0	0,4	-1,2
Sijoitukset yhteensä	1 950,9	100,0	1 898,5	100,0	1 950,9	100,0	100,0
Johdannaisten vaikutus ⁹⁾							
Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä	1 950,9	100,0	1 898,5	100,0	1 950,9	100,0	100,0
Jvk-salkun modifioitu duraatio	1,2		1,6				

¹⁾ Sisältää kertyneet korot

²⁾ Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

³⁾ Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle

⁴⁾ Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infrastruktuurisijoitukset

⁵⁾ Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

⁶⁾ Sisältää kaikentyyppiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

⁷⁾ Sisältää johdannaisten ja erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

⁸⁾ Riskijakauma voidaan esittää vertailukausilta sitä mukaa kun tietoa kertyy (ei taannehtivasti).

Mikäli luvut esitetään vertailukausilta ja kaudet eivät ole täysin vertailukelpoisia tulee tästä antaa tiet

⁹⁾ Sisältää johdannaisten vaikutuksen riski- ja perusjakauman erotukseen. Johdannaisten vaikutus voi olla +/- Eron korjauksen jälkeen riskijakauman loppusumma täsmää perusjakaumaan.

¹⁰⁾ Suhteellinen osuus lasketaan käyttäen jakajana "Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä" -rivin loppusummaa.

Emoyhtiön sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle

	Sijoitustoiminnan nettotuotot käyvin arvo ⁸⁾		Sitoutunut pääoma ⁹⁾		Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle			
	2023 milj. €	2023 milj. €	2023 %	2022 %	2021 %	2020 %	2019 %	
Korkosijoitukset yhteensä	51,4	1 105,8	4,7	-4,4	-0,5	0,9	3,8	
Lainasaamiset ¹⁾	5,7	94,8	6,1	3,3	2,6	1,3	3,0	
Joukkovelkakirjalainat	42,9	783,8	5,5	-6,3	-0,4	1,2	4,5	
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ²⁾	2,8	227,2	1,2	-0,4	-1,7	-0,1	1,6	
Osakesijoitukset yhteensä	53,5	487,0	11,0	-6,7	36,9	9,5	29,2	
Noteeratut osakkeet ³⁾	31,6	313,2	10,1	-12,5	26,6	4,7	44,3	
Pääomasijoitukset ⁴⁾	2,8	38,0	7,4	2,6	27,4	4,4	-2,3	
Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾	19,0	135,9	14,0	-0,6	57,3	18,4	23,0	
Kiinteistösijoitukset yhteensä	-14,9	337,3	-4,4	6,2	8,9	-2,6	5,5	
Suorat kiinteistösijoitukset	0,2	174,1	0,1	9,4	6,9	-0,6	6,3	
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	-15,1	163,2	-9,3	1,9	14,3	-9,4	3,1	
Muut sijoitukset	16,9	-6,0	-284,4	-206,3	-36,0	94,4	430,3	
Hedge-rahastosijoitukset ⁶⁾	1,6	14,3	11,0	-1,8	5,1	13,5	14,6	
Hyödykesijoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Muut sijoitukset ⁷⁾	15,4	-20,2	-76,0	-308,0				
Sijoitukset yhteensä	106,9	1 924,2	5,6	-8,6	5,0	4,2	11,4	
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	-6,7							
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo	100,2	1 924,2	5,2	-8,9	4,6	3,9	11,2	

¹⁾ Sisältää kertyneet korot

²⁾ Sisältää kertyneet korot, rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

³⁾ Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle

⁴⁾ Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infrastruktuurisijoitukset

⁵⁾ Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

⁶⁾ Sisältää kaikentyyppiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

⁷⁾ Sisältää johdannaiset ja erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

⁸⁾ Raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos - kauden aikana tapahtuneet kassavirrat. Kassavirralla tarkoitetaan myyntien/tuottojen ja ostojen/kulujen erotusta

⁹⁾ Sitoutunut pääoma = Markkina-arvo raportointikauden alussa + päivittäin / kuukausittain aikapainotetut kassavirrat

Riskit sekä riskien- ja vakavaraisuuden hallinta

Riskien- ja vakavaraisuuden hallinnasta yleisesti

Fennia-konsernin keskeisimmät yhtiöt ovat emoyhtiö Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia (jäljempänä Fennia) sekä sen tytäryhtiö Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia (jäljempänä Henki-Fennia). Fennia-konsernin riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan kehikko kuvataan konserniyhtiöiden hallitusten vahvistamissa periaateasiakirjoissa. Keskeisin näistä asiakirjoista on Riskienhallinnan periaatteet, jossa kuvataan sekä riskien-, vakavaraisuuden että tasehallinnan yleiset periaatteet.

Fennia-konsernissa riskienhallinnalla tarkoitetaan koordinoituja strategioita, prosesseja, periaatteita ja toimenpiteitä, joilla konserniin ja konserniyhtiöihin kohdistuvat riskit tunnistetaan, analysoidaan, hallitaan, seurataan ja raportoidaan.

Vakavaraisuuden ja taseaseman hallinnalla puolestaan tarkoitetaan strategioita, prosesseja, periaatteita ja toimenpiteitä, joilla määritetään ja ohjataan konserniyhtiöiden ja konsernin riskinottohalukkuutta, riskinottokapasiteettia, pääomapuskureita sekä muita keskeisiä riskinoton rajoituksia.

Riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan organisointi

Fennian hallitus konsernin emoyhtiön hallituksena kantaa vastuun riskien-, vakavaraisuuden ja taseaseman hallinnasta ja sen sovittamisesta osaksi konsernin hallintojärjestelmää. Fennian hallituksen vastuulla on varmistaa, että konserniin kuuluvien yhtiöiden erityispiirteet ja konsernin sisäiset yhteydet (mm. sisäiset transaktiot, kaksinkertaiset pääomat, pääomien siirrettävyys ja pääomien käyttö yleensä) tulevat asianmukaisesti huomioon otetuiksi.

Fennian ja Henki-Fennian hallitukset valvovat ja ovat vastuussa, että yhtiöt noudattavat toiminnassaan konsernin riskienhallinnan periaatteita. Niiden vastuulla on erityisesti varmistaa, että yhtiöissä on toiminnan laatuun, laajuuteen ja monimutkaisuuteen nähden riittävällä tavalla järjestetty hallintojärjestelmä, mukaan lukien sisäinen valvonta ja riskienhallintajärjestelmä.

Muiden konserniyhtiöiden kohdalla Fennia-konsernin riskienhallinnan periaatteita noudatetaan soveltuvin osin. Muut konserniyhtiöt ovat pääosin kiinteistöyhtiöitä.

Riskienhallintaa koskevien tehtävien valmistelua, ohjaamista, koordinoitua ja tiedon välittämistä varten konsernissa toimii riskienhallinnan johtoryhmä. Ryhmän puheenjohtajana toimii konsernin riskienhallintajohtaja.

Vakuutusyhtiöiden taseen hallintaa varten kokoontuu konsernitasoinen ALCO-komitea, jonka keskeisimmät tehtävät ovat luoda vakuutusyhtiöiden hallituksille ehdotus sijoitusstrategiasta (ALM-suunnitelma), muuttaa strategiaa tarvittaessa hallitusten asettamia rajoituksia rikkomatta ja raportoida taseen riskeistä hallituksille. Komitean puheenjohtajana toimii Fennian toimitusjohtaja.

Riskienhallintajärjestelmän ohjausmalli perustuu kolmen linjan malliin, jossa:

1. Ensimmäisellä linjalla eli liike- ja tukitoiminnoilla on ensisijainen vastuu päivittäisestä riskienhallinnasta ja riskien raportoinnista hyväksytyjen periaatteiden mukaisesti.
2. Toinen linja vastaa muun muassa riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan tulkinnoista, kehittämisestä, suunnittelusta ja raportoinnista sekä tukee, seuraa ja arvioi ensimmäisen linjan riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan prosessien implementointia.
3. Kolmannen linjan tehtävänä on varmistaa sisäisen valvonnan sekä riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan sekä kontrollien vaikuttavuus ja tehokkuus.

Kolmen linjan mallissa vastuu riskien-, vakavaraisuuden ja taseen hallinnasta jakautuu seuraavasti eri toimijoiden kesken:

- Toimitusjohtaja

Toimitusjohtaja vastaa riskienhallintajärjestelmän luomisesta ja sen asianmukaisesta toteuttamisesta hallituksen päätösten mukaisesti.

- Operatiivinen johto ja liike- ja tukitoiminnot

Kukin liike- ja tukitoiminto vastaa ensisijaisesti päivittäisestä riskienhallinnasta ja riskien raportoinnista hyväksytyjen periaatteiden mukaisesti, seuraa oman osa-alueensa kokonaisriskiprofiilia (toisen linjan tuella) ja varmistaa konsernin riskienhallinnan dokumentaation mukaisen toiminnan osa-alueellaan.

- Aktuaaritoiminto

Vakuutusyhtiön vastuullinen vakuutusmatemaatikko vastaa aktuaaritoiminnosta ja siitä, että hinnoittelussa ja vakuutusteknisen vastuuvelan laskennassa sovellettavat vakuutusmatemaattiset menetelmät ovat asianmukaiset. Vastuullinen vakuutusmatemaatikko määrittelee myös vakuutusteknisen vastuuvelan tason. Aktuaaritoiminto osallistuu riskienhallintajärjestelmän tehokkaaseen täytäntöönpanoon, erityisesti riskienhallintamenetelmien luomiseen, mutta myös yrityksen oman riski- ja vakavaraisuusarvion toteuttamiseen. Aktuaaritoiminto on organisoitu toisen puolustuslinjan yhteyteen.

- Riskienhallinta, 2. puolustuslinja

Riskienhallintatoiminnolla on päävastuu toisen linjan tehtävistä, ja se vastaa muun muassa riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan tulkinnoista, kehittämisestä, suunnittelusta sekä ohjeista ja menettelytavoista. Toiminnon tehtävänä on ylläpitää kokonaisnäkemystä konserniyhtiöiden ja konsernin riskiprofilista ja raportoida siitä yhtiön johdolle. Toiminto myös tukee hallituksen ja toimitusjohtajan sekä liike- ja tukitoimintojen riskien- ja vakavaraisuuden hallintatyötä muun muassa osallistumalla riskienhallintajärjestelmän kehittämiseen ja arvioimalla sen toimivuutta sekä laatimalla analyyseja riskiasemaa koskevan päätöksenteon tueksi.

- Compliance

Compliance-toiminto on organisoitu toisen puolustuslinjan yhteyteen. Compliance-toiminto varmistaa, että Fennian-konsernin toiminnassa noudatetaan sääntelyä, finanssialan itsesääntelyä sekä konsernin sisäisiä ohjeita ja että asiakassuhteissa noudatetaan asianmukaisia menettelytapoja. Se myös tunnistaa ja arvioi säädösmuutosten vaikutuksia, säännösten noudattamisen laiminlyöntiin liittyviä riskejä sekä säännösten noudattamisessa mahdollisesti esiintyneiden puutteiden estämiseksi ja korjaamiseksi tehtyjen toimenpiteiden riittävyyttä. Lisäksi compliance edistää säännösten noudattamista ennakoivalla neuvonnalla ja valvonnalla sekä kehittää sisäisiä menettelytapoja, joilla säännösten noudattamista voidaan valvoa tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti.

- Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus tukee konsernia tavoitteiden saavuttamisessa tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan organisaation riskienhallinta-, valvonta- sekä johtamis- ja hallintoprosessien tehokkuuden arviointiin ja kehittämiseen.

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on seurata ja arvioida konsernin sisäisen valvonnan ja muun hallinnon riittävyyttä ja tehokkuutta muun muassa seuraavilla osa-alueilla:

- yhtiön strategian ja tavoitteiden saavuttaminen
- vakavaraisuuden hallintaprosessin kattavuus ja luotettavuus
- riskienhallinnan tehokkuus
- resurssien käytön taloudellisuus ja tarkoituksenmukaisuus
- lakien ja määräysten sekä sisäisten toimintaperiaatteiden, suunnitelmien ja ohjeiden noudattaminen
- informaation oikeellisuus, riittävyys ja tarkoituksenmukaisuus
- omaisuuden turvaaminen.

Riskienhallinta, compliance ja aktuaarit-toiminto on integroitu Fennia-konsernin organisaatioon tavalla, joka varmistaa niiden toiminnan operatiivisen riippumattomuuden. Ne ovat vapaita sellaisista vaikutteista, jotka voisivat vaarantaa niiden tehtävien suorittamisen objektiivisesti, tasapuolisesti ja riippumattomasti. Sisäinen tarkastus puolestaan on sekä ensimmäisen että toisen linjan toiminnoista riippumaton.

Riskienhallinta

Fennia-konsernissa "riski" määritellään tapahtumaksi, jolla toteutuessaan on vaikutuksia yhtiön strategian ja liiketoimintatavoitteiden saavuttamiseen. Näin ollen riskitapahtumalla voi olla odotuksiin nähden joko (i) positiivinen tai (ii) ei-toivottu vaikutus.

Konsernin riskienhallinnan strategioiden ja prosessien kokonaisuus jaetaan seuraaviin osa-alueisiin:

1. Riskien tunnistaminen ja analysointi

Ensimmäisen puolustuslinjan liike- ja tukitoiminnot tunnistavat ja analysoivat toimintaa ja tavoitteita uhkaavia riskejä sekä vuosisuunnittelun yhteydessä että päivittäisessä operatiivisessa toiminnassa Fennian riskikartan mukaisesti.

Analysointivaiheessa arvioidaan yksittäisen riskin vaikutukset, todennäköisyydet ja riippuvuudet suhteessa toiminnan tavoitteisiin. Riskien analysoinnin tavoitteena on luoda yhteismitalliset mittarit eri riskeille ja parantaa riskien vertailtavuutta. Riskien analysointi ja vertailu ovat välttämättömiä siksi, että niiden avulla voidaan kohdentaa riskienhallintatoimenpiteet toiminnan kannalta olennaisiin riskeihin.

2. Riskien hallinta

Hallintavaiheessa tunnistetut ja analysoidut riskit priorisoidaan ja suunnitellaan hallintatoimenpiteitä, joilla riskejä vältetään, pienennetään, siirretään tai kannetaan. Ensimmäinen puolustuslinja riskien omistajana toteuttaa asianmukaisen riskien hallinnan ja suunnittelee hallintatoimenpiteet.

3. Riskien seuranta

Fenniassa toteutetaan sekä kvantitatiivista riskiseurantaa, joka koostuu erilaisista riski-indikaattoreista, että kvalitatiivista riskiseurantaa, johon kuuluvat muun muassa suunniteltujen ja päätettyjen hallintatoimenpiteiden seuraaminen, arvioiminen ja mahdollinen testaaminen. Riskejä seurataan johdonmukaisesti ja niiden tasoa verrata asetettuun riskinottohaluun.

4. Riskien raportointi

Fennia-ryhmän, sen yhtiöiden sekä liiketoimintayksiköiden tulee noudattaa riskiraportoinnissa (i) sääntelyä¹ sekä (ii) sisäisiä ohjeita. Riskiraportoinnin tavoitteena on tuottaa luotettavaa, riittävää ja oikea-aikaista tietoa Fennian ja Henki-Fennian hallituksille ja operatiiviselle johdolle Fennia-ryhmän, siihen kuuluvien yksittäisten yhtiöiden tai liiketoimintayksikön riskitasosta. Fennia-ryhmässä riskiraportointi voi olla säännöllistä tai ei-säännöllistä.

¹⁾ Vakuutusyhtiölaki (521/2008)

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (2009/138/EY) ja sen perusteella annetut säädökset Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen (EIOPA) antamien hallintojärjestelmää koskevien ohjeiden (EIOPA-BoS-14/253) vaatimukset

Edellä kuvattuja riskienhallinnan strategioita ja prosesseja sovelletaan riskienhallinnan helpottamiseksi laaditun riskikartan kaikkiin riskialueisiin, joita ovat

- Liiketoimintariskit
- Vahinkovakuutusriskit
- Henkivakuutusriskit
- Markkinariskit
- Vastapuoliriskit
- Likviditeettiriskit
- Operatiiviset riskit
- Kestävyyseriskit
- ALM-riskit
- Keskittymäriskit
- Maineriskit

Liiketoimintariskit

Liiketoimintariskeillä tarkoitetaan riskejä, jotka liittyvät vakuutusyhtiön strategiaan ja johtuvat vääristä liiketoimintapäätöksistä, liiketoimintapäätösten väärästä tai epäonnistuneesta toteutuksesta tai kyvyttömyydestä sopeuttaa liiketoiminta muuttuviin olosuhteisiin tai tavoiteltavan tulevan tilan mukaiseksi.

Strategialla tarkoitetaan joukkoa pitkän aikavälin suunnitelmia ja toimenpiteitä, joiden avulla vakuutusyhtiö siirtyy nykytilasta toivottuun tulevaan tilaan.

Liiketoimintariskeillä on monta eri ulottuvuutta, ja ne on jaettu seuraaviin ryhmiin:

- Toimintaympäristön muutoksiin liittyviin riskeihin
- Asiakkaisiin liittyviin riskeihin
- Teknologiaan liittyviin riskeihin
- Dataan liittyviin riskeihin
- Tulevaisuuden henkilöstöön liittyviin riskeihin
- Pääomien käyttöön liittyviin riskeihin
- Tuotteisiin ja palveluihin liittyviin riskeihin
- Yritysvastuuseen liittyviin riskeihin.

Liiketoimintariskien hallinnan lähtökohtana on tunnistaa konsernin ja kunkin konserniyhtiön tulevaisuuteen vaikuttavat riskit ja havainnoida erilaisia heikkoja signaaleja sekä arvioida, millä tavoin erilaiset tapahtumat, trendit ja skenaariot vaikuttavat liiketoiminnan kestävyys- ja vakavaraisuusaseman kehitykseen sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä.

Vakuutusriskit

Vakuutusriskit liittyvät vakuutusyhtiön perusliiketoimintaan eli vakuuttamiseen.

Merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät riskin valintaan, myynnin ohjaukseen ja riskin hinnoitteluun, eli kyseessä on tappioriski siitä, että tulevista vakuutuskorvauksista aiheutuvat kustannukset ylittävät vakuutuksista saadut vakuutusmaksut. Vakuutusriskeihin sisältyvät myös suurvahinkoriskit.

Vakuutusriskeihin liittyy myös tappioriski, joka johtuu vakuutusteknisen vastuuelan epäedullisesta arvonmuutoksesta. Vastuuelkariski liittyy vastuuelan laskennassa tehtyjen oletusten epävarmuuteen ja arvioitujen korvausmäärien, liikekulujen ja näiden kassavirtojen epäedullisiin poikkeamiin toteutuneista kuluista.

Henkivakuutusriskeiksi luetaan muun muassa biometriset riskit (kuolevuus-, pitkäikäisyys-, työkyvyttömyys- ja vastaavat riskit) ja erilaiset raukeamisriskit, kuten henkivakuutuksen takaisinostoriski.

Vakuutusteknistä vastuuelkaa koskevat myös eräät rahoitusmarkkinariskit, kuten inflaatio ja diskonttokorko.

Vakuutustoiminta perustuu vakuutusriskien ottamiseen, riskien hajauttamiseen vakuutuskannan sisällä ja riskien hallintaan. Vakuutusriskin hallinnan tärkeimmät keinot ovat asianmukainen riskien valinta (vastuunvalinta), hinnoittelu ja vakuutusehdot sekä jälleenvakuutussuojan hankkiminen.

Vastuunvalinnalla ohjeistetaan myyntiä ja varmistetaan vakuutustoiminnan kannattavuutta. Vastuunvalintaa hallitaan tutkimalla tilastollisesti aiempia vahinkotapauksia, jotka ovat myös perustana hinnoittelulle. Vastuunvalintaohjeissa määritellään, millaisia riskejä voidaan vakuuttaa ja miten suuria vakuutusmääriä sallitaan.

Vakuutusriskien hinnoittelussa pyritään riskivastaavuuteen asettamalla sitä korkeampi hinta, mitä suurempi riski on kyseessä ja päinvastoin. Hinnoittelun lähtökohtana on tietovaraston oikeellisuus ja riittävyys sekä se, että vakuutettava kohde tunnetaan riittävän hyvin. Ainoastaan tältä pohjalta voidaan tehdä asianmukaiset riskianalyysit ja päättää riittävästä vakuutusmaksun tasosta.

Vakuutusehtojen merkitys vakuutusriskin rajoittamisessa on olennainen. Vakuutusehdoissa määritellään muun muassa vakuutussopimuksen kattavuus ja korvausten rajoitukset. Vakuutusriskin hallinnassa on tärkeää, että ei-toivotut riskit suljetaan pois tai rajoitetaan sopimusteitse toivotulle tasolle.

Vahinkovakuutuksessa eräistä vakuutuslajeista, kuten lakisääteisestä tapaturmavakuutuksesta ja liikennevakuutuksesta, on erityislainsäädäntöä, jossa on määritelty vakuutusturvan kattavuus, mikä estää vakuutusehtojen muuttamisen siltä osin. Lakisääteisessä tapaturmavakuutuksessa ja liikennevakuutuksessa on myös säädöksiä, jotka rajoittavat vakuutusyhtiön vastuuta. Eläkemuotoisten korvausten inflaatoriski ja sairaanhoitokuluihin liittyvät pitkäaikaiset korvausriskit on siirretty vakuutusalan yhteisesti kustannettaviksi niin sanotun jakojärjestelmän kautta.

Vastuuvelan laskennassa sovelletaan erilaisia kvantitatiivisia menetelmiä, jotka ovat varausriskin hallinnassa keskeisessä asemassa. Menetelmien lisäksi käytettävien tietojen riittävyys ja laatu sekä niiden hallinta vaikuttavat olennaisesti varausriskin luonteeseen.

Henkivakuutuksessa lainsäädäntö rajoittaa henkivakuutusyhtiön oikeutta korottaa vakuutusmaksuja tai muuttaa sopimusehtoja. Tällöin sopimusten pituus vaikuttaa varausriskin biometrinen riskien tasoon. Mikäli tehdyt oletukset osoittautuvat riittämättömiksi eivätkä vakuutusmaksut ole muutettavissa, on vastuuelkaa täydennettävä odotettavissa olevaa tappiota vastaavalla määrällä.

Suurilta vahingoilta ja vahinkotapahtumilta suojaudutaan ja niitä hallitaan ottamalla jälleenvakuutuksia. Suurvahinkoriskien hallinnassa on tärkeää, että menevän jälleenvakuutuksen rakenne ja omalle vastuulle jäävä osa riskeistä/vahingoista mitoitetaan vakavaraisuuteen ja vakuutusvelvoitteisiin nähden sopivaksi, jotta tehokas riskinsiirto toteutuu.

Jälleenvakuutuksen käyttöön liittyy liitännäisriskejä, kuten jälleenvakuutuksen saatavuus-, hinta- ja vastapuoliriski. Jälleenvakuutusriskiä ja siihen liittyvää vastapuoliriskiä pienennetään vahinkovakuustoinnassa siten, että jälleenvakuuttajaksi hyväksytään vain riittävän vakavaraisuusluokituksen omaava yhtiö. Lisäksi asetetaan rajoituksia sille, kuinka suuria osuuksia yksittäisellä jälleenvakuuttajalla voi jälleenvakuutusohjelmassa olla. Henkivakuustoinnassa menevän jälleenvakuutuksen käyttö on vähäistä ja keskittyy sen takia muutamaasi vastapuoliin.

Määrällisiä tietoja Fennian tilinpäätöksen vastuuelan riskimuuttujista

Muutoksen vaikutus vastuuelkaan ilman tasoitusmäärää:

Inflaatoriski	Kasvaa 1 %	+10 milj. euroa
Kuolevuus	Keski-ikä pidentyy 1 v.	+26 milj. euroa
Diskonttokorko	Nousee 1 %-yksikköä	-102 milj. euroa

Rahoitusmarkkinariskit

Rahoitusmarkkinariskillä tarkoitetaan tappioriskiä, joka johtuu suoraan tai välillisesti rahoitusmarkkinoiden muuttujien, kuten korkojen, osakkeiden, kiinteistöjen, valuuttakurssien ja korkomarginaalien, arvojen tason ja volatiliteetin heilahteluista.

Sijoitustoiminta ja tasehallinta ovat rahoitusmarkkinariskien hallinnassa erityisasemassa. Merkittävimmät riskit liittyvät sijoitusten arvojen alenemiseen ja sijoitusten yhteensopimattomuuteen vakuutusteknisen vastuuelan luonteen kanssa (ns. ALM-riski).

Tasehallintastrategia pohjautuu seuraaviin periaatteisiin:

- Toimintaa ohjaa markkinaehtoisien oman pääoman tuotto.
- Kaikkia taseen riskejä ja niiden kantamisesta saatavaa tuottoa seurataan aktiivisesti.
- Vakuutettujen edut ja toiminnan jatkuvuus pyritään turvaamaan korkealla todennäköisyydellä.

Tavoitteiden saavuttamiseksi sijoitusomaisuus on jaettu kolmeen pääosaan:

- Suojaussalkku

Suojaussalkulla suojataan markkinaehtoisen vakuutusteknisen vastuuvelan markkinariskit (pääosin korkoriski) tietyille vaihteluvälille sekä tavoitellaan maltillista lisätuottoa aktiivisella luottoriskin valinnalla ja taktisella korkonäkemyksellä. Suojaussalkun antama tasesuoja mahdollistaa riskinoton sijoitussalkussa.

Suojaussalkun varat sijoitetaan pääosin korkeasti luokiteltuihin lyhyisiin yrityslainoihin, rahamarkkinainstrumentteihin ja koronvaihtosopimuksiin. Suojaussalkkuun luetaan lisäksi mukaan konsernin kassanhallinta.

- Sijoitussalkku

Sijoitussalkussa on kaikki muu sijoitusvarallisuus, jota ei ole kohdistettu suojaus- tai strategiseen salkkuun. Sijoitussalkun tavoitteena on tarjota hyvä tuotto-riskisuhde ja pitkän aikavälin tuottotaso. Sijoitussalkku jakautuu edelleen likvidiin ja epälikvidiin osaan.

Likvidin sijoitussalkun varat kohdistuvat pääosin osake- ja korkomarkkinoille. Sijoitussalkun likvidiin osaan asetetaan kullekin omaisuuslajille neutraali tavoitepaino salkussa ja omaisuuslajin tuottokehitystä kuvaava vertailuindeksi. Neutraali allokaatio määrätään vuosittain ALM-suunnitelmassa perustuen tuotto- ja riskinäkemykseen tulevalle vuodelle sekä yhtiön riskinotto- ja -haluun.

Epälikvidi osa sijoitussalkusta kohdistuu pääosin kiinteistöihin ja listaamattomiin osake- ja korkosijoituksiin. Epälikvidin osan tarkoituksena on tuoda absoluuttista tuottoa ja tehostaa ylijäämän tuotto-riskisuhdetta.

- Strateginen salkku

Strategisissa sijoituksissa tavoitteena on lisäksi jokin muu tekijä kuin sijoitustuotto. Näitä ovat esimerkiksi omistukset kumppani- ja asiakasyrityksissä, asiakas- ja henkilökuntalainat sekä tytäryhtiöomistukset.

Rahoitusmarkkinariskien merkittävimmät hallintakeinot ovat asianmukainen sijoitusinstrumenttien valinta, sijoitusten hajauttaminen ja riskien rajoittaminen. Riskien rajoittamisessa voidaan käyttää myös johdannaissopimuksia.

Korkojohdannaisia käytetään (muun kuin sijoitussidonnaisen) markkinaehtoisen vastuuvelan korkoriskin suojaamiseen tulevaisuuden arvonmuutoksia vastaan yhtiön riskienhallinnan mukaisesti. Näitä korkojohdannaisia on käsitelty kirjanpidollisesti suojaavina. Suojauslaskentaa käytettäessä johdannaisten negatiivinen arvonmuutos jätetään kirjaamatta kuluksi siltä osin kuin suojattavan kohteen arvonmuutos kattaa sen ja edellyttäen, että suojaus on tehokas. Mikäli kuitenkin suojaavien korkojohdannaisien negatiivinen arvonmuutos ylittää suojattavan markkinaehtoisen vastuuvelan positiivisen arvonmuutoksen, ylitys kirjataan sijoitusten arvonalentumisiin. Korkojohdannaisista merkitään tilikauden tuotoksi ja kuluksi sopimuksen perusteella tilikauteen kohdistuvat korot.

Kirjanpidollisesti suojaavien korkojohdannaisten sulkemisen yhteydessä syntyvä voitto tai tappio jaksotetaan kunkin johdannaissopimuksen juoksuajalle.

Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset arvostetaan käypään arvoon, ja käyvän arvon muutos merkitään tuloslaskelmaan tuotoksi tai kuluksi.

Rahoitusmarkkinariskien hallinnan lähtökohtana on, että varat sijoitetaan sellaiseen omaisuuteen ja sellaisiin välineisiin, joiden riskit voidaan tunnistaa, mitata, hallita, seurata ja raportoida. Lisäksi uusiin omaisuuseriin ja sijoitusvälineisiin kohdistetaan ennen niiden hankkimista toimenpiteitä, joilla varmistetaan uusien omaisuuserien tai sijoitusvälineiden hallittavuus ja sopivuus liiketoimintaan sekä riskienhallintaan.

Sijoitusten riittävällä hajauttamisella tavoitellaan optimaalista hajautushyötyä, riskikorjattua tuottoa ja varojen ja velkojen yhteensopivuutta.

Keskeinen rahoitusmarkkinariskien hallintamenetelmä on riskien rajoittaminen vakavaraisuuden näkökulmasta. Allokaatorajoitteilla varmistetaan, että sijoitusomaisuus on riittävästi hajautettu eri omaisuusluokkiin. Lisäksi määritellään yksityiskohtaisempia rajoitteita, joilla varmistetaan, että myös omaisuuslajien sisällä hajautus on riittävä.

Määrällisiä tietoja Fennian sijoitusomaisuuden riskimuuttujista

Muutoksen vaikutus varoihin käyvin arvoin:

Korkosijoitukset	Korkotaso +1 %-yksikköä	-66 milj. euroa
Osakesijoitukset	Arvonmuutos -20 %	-83 milj. euroa
Kiinteistösijoitukset	Arvonmuutos -10 %	-33 milj. euroa

Määrällisiä tietoja Henki-Fennian sijoitusomaisuuden riskimuuttujista

Muutoksen vaikutus varoihin käyvin arvoin:

Korkosijoitukset	Korkotaso +1 %-yksikköä	-37 milj. euroa
Osakesijoitukset	Arvonmuutos -20 %	-5 milj. euroa
Kiinteistösijoitukset	Arvonmuutos -10 %	-4 milj. euroa

Vastapuoliriskit

Vastapuoliriskissä huomioidaan mahdolliset tappiot, jotka johtuvat vakuutusyhtiön vastapuolten odottamattomasta maksukyvyttömyydestä.

Samoin kuin rahoitusmarkkinariskien hallinnassa, vastapuoliriskien hallinnan lähtökohtana on, että vastapuolet ja niihin liittyvät riskit voidaan tunnistaa, analysoida, hallita, seurata ja raportoida.

Vastapuoliriskiä aiheutuu lähinnä (korkomarginaaliriski käsitellään rahoitusmarkkinariskinä)

- johdannaissopimusten vastapuolista, jolloin ainoastaan sopimusten mahdollinen positiivinen markkina-arvo on alttiina riskille
- sijoitusten vastapuoliriskistä
- maksamattomista jälleenvakuutussaamisista ja jälleenvakuuttajien osuudesta korvausvastuusta
- vakuutusasiakkailta olevista saamisista
- asiakasrahoituksesta.

Johdannaissopimusten vastapuoliriskin, hallinnassa vastapuoliriskiä arvioidaan ennen kuin johdannaistalouden kanssa tehdään sopimuksia. Liikkeeseenlaskijoiden ja vastapuolten luottokelpoisuuden arvioinnissa käytetään tukena pääasiassa luottoluokituslaitosten antamia luokituksia. Vastapuoliriskin rajoittamiseksi on luottokelpoisuudelle asetettu vähimmäistaso ja rajat vastuun enimmäismäärälle vastapuolta kohden.

Jälleenvakuutustoiminnan vastapuoliriskin hallinnassa on vastapuoliriskin rajaamiseksi asetettu vaatimukset muun muassa jälleenvakuuttajien luottokelpoisuusluokille ja vastuun enimmäismäärälle jälleenvakuuttajaa kohden. Samoin kuin johdannaissopimusten vastapuoliriskin osalta, luottoluokituslaitosten luokituksia käytetään jälleenvakuuttajien luottokelpoisuuden arvioinnin tukena.

Vastapuoliriskiä syntyy myös vakuutusasiakkailta olevista saamisista. Asiakkaiden vakuutusmaksusaamisista syntyvä vastapuoliriski on yleensä pieni, koska maksun saamatta jääminen johtaa vakuutusturvan peruuttamiseen tai pienentymiseen.

Asiakasrahoituksen vastapuoliriskin hallinnan tavoitteena on rajoittaa asiakas- ja muista vastuista syntyvien vastapuoliriskien negatiiviset tulosvaikutukset hyväksyttävälle tasolle. Keskeisessä asemassa näiden vastapuoliriskien hallinnassa on luottoprosessi. Luottoprosessin hallinnassa on tärkeää vastapuolten luotettavuuden varmistaminen arvioimalla riskit ja luokittelemalla sitten vastapuoli sisäisesti kehitetyn mallin mukaisesti. Asiakasrahoituksen vastapuoliriskejä vähennetään määrittelemällä asiakaskohtaiset vakuus- ja kovenanttiehdot.

Operatiiviset riskit

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan Fennia-konsernissa riskiä, joka aiheutuu

- riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista
- henkilöstöstä
- järjestelmistä
- ulkoisista tekijöistä.

Oikeudelliset riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin. Strategisista päätöksistä johtuvat riskit on rajattu operatiivisten riskien ulkopuolelle.

Operatiivisten riskien hallinnan tavoitteena Fenniassa on

- varmistaa samanaikaisesti tehokkaat ja laadukkaat prosessit
- kustannustehokkaalla tavalla pienentää riskien toteutumisen todennäköisyyttä sekä toteutuvien riskien seurauksia, eli vähentää riskeistä koituvia tappioita
- tukea liike- ja tukitoimintoja niille asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa
- varmistaa, että konsernin toiminta täyttää viranomaisten ja lainsäädännön sille asettamat vaatimukset
- varmistaa liiketoimintojen jatkuvuus poikkeuksellisissa olosuhteissa ml. ulkoistetut toiminnot

Operatiivisten riskien hallinta on osa liike- ja tukitoimintojen johtamista. Huolellisesti toteutettuna operatiivisten riskien hallinta tukee toiminnan kehittämistä ja resurssien sekä kehityspanosten kohdentamista.

Operatiivisten riskien hallinnan perustana on operatiivisten riskien tunnistaminen ja niitä koskevan tiedon kerääminen eri lähteistä, joita ovat muun muassa liike- ja tukitoimintojen säännölliset riskikartoitukset, sisäiset tapahtuma- ja tappiotiedot sekä sisäisen tarkastuksen suorittamat tarkastukset. Kerättyä tietoa käytetään myöhemmissä prosessin vaiheissa riskien arviointiin ja analyysien tekemiseen konsernin tai sen osien riskiasemasta.

Eri tietolähteistä koottujen tietojen perusteella Riskienhallinta ja compliance -toiminto muodostaa kokonaisnäemyksen konserniyhtiöiden ja konsernin operatiivisista riskeistä huomioimalla myös riskien väliset riippuvuudet. Yksikkö seuraa koko konsernin riskiprofiilia ja raportoi siitä toimivalle johdolle ja hallituksille.

Fennia-konsernissa operatiiviset riskit jaetaan seuraaviin riskiluokkiin:

- Väärinkäytösriskit
- Henkilöstöön liittyvät riskit
- Tieto-, tietoliikenne- ja viestintäjärjestelmiin liittyvät riskit
- Prosessiriskit
- Malliriskit
- Kolmansista osapuolista johtuvat riskit
- Projektiriskit
- Compliance-riskit

Keskeisille liike- ja tukitoiminnoille on laadittu valmius- ja jatkuvuussuunnitelmat, jotka tukevat epätodennäköisten mutta vakavien häiriöiden hallintaa ja niistä toipumista.

Keskittymäriskit

Keskittymäriskeillä tarkoitetaan kaikenlaisia riskikeskittymiä, joihin liittyvät tappiot voivat olla niin suuria, että ne vaarantavat vakuutusyhtiön vakavaraisuuden tai taloudellisen aseman. Keskittymäriskiä syntyy useimmiten sijoitustoiminnassa, mutta sitä voi syntyä myös vakuutustoiminnassa sekä kummankin toiminnan yhteisvaikutuksesta.

Sijoitustoiminnan rahoitusmarkkina- ja vastapuoliriskien hallinta perustuu hajauttamiseen, jolloin merkittäviä keskittymäriskejä ei lähtökohtaisesti synny. Poikkeuksen tekevät strategiset omistukset, joista voi syntyä hyvin merkittäviä keskittymäriskejä. Strategisina omistuksina käsitellään omistuksia konserniin kuuluvissa tytäryhtiöissä.

Vakuutustoiminta perustuu riskien hajauttamiseen vakuutuskannan sisällä siten, että yksittäisen omalla vastuulla olevan vakuutuskohteen vaikutuksia voidaan rajoittaa. Tätä riskiä hallitaan muun muassa vastuunvalintaohjeilla ja jälleenvakuutuksella.

Erityisesti asiakasrahoituksessa sijoitus- ja vakuutustoimintaa arvioidaan kokonaisvaltaisesti ennen luoton myöntämistä, jotta yhteisriskikeskittymät saadaan arvioiduiksi.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että tulevia maksuvelvoitteita ei kyetä toteuttamaan tai että ne voidaan toteuttaa ainoastaan erityistoimenpiteillä.

Likviditeettiriski jaetaan lyhyen ja pitkän aikavälin riskiin. Lyhyen aikavälin likviditeettiriskillä tarkoitetaan riskejä, jotka liittyvät alle neljän kuukauden pituisiin varojen ja velkojen kassavirtoihin (ns. kassanhallinnan riskit). Pitkän aikavälin likviditeettiriskillä tarkoitetaan varojen ja velkojen kassavirtojen yhteensopivuusriskiä useita vuosia, jopa vuosikymmeniä eteenpäin.

Lyhyen aikavälin likviditeettiriskiä hallitaan ylläpitämällä riittävää likviditeettireserviä sekä maksuvalmiuden suunnittelulla. Likviditeettireserviä hallitaan muun muassa seuraavilla periaatteilla:

- Rahamarkkinasijoituksille asetetaan vähimmäisallokaatio.
- Osake- ja korkosijoituksilta edellytetään rahaksi muutettavuutta.
- Rahamarkkinasijoitukset hajautetaan, ja niille asetetaan vastapuolilimiittejä.
- Koko sijoitussalkun epälikvidien sijoitusten määrää rajoitetaan.
- Merkittäviin jälleenvakuutus sopimuksiin liitetään tarpeen mukaan likviditeettiehtoja.

Maksuvalmiuden suunnittelussa luodaan päiväkohtaisia ennusteita ulosmenevistä maksusuorituksista seuraaville neljälle kuukaudelle. Lyhyen aikavälin likviditeettiriskin hallinnan tavoite on, että muita sijoituksia kuin rahamarkkinasijoituksia ei jouduta realisoimaan ja että varainhoitajien lyhyen aikavälin likviditeettireserviä tai sijoituksia ei jouduta käyttämään tai realisoimaan.

Pitkän aikavälin likviditeettiriskiä seurataan ja se raportoidaan omana riskinään, mutta sitä ei hallita erillisenä riskinä vaan osana korkoriskin hallintaa.

Maineriski

Maineriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että Fennia-konsernin tai konserniin kuuluvan yksittäisen yhtiön julkinen kuva vahingoittuu. Maineriskiä voi aiheutua myös yhteistyökumppaneiden toiminnasta, jos niiden arvot ja/tai toimintaperiaatteet poikkeavat Fennia-konsernin vastaavista.

Maineriski on yleensä seuraus muista toteutuneista riskeistä tai tapahtumista, esimerkiksi operatiivisten riskien toteutumisesta.

Maineriskin hallinnan lähtökohtana on tunnistaa, mitkä mahdolliset tapahtumat voivat vaikuttaa negatiivisesti konsernin tai konserniyhtiön maineeseen. Maineriskin luonne poikkeaa muiden riskien luonteesta siten, että riskitapahtumat voivat perustua todellisiin tapahtumiin tai osittain tai kokonaan vailla todellisuuspohjaa oleviin tapahtumiin (esimerkiksi perätön huhu). Maineriskit ovat usein ennaltaehkäistävissä, tai tapahtumien vaikutusta voidaan yleensä vähentää.

Maineriskin hallinta perustuu siihen, että liiketoiminta ja sen rajoitukset tunnetaan ja ymmärretään kokonaisvaltaisesti. Maineriskiä ei voida hallita omana riskialueenaan, vaan lähinnä operatiivisten riskien hallinnan laajenuksena. Kun mainerisktiin vaikuttavat riskit on tunnistettu, voidaan organisaation sisällä toteuttaa erilaisia riskienhallintatoimenpiteitä. Onnistunut maineriskin hallinta perustuu osaltaan selkeään ja harkittuun ulkoiseen viestintään.

Maineriskin hallintaan liittyy myös lakien, säännösten ja määräysten noudattaminen sekä toimiminen viranomaisten edellyttämällä tavalla. Vakuutusyhtiön julkinen kuva ja luotettavuus voivat kärsiä, jos lakeja, säännöksiä, määräyksiä ja viranomaisten asettamia vaatimuksia ei noudateta.

Ryhmäriskit

Ryhmäriskeillä tarkoitetaan riskejä, jotka johtuvat siitä, että Fennia ja sen tytäryhtiöt harjoittavat liiketoimintaa konsernimuodossa. Ryhmäriskit voidaan jakaa seuraaviin ryhmiin:

- transaktioriskit
- tartuntariskit
- eturistiriitariskit
- keskittymäriskit
- hallintoon liittyvät riskit.

Transaktioriskeillä tarkoitetaan riskejä, jotka liittyvät ryhmänsisäisiin transaktioihin, esimerkiksi asianmukaiseen hinnoitteluun.

Tartuntariskeihin luetaan tilanteet, joissa yhden yhtiön ongelmat tai ottamat riskit tarttuvat joihinkin konsernin muihin yhtiöihin tai koko konserniin. Tähän ryhmään luetaan myös moraalikatoon liittyvät riskit ("moral-hazard"-riskit), joilla tarkoitetaan tilanteita, joissa yhden yhtiön tahallisesti ja epämoraalisesti ottama riski ja siitä syntyvä tappio siirtyvät emoyhtiön tai muiden yhtiöiden joko osittain tai kokonaan kannettaviksi.

Eturistiriitariskejä syntyy, kun joidenkin konserniyhtiöiden tai koko konsernin intressit ovat keskenään ristiriidassa.

Keskittymäriskejä syntyy, jos yksittäisestä vastapuolesta tulee konsernitasolla liian merkittävä, vaikka riski olisikin sallituissa rajoissa yksittäisten yhtiöiden osalta.

Hallintoon liittyvät riskit johtuvat siitä, että osa toiminnoista on järjestetty konsernitasolla ja osa toiminnoista yksittäisen yhtiön tasolla. Yhtiöiden hallintojärjestelmien eroista voi syntyä koordinoitthaasteita ja lisäriskejä.

Ryhmäriskien hallinta perustuu selkeään konsernirakenteeseen. Monimutkaisissa omistuskuvioissa ryhmäriskin merkitys kasvaa. Lisäksi asianmukainen ryhmäriskin hallinta perustuu siihen, että liiketoimintaa suunnitellaan ja seurataan sekä yksittäisten yhtiöiden että konsernin tasolla. Ainoastaan siten voidaan varmistaa ja seurata ryhmätavoitteiden kehitystä ja niiden saavuttamista.

Ryhmäriskien hallinta perustuu myös siihen, että koko konsernin sisäisen valvonnan järjestelmä, erityisesti riskienhallintajärjestelmä ja säännösten noudattamisen valvonta sekä niihin liittyvät ilmoitusmenettelyt, on määritelty ja toteutettu johdonmukaisesti ja läpinäkyvästi. Eri tahojen roolien ja vastuiden tulee myös konserninäkökulmasta olla selkeitä ja määriteltyjä.

Kestävyyseriskit

Kestävyyseriskillä tarkoitetaan ympäristöön, yhteiskuntaan tai hallintotapaan liittyvää tapahtumaa tai olosuhdetta, jonka toteutumisella saattaa olla kielteinen vaikutus. Kestävyyseriskien tunnistaminen ja arviointi on osa riskienhallintajärjestelmää, ja ne huomioidaan sekä sijoitus- että vakuutus toiminnassa.

Kestävyyseriskejä pyritään hallitsemaan eri liiketoiminta-alueilla arvioimalla ESG-riskien vaikutuksia Fennia-konsernin toimintaan lyhyellä sekä pitkällä aikavälillä. Lisäksi eri liiketoiminta-alueilla seurataan aktiivisesti ESG-sääntelyn ja -trendien kehittymistä reagoitakyvykkyyden parantamiseksi. Fennia mm. arvioi sijoitusomaisuutensa kestäväyseriskejä ja arvioi mm. ilmastonmuutoksen vaikutuksia sekä vakuutus- että sijoitusportfolioonsa.

Vakavaraisuuden hallinta

Riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan tavoitteena konsernissa on tukea liiketoiminnan tavoitteiden saavuttamista ja liiketoiminnan jatkuvuutta. Tämä toteutetaan varmistamalla, että otetut riskit ovat oikeassa suhteessa riskinottohaluun, riskinottokapasiteettiin sekä asetettuihin pääomapuskureihin, sekä luomalla edellytykset häiriöttömään toimintaan myös odottamattomien tappioiden varalta tunnistamalla ne uhkatekijät ja mahdollisuudet, jotka vaikuttavat liiketoimintastrategian ja muiden tavoitteiden toteutumiseen.

Yleistä riskinottohalukkuutta ja pääomapuskureita hallitaan asettamalla merkittävimmille riskeille ja yhdistetyille riskeille mittareita ja tavoiterajoja. Asetettujen riskikohtaisten rajoitusten on tehokkaasti rajoitettava riskiprofiilia siten, että vakavaraisuus ja riskinotto pysyvät hallinnassa ja sallituissa rajoissa.

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuutusmaksutulo

	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Vahinkovakuutus				
Ensivakuutus				
Kotimaasta	473 018 087,16	489 079 395,97	473 018 087,16	489 079 395,97
Jälleenvakuutus	414 925,20	253 996,94	414 925,20	253 996,94
	473 433 012,36	489 333 392,91	473 433 012,36	489 333 392,91
Henkivakuutus				
Ensivakuutus				
Kotimaasta			251 097 182,94	164 032 034,24
Jälleenvakuutus			0,00	0,00
			251 097 182,94	164 032 034,24
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	473 433 012,36	489 333 392,91	724 530 195,30	653 365 427,15

Vakuutusmaksutulosta vähennetyt erät

	Emoyhtiö 2022	Emoyhtiö 2021	Konserni 2022	Konserni 2021
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista	1 848 603,22	2 522 831,47	1 849 188,17	2 523 732,17
Jakojärjestelmämaksut	25 894 703,53	27 007 668,09	25 894 703,53	27 007 668,09
Vakuutusmaksuvero	78 379 532,62	80 210 968,85	78 379 532,62	80 210 968,85
Palosuojelumaksu	1 108 386,69	1 157 773,84	1 108 386,69	1 157 773,84
Liikenneturvallisuusmaksu	927 674,55	766 165,02	927 674,55	766 165,02
Työsuojelumaksu	1 397 499,73	1 595 157,78	1 397 499,73	1 595 157,78
Yhteensä	109 556 400,34	113 260 565,05	109 556 985,29	113 261 465,75

Henkivakuutuksen vakuutusmaksutulo ja maksetut korvaukset

Ensivakuutuksen vakuutusmaksutulo

	Konserni 2023	Konserni 2022
Henkivakuutus		
Sijoitussidonnainen yksilöllinen henkivakuutus	139 613 281,11	55 121 500,58
Muu yksilöllinen henkivakuutus	2 657 759,98	2 164 032,79
Sijoitussidonnainen kapitalisaatiosopimus	54 216 053,75	51 072 727,26
Muu kapitalisaatiosopimus	0,00	93 788,00
Työntekijäin ryhmähenkivakuutus	5 589 318,56	6 006 577,64
Muu ryhmähenkivakuutus	15 169 470,51	14 817 065,86
Henkivakuutus yhteensä	217 245 883,91	129 275 692,13
Eläkevakuutus		
Sijoitussidonnainen yksilöllinen eläkevakuutus	4 019 297,17	4 164 882,54
Muu yksilöllinen eläkevakuutus	2 925 485,33	3 168 413,11

	Konserni 2023	Konserni 2022
Sijoitussidonnainen ryhmäeläkevakuutus	17 629 079,28	16 224 338,55
Muu ryhmäeläkevakuutus	9 277 437,25	11 198 727,91
Eläkevakuutus yhteensä	33 851 299,03	34 756 362,11
Ensivakuutuksen vakuutusmaksutulo yhteensä	251 097 182,94	164 032 054,24
Jatkuvat vakuutusmaksut	57 357 653,55	57 977 524,06
Kertamaksut	193 739 529,39	106 054 510,18
Yhteensä	251 097 182,94	164 032 034,24
Vakuutusmaksut sopimuksista, jotka oikeuttavat hyvitykseen	35 619 471,63	37 448 585,31
Vakuutusmaksut sijoitussidonnaisesta vakuutuksesta	215 477 711,31	126 583 448,93
Yhteensä	251 097 182,94	164 032 034,24

Maksetut korvaukset

	Konserni 2023	Konserni 2022
Ensivakuutus		
Henkivakuutus	72 806 579,18	65 003 440,78
Eläkevakuutus	44 855 516,47	45 225 180,64
	117 662 095,65	110 228 621,42
Jälleenvakuutus	0,00	0,00
Maksetut korvaukset yhteensä	117 662 095,65	110 228 621,42
Josta:		
Takaisinostot	56 701 696,14	47 672 739,13
Säästösummien takaisinmaksut	2 082 655,84	5 353 935,75
Muut	58 877 743,67	57 201 946,54
Maksetut korvaukset yhteensä	117 662 095,65	110 228 621,42
Sijoitussidonnaisten vakuutusten osuus maksetuista korvauksista	85 265 632,10	77 481 566,86

Henkivakuutuksen lisäedut

	Konserni 2023	Konserni 2022
Hyvitysten ja alennusten vaikutus vakuutustekniseen tulokseen	832 953,74	993 864,07
Tulevien lisäetujen vastuun muutos tilikaudelta	-770 050,00	-444 939,00

Vuoden 2023 laskuperustekorosta kustannettiin 7 847 339 euroa korkotäydennysvastuuta purkamalla. Vuonna 2023 annetuista lisäeduista, 957 272 euroa, kustannettiin lisäetujen vastuusta 770 050 euroa. RiskiHenkivakuutusten lisäsummia maksettiin 884 241 euroa ja nämä kustannettiin kokonaan lisäsummia varten tehdystä varauksesta. Lisäksi lisäsummia varten tehtyä varausta kasvatettiin 645 732 euroa. Vuonna 2023 vakuutuksille hyvitetty asiakashyvitykset vastasivat tilikaudella voimassa olleita lisäetutavoitteita.

Vuoden 2022 laskuperustekorosta kustannettiin 8 263 632 euroa korkotäydennysvastuuta purkamalla. Vuonna 2022 annetuista lisäeduista, 448 352 euroa, kustannettiin lisäetujen vastuusta 444 939 euroa. RiskiHenkivakuutusten lisäsummia maksettiin 950 579 euroa ja nämä kustannettiin kokonaan lisäsummia varten tehdystä varauksesta. Lisäksi lisäsummia varten tehtyä varausta kasvatettiin 990 451 euroa. Vuonna 2022 vakuutuksille hyvitetty asiakashyvitykset vastasivat tilikaudella voimassa olleita lisäetutavoitteita. Tilinpäätöksessä maksettiin lisäksi osalle ryhmäeläkevakuutuksia kertaluontoinen lisähyvitys 30 848 euroa, joka kustannettiin korkotäydennysvastuuta purkamalla.

Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely

Sijoitustoiminnan tuotot

	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Tuotot sijoituksista saman konsernin yrityksiin				
Osinkotuotot	20 015 360,00	20 017 880,00	0,00	0,00
Korkotuotot	0,00	0,00	0,00	0,00
	20 015 360,00	20 017 880,00	0,00	0,00
Tuotot sijoituksista omistusyhteisyhtiöihin				
Korkotuotot	2 070 370,69	1 171 344,20	2 070 370,69	1 171 344,20
Muut tuotot	0,00	230 000,00	0,00	230 000,00
	2 070 370,69	1 401 344,20	2 070 370,69	1 401 344,20
Tuotot kiinteistösijoituksista				
Osinkotuotot	2 719 622,05	1 692 616,76	2 719 622,05	2 063 846,80
Korkotuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	1 880 234,37	620 410,20	0,00	0,00
Muilta yrityksiltä	0,00	0,00	341 667,90	341 667,90
Muut tuotot				
Muilta yrityksiltä	15 244 746,10	12 220 536,22	20 451 123,63	18 570 353,89
	19 844 602,52	14 533 563,18	23 512 413,58	20 975 868,59
Tuotot muista sijoituksista				
Osinkotuotot	5 255 887,45	5 763 755,52	22 881 735,84	23 796 504,47
Korkotuotot	15 051 493,00	5 819 517,26	30 215 621,69	17 569 526,54
Muut tuotot	761 445,04	1 350 920,42	6 401 832,94	3 524 876,08
	21 068 825,49	12 934 193,20	59 499 190,47	44 890 907,09
Yhteensä	62 999 158,70	48 886 980,58	85 081 974,74	67 268 119,88
Arvon alentumisten palautukset	11 777 457,36	1 943 753,62	35 215 771,81	7 674 231,19
Myyntivoitot	31 801 069,45	96 618 437,02	57 425 703,73	98 688 795,03
Sijoitustoiminnan tuotot yhteensä	106 577 685,51	147 449 171,22	177 723 450,28	173 631 146,10

Sijoitustoiminnan kulut

	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Kulut kiinteistösijoituksista				
Saman konsernin yrityksille	-6 237 505,03	-4 522 780,58		
Muille yrityksille	-4 506 749,78	-4 165 470,60	-10 686 857,50	-10 377 642,73
	-10 744 254,81	-8 688 251,18	-10 686 857,50	-10 377 642,73
Kulut muista sijoituksista				
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut	-8 517 469,77	-7 484 521,10	-11 886 554,10	-11 321 515,18
Muille yrityksille	-4 781 059,12	1 325 986,86	-13 920 566,79	2 159 566,73
	-4 781 059,12	1 325 986,86	-13 920 566,79	2 159 566,73
Yhteensä	-24 042 783,70	-14 846 785,42	-36 493 978,39	-19 539 591,18
Arvon alentumiset ja poistot				
Arvon alentumiset	-26 949 127,80	-51 475 338,91	-54 684 954,69	-120 128 309,12
Rakennusten suunnitelmapoistot	-1 974 202,34	-1 898 504,24	-5 882 354,67	-6 366 926,05
	-28 923 330,14	-53 373 843,15	-60 567 309,36	-126 495 235,17
Myyntitappiot	-25 018 084,09	-14 852 055,95	-36 413 259,44	-67 361 309,48
Sijoitustoiminnan kulut yhteensä	-77 984 197,93	-83 072 684,52	-133 474 547,19	-213 396 135,83

Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely

	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvonkorotuksia ja niiden oikaisua			44 248 903,09	-39 764 989,73
Sijoitusten arvonkorotus			92 676 459,27	45 242 500,19
Sijoitusten arvonkorotusten oikaisu			-33 110 079,85	-116 344 836,56
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa	28 593 487,58	64 376 486,70	103 815 282,51	-110 867 326,10
Henkivakuutuksen osuus tuloslaskelman sijoitustoiminnan nettotuotosta			92 137 180,26	-145 078 168,50
Sijoitussidonnaisten vakuutusten osuus tuloslaskelman sijoitustoiminnan nettotuotosta				
Sijoitustoiminnan tuotot			46 568 896,38	33 028 408,25
Sijoitustoiminnan kulut			-11 809 422,09	-47 828 482,93
Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvonkorotuksia ja niiden oikaisua sekä arvonalennuksia ja niiden palautuksia			34 759 474,29	-14 800 074,68
Sijoitusten arvonkorotus			92 676 459,27	45 242 500,19
Sijoitusten arvonkorotusten oikaisu			-33 110 079,85	-116 344 836,56
Arvonalentumiset			-28 064 774,67	-55 251 419,61
Arvonalentumisten palautukset			18 235 754,55	3 975 604,56
Sijoitussidonnaisten vakuutusten sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa			84 496 833,59	-137 178 226,10

Vakuutusluokkaryhmäkohtainen tulos, emoyhtiö

Vakuutusluokkaryhmä	Vuosi	Vakuutusmaksu- tulo ennen jälle- vakuuttajien osuutta	Vakuutusmaksu- tuotot ennen jälle- vakuuttajien osuutta	Korvauskulut ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Liikekulut ennen jälleenvakuuttajien palkkioita ja voitto-osuuksia	Jälle- vakuuttajien osuus	Vakuutustekninen kate ennen tasoitus- määrän muutosta
Lakisääteinen tapaturma	2023	85 141 181,75	85 124 940,75	-45 596 426,53	-19 237 038,42	-292 131,08	19 999 344,72
	2022	96 919 657,89	96 918 057,89	-35 131 833,22	-16 511 576,07	-242 852,14	45 031 796,46
	2021	103 033 912,06	103 002 154,06	-71 561 361,51	-16 614 482,82	-284 068,17	14 542 241,56
Muu tapaturma ja sairaus	2023	59 944 221,15	58 377 432,15	-78 311 908,23	-13 600 619,00	-114 597,60	-33 649 692,68
	2022	58 524 343,24	56 945 609,24	-52 759 453,87	-10 957 824,14	-113 325,59	-6 884 994,36
	2021	55 224 056,11	54 293 683,11	-45 433 942,93	-10 739 483,83	-102 061,72	-1 981 805,37
Moottoriajo neuvovastuu	2023	73 422 792,05	75 015 072,05	-39 224 971,73	-20 414 965,43	203 277,07	15 578 411,96
	2022	78 653 080,19	79 962 232,19	-16 151 370,04	-17 391 995,15	-460 515,20	45 958 351,80
	2021	83 497 021,74	83 992 095,74	-38 683 846,91	-23 064 841,25	2 348 579,24	24 591 986,82
Maa-ajoneuvot	2023	103 919 342,85	104 289 782,85	-94 837 300,67	-26 986 211,03	-51 767,33	-17 585 496,18
	2022	107 248 706,06	108 009 123,06	-102 977 692,59	-22 593 074,75	-91 885,74	-17 653 530,02
	2021	108 698 476,54	106 472 090,54	-98 398 209,78	-28 282 625,71	-87 600,40	-20 296 345,35
Palo- ja muu omaisuusva- hinko	2023	89 616 696,34	88 225 341,34	-76 169 155,19	-22 033 593,89	-2 982 378,75	-12 959 786,49
	2022	90 563 561,52	91 818 690,52	-65 833 381,72	-19 486 684,54	-1 749 526,82	4 749 097,44
	2021	92 163 009,81	92 613 114,81	-59 305 806,65	-20 183 708,26	-2 677 878,51	10 445 721,39
Vastuu	2023	26 143 850,95	26 936 958,95	-16 179 879,63	-6 650 045,85	-3 212 785,71	894 247,76
	2022	27 710 099,87	27 818 112,87	-21 954 977,07	-5 697 222,50	1 402 336,84	1 568 250,14
	2021	27 477 638,99	26 557 536,99	-23 771 901,28	-6 311 702,93	-876 435,08	-4 402 502,30
Muut	2023	34 830 002,07	34 953 248,07	-30 260 892,24	-7 881 549,72	-432 318,33	-3 621 512,22
	2022	29 459 947,20	29 217 933,20	-16 405 765,71	-6 257 886,47	-930 934,39	5 623 346,63
	2021	31 530 314,75	31 491 517,75	-20 623 527,72	-6 736 073,94	-1 247 138,92	2 884 777,17
Ensivakuutus yhteensä	2023	473 018 087,16	472 922 776,16	-380 580 534,22	-116 804 023,34	-6 882 701,73	-31 344 483,13
	2022	489 079 395,97	490 689 758,97	-311 214 474,22	-98 896 263,62	-2 186 703,04	78 392 318,09
	2021	501 624 430,00	498 422 193,00	-357 778 596,78	-111 932 918,74	-2 926 603,56	25 784 073,92
Jälleenvakuutus	2023	414 925,20	408 323,20	502 439,29	-64 957,12	0,00	845 805,37
	2022	253 996,94	249 142,94	-150 878,59	-44 247,39	0,00	54 016,96
	2021	285 762,41	333 238,41	-1 816 783,60	-42 429,17	0,00	-1 525 974,36

Vakuutusluokkaryhmä	Vuosi	Vakuutusmaksu- tulo ennen jälleen- vakuuttajien osuutta	Vakuutusmaksu- tuotot ennen jälleen- vakuuttajien osuutta	Korvauskulut ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Liikekulut ennen jälleenvakuuttajien palkkioita ja voitto-osuuksia	Jälleen- vakuuttajien osuus	Vakuutustekninen kate ennen tasoitus- määrän muutosta
Yhteensä	2023	473 433 012,36	473 331 099,36	-380 078 094,93	-116 868 980,46	-6 882 701,73	-30 498 677,76
	2022	489 333 392,91	490 938 901,91	-311 365 352,81	-98 940 511,01	-2 186 703,04	78 446 335,05
	2021	501 910 192,41	498 755 431,41	-359 595 380,38	-111 975 347,91	-2 926 603,56	24 258 099,56
Tasoisuuden muutos	2023						-1 713 544,00
	2022						-5 526 297,00
	2021						-2 045 062,00
Vakuutus- tekninen kate	2023						-32 212 221,76
	2022						72 920 038,05
	2021						22 213 037,56

Liikekuluerittelyt

	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Kokonaisliikekulut toimintoittain				
Maksetut korvaukset	47 809 253,99	43 526 692,46	48 632 466,41	44 257 979,38
Liikekulut	116 580 982,49	98 846 858,62	133 019 403,03	113 548 166,94
Sijoitustoiminnan hoitokulut	8 075 059,86	7 632 763,06	9 353 307,73	9 019 274,23
Muut kulut	0,00	0,00	2 119 656,07	1 525 052,19
Yhteensä	172 465 296,34	150 006 314,14	193 124 833,24	168 350 472,74
Toimintokohtaiset suunnitelmapoistot ja arvonalentumiset				
Maksetut korvaukset	240 947,64	386 325,93	399 567,46	540 230,12
Liikekulut	997 909,75	1 481 598,60	1 973 258,97	2 384 648,71
Sijoitustoiminnan hoitokulut	831 587,35	1 068 441,10	851 565,30	1 068 441,10
Muut kulut	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	2 070 444,74	2 936 365,63	3 224 391,73	3 993 319,93
Tuloslaskelman liikekulujen erittely				
Vakuutusten hankintamenot				
Ensivakuutuksen palkkiot	9 942 976,73	6 660 789,02	14 880 541,40	9 395 654,15
Tulevan jälleenvakuutuksen palkkiot ja voitto-osuudet	64 957,12	44 247,39	64 957,12	44 247,39
Muut vakuutusten hankintamenot	58 152 338,21	50 747 053,18	60 368 072,67	55 444 269,80
	68 160 272,06	57 452 089,59	75 313 571,19	64 884 171,34
Vakuutusten hoitokulut	27 853 970,41	19 876 470,77	33 766 119,45	26 050 800,18
Hallintokulut	20 854 737,99	21 611 950,65	24 486 267,55	22 993 806,45
Menevän jälleenvakuutuksen palkkiot ja voitto-osuudet	-287 997,97	-93 652,39	-546 555,16	-380 611,03
Yhteensä	116 580 982,49	98 846 858,62	133 019 403,03	113 548 166,94

Erittelyt henkilöstökuluista, henkilöstöstä ja toimielinten jäsenistä

	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	68 817 262,31	58 157 587,82	71 223 569,38	63 415 107,85
Eläkekulut	11 511 706,77	9 824 984,87	11 936 131,08	10 984 628,68
Muut henkilösivukulut	4 438 117,89	4 469 800,70	4 534 785,86	4 728 474,44
Yhteensä	84 767 086,97	72 452 373,39	87 694 486,32	79 128 210,97
Johdon palkat ja palkkiot				
Toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen	1 109 289,97	1 040 139,63	1 935 706,04	1 417 054,86
Hallintoneuvosto	137 150,00	149 300,00	148 850,00	149 300,00
Yhteensä	1 246 439,97	1 189 439,63	2 084 556,04	1 566 354,86
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana				
	985	870	1 013	935

Toimitusjohtajan eläkeikä määräytyy TyEL:in mukaan.

Tilintarkastajan palkkiot

	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Tilintarkastus				
KPMG Oy Ab	99 469,94	100 118,62	157 827,81	156 567,30
Muut	0,00	0,00	10 920,00	9 925,00
Veroneuvonta	12 276,00	21 583,75	12 276,00	21 583,75
Muut palvelut	31 255,75	70 176,35	46 747,21	78 236,81
Yhteensä	143 001,69	191 878,72	227 771,02	266 312,86

KPMG Oy Ab:n suorittamat muut kuin tilintarkastuspalvelut Fennia-konsernin yhtiöille tilikaudella 2023 olivat yhteensä 59.023,21 euroa.

Taseen liitetiedot

Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero, emoyhtiö

	Sijoitukset 31.12.2023			Sijoitukset 31.12.2022		
	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset						
Kiinteistöt	7 499 343,56	8 201 403,53	54 001 911,00	5 809 158,66	6 796 300,79	53 701 911,00
Kiinteistöosakkeet saman konsernin yrityksissä	85 075 265,00	85 075 265,00	98 930 258,67	46 864 478,72	46 864 478,72	57 741 015,36
Kiinteistöosakkeet omistusyhteisyriyksissä	51 666 457,06	51 666 457,06	53 672 341,82	51 386 525,32	51 386 525,32	53 605 371,04
Muut kiinteistöosakkeet	38 416 488,94	38 500 582,91	50 266 726,96	39 220 931,26	39 305 025,23	52 957 515,21
Kiinteistösijoitusrahastot	55 218 314,36	55 218 314,36	58 284 527,86	55 506 050,87	55 506 050,87	61 130 244,32
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	38 093 453,00	38 093 453,00	38 093 453,00	40 258 033,00	40 258 033,00	40 258 033,00
Lainasaamiset omistusyhteisyriyksiltä	27 810 315,64	27 810 315,64	27 810 315,64	27 102 254,35	27 102 254,35	27 102 254,35
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä						
Osakkeet ja osuudet	53 222 475,43	53 222 475,43	141 459 471,97	53 222 475,43	53 222 475,43	141 742 211,96
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	841 293 238,25	841 293 238,25	897 079 761,17	806 846 854,06	806 846 854,06	826 343 727,23
Rahoitusmarkkinavälineet	320 528 238,46	320 528 238,46	318 154 293,16	486 957 335,18	486 957 335,18	473 580 169,23
Kiinnelainasaamiset	29 426 053,89	29 426 053,89	29 426 053,89	23 407 821,56	23 407 821,56	23 407 821,56
Muut lainasaamiset	41 902 952,78	41 902 952,78	41 902 952,78	23 453 316,77	23 453 316,77	23 453 316,77
Talletukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Jälleenvakuutustalletesaamiset						
	17 986,66	17 986,66	17 986,66	7 277,31	7 277,31	7 277,31
	1 590 170 583,03	1 590 956 736,97	1 809 100 054,58	1 660 042 512,49	1 661 113 748,59	1 835 030 868,34
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta	2 747 707,54			-1 674 970,18		
Kirjanpitoarvo sisältää						
Tuloutettuja arvonkorotuksia		152 421,83			437 503,99	
Muita arvonkorotuksia		633 732,11			633 732,11	
		786 153,94			1 071 236,10	

	Sijoitukset 31.12.2023			Sijoitukset 31.12.2022		
	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			218 143 317,61			173 917 119,75
Johdannaisten käypä arvo ja arvostusero						
Suojaavat johdannaiset	0,00	0,00	6 403 079,70	0,00	0,00	-28 296 895,68
Ei suojaavat johdannaiset, swapit	0,00	0,00	168 971,65	0,00	0,00	3 830 765,20
Ei suojaavat johdannaiset, optiot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			6 572 051,35			-24 466 130,48
Arvostusero yhteensä			224 715 368,96			149 450 989,27

Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero, konserni

	Sijoitukset 31.12.2023			Sijoitukset 31.12.2022		
	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset						
Kiinteistöt	142 099 332,71	142 801 392,68	217 897 441,16	99 987 138,51	100 974 280,64	175 529 591,00
Kiinteistöosakkeet omistusyhteisyrytyksissä	59 033 507,11	59 033 507,11	61 039 391,87	61 213 514,32	61 213 514,32	63 432 360,04
Muut kiinteistöosakkeet	39 466 808,94	39 550 902,91	51 317 046,96	40 796 611,58	40 880 705,55	54 533 195,53
Kiinteistösijoitusrahastot	54 431 679,97	54 431 679,97	57 497 893,47	54 719 416,48	54 719 416,48	60 343 609,93
Lainasaamiset omistusyhteisyrytyksiltä	32 081 164,39	32 081 164,39	32 081 164,39	31 373 103,10	31 373 103,10	31 373 103,10
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä						
Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	1 018 504 263,19	1 018 504 263,19	1 092 482 037,04	1 042 986 684,50	1 042 986 684,50	1 076 609 720,44
Rahoitusmarkkinavälineet	645 267 778,23	645 267 778,23	642 464 010,77	789 712 693,93	789 712 693,93	769 568 516,08
Kiinnelainasaamiset	29 426 053,89	29 426 053,89	29 426 053,89	24 207 821,56	24 207 821,56	24 207 821,56
Muut lainasaamiset	42 713 171,47	42 713 171,47	42 713 171,47	24 263 535,46	24 263 535,46	24 263 535,46
Talletukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Jälleenvakuutustalletesaamiset	17 986,66	17 986,66	17 986,66	7 277,31	7 277,31	7 277,31
	2 063 041 746,56	2 063 827 900,50	2 226 936 197,68	2 169 267 796,75	2 170 339 032,85	2 279 868 730,45
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta	6 686 167,77			-3 320 328,93		
Kirjanpitoarvo sisältää						
Tuloutettuja arvonkorotuksia		152 421,83			437 503,99	
Muita arvonkorotuksia		633 732,11			633 732,11	
		786 153,94			1 071 236,10	
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			163 108 297,18			109 529 697,60
Johdannaisten käypä arvo ja arvostusero						
Suojaavat johdannaiset	0,00	0,00	8 551 765,52	0,00	0,00	-94 316 038,26
Ei suojaavat johdannaiset, swapit	0,00	0,00	181 413,22	0,00	0,00	5 927 513,76
Ei suojaavat johdannaiset, optiot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			8 733 178,74			-88 388 524,50
Arvostusero yhteensä			171 841 475,92			21 141 173,10

Kiinteistösjoitukset

Kiinteistösjoitusten muutokset 1.1.2023–31.12.2023

	Emoyhtiö				Konserni		
	Kiinteistöt ja kiinteistö-osakkeet	Kiinteistö-sijoitusrahastot	Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	Lainasaamiset omistusyhteys-yrityksiltä	Kiinteistöt ja kiinteistö-osakkeet	Kiinteistö-sijoitusrahastot	Lainasaamiset omistusyhteys-yrityksiltä
Hankintameno 1.1.	198 452 595,27	55 506 050,87	40 258 033,00	27 102 254,35	325 880 243,81	54 719 416,48	31 373 103,10
Lisäykset	62 479 129,70	0,00	111 200,00	708 061,29	66 748 432,01	0,00	708 061,29
Vähennykset	-3 117 488,26	0,00	-2 275 780,00	0,00	-4 598 214,98	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	257 814 236,71	55 506 050,87	38 093 453,00	27 810 315,64	388 030 460,84	54 719 416,48	32 081 164,39
Kertyneet poistot 1.1.	-32 947 522,56				-101 382 750,14		
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,00				74 809,69		
Tilikauden poistot	-1 974 202,34				-5 830 760,79		
Siirrot erien välillä	0,00						
Kertyneet poistot 31.12.	-34 921 724,90				-107 138 701,24		
Arvonalentumiset 1.1.	-31 328 112,21				-31 604 362,71		
Vähennysten ja siirtojen arvonalentumiset	0,00				0,00		
Tilikauden arvonalentumiset	-18 719 176,45	-287 736,51			-18 747 849,90	-287 736,51	
Arvonalentumisten palautukset	423 115,79				670 886,14		
Arvonalentumiset 31.12.	-49 624 172,87	-287 736,51			-49 681 326,47	-287 736,51	
Arvonkorotukset 1.1.	10 175 369,56				10 175 369,56		
Lisäykset	0,00				0,00		
Vähennykset	0,00				0,00		
Arvonkorotukset 31.12.	10 175 369,56				10 175 369,56		
Kirjanpitoarvo 31.12.	183 443 708,50	55 218 314,36	38 093 453,00	27 810 315,64	241 385 802,69	54 431 679,97	32 081 164,39
Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet:							
Jäljellä oleva hankintameno	15 806 356,28						
Kirjanpitoarvo	15 806 356,28						
Käypä arvo	26 222 715,43						

Sijoitukset saman konsernin yrityksissä

Muutokset saman konsernin yrityksissä 1.1.2023–31.12.2023, emoyhtiö

	Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä
Hankintameno 1.1.	53 414 475,43
Muutokset	0,00
Hankintameno 31.12.	53 414 475,43
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.	-192 000,00
Muutokset	0,00
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.	-192 000,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	53 222 475,43

Muut sijoitukset

Muut lainasaamiset eriteltynä vakuuden mukaan

	2023	2022
Muu vakuus	41 902 952,78	23 453 316,77

Saamiset

	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Muut saamiset				
Saman konsernin yrityksiltä	1 473 172,63	1 104 477,58		
Laskennalliset verosaamiset				
Verotuksellisesta tappiosta			5 092 571,97	0,00
Muut			885 374,31	82 809,32
	1 473 172,63	1 104 477,58	5 977 946,28	82 809,32

Muut sijoitukset

	2023	2022
Muut lainasaamiset eriteltynä vakuuden mukaan		
Muu vakuus	24 263 535,46	24 263 535,46

Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset

	2023		2022	
	Alkuperäinen hankintameno	Käypä arvo	Alkuperäinen hankintameno	Käypä arvo
Osakkeet ja osuudet	1 200 965 929,62	1 321 457 974,14	1 147 210 788,68	1 231 966 433,75
Rahoitusmarkkinavälineet	347 195 315,84	362 838 917,65	203 367 563,21	210 447 488,61
Rahat ja pankkisaamiset	67 650 333,56	67 650 333,56	96 207 942,11	96 207 942,11
	1 615 811 579,02	1 751 947 225,35	1 446 786 294,00	1 538 621 864,47
Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastu- velkaa vastaavat sijoitukset	1 615 811 579,02	1 751 947 225,35	1 446 786 294,00	1 538 621 864,47
Rahat ja pankkisaamiset ym. saamiset sisältävät tilinpäätöshetkellä voimassa olevien maksettujen vakuutusten netto- maksuja, joita ei vielä ole sijoitettu		4 280 218,04		2 853 496,63

Konserniyritykset

	Emoyhtiön omistusosuus %	Konsernin omistusosuus %
Konserniyritykset		
Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia	100 %	100 %
Fennia-palvelu Oy	100 %	100 %
eFennia Oy (osuus äänivallasta 63,6 %)	20 %	20 %
Kiinteistö Oy Joensuun Metropol	100 %	100 %
Kiinteistö Oy Kyllikinportti 2	100 %	100 %
Kiinteistö Oy Tampereen Rautatienkatu 21	100 %	100 %
Kiinteistö Oy Tampereen Ratapihan kulma	100 %	100 %
Pasilan Portit GP Oy	100 %	100 %
Pasilan Portit Ky	100 %	100 %
Kiinteistö Oy Maistraatinportti 1	0 %	100 %
Kiinteistö Oy Espoon Niittyrinne 1	0 %	100 %
Kiinteistö Oy Mikkelin Hallituskatu 1	0 %	88 %
Munkinseudun Kiinteistö Oy	0 %	100 %
Omistusyhteisyrietykset		
Töölön Pysäköintilaitos Oy	38 %	38 %
Vierumäen hotellikiinteistö Ky	50 %	50 %
Vierumäen hotelli GP Oy	50 %	50 %
FEA Fund Management Oy	50 %	50 %
Asunto Oy Helsingin Tuulensuoja	50 %	50 %
Kauppakeskuskiinteistöt FEA Ky	50 %	50 %
Keskinäinen KOy Vanajanlinnan Golf Suites	35 %	35 %
Kiinteistö Oy Joensuun Kauppakatu 32	45 %	45 %
Katinkullan Pallohalli Oy (osuus äänivallasta 35,8 %)	8 %	8 %
Terrieri Kiinteistöt Ky	20 %	20 %
Terrieri Management Oy	20 %	20 %
Tyvene Oy	0 %	25 %
Kiinteistö Oy Gigahertsi	0 %	33 %

Omistukset muissa yrityksissä

Muut sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

	Osuus kaikista osakkeista, emoyhtiö	Kirjanpitoarvo 31.12.2023, emoyhtiö	Käypä arvo 31.12.2023, emoyhtiö	Osuus kaikista osakkeista, konserni	Kirjanpitoarvo 31.12.2023, konserni	Käypä arvo 31.12.2023, konserni
Kotimaiset osakkeet ja osuudet						
Amplus Holding Oy	19,97 %	8 736 258,67	8 736 259	19,97 %	130 376,50	8 736 258,67
Avara Oy - Uudet A-sarja		0,00	0	0,53 %	70 949,58	1 536 370,24
EVLI PLC-CLASS B	0,00 %	0,00	1 289 342	0,00 %	0,00	1 289 342,10
Fingrid Oyj , sarja B		0,00	0	13,22 %	203 440,12	1 298 811,43
Nordia Rahasto Oy	19,52 %	1 061 864,00	1 305 025	19,52 %	1 061 864,00	1 305 025,47
Panostaja Oyj	6,50 %	1 560 859,20	1 560 859	6,50 %	1 560 859,20	1 560 859,20
Pihlajalinna Oyj	10,00 %	15 976 532,90	15 976 533	10,00 %	15 976 532,90	15 976 532,90
Purmo Goup Oyj	1,22 %	3 350 000,00	3 350 000	1,22 %	3 350 000,00	3 350 000,00
Tulikivi A	3,01 %	499 999,83	715 909	3,01 %	499 999,83	715 908,85
Muut		387 616,10	489 117		1 643 616,10	1 745 116,52
Ulkomaiset osakkeet ja osuudet						
Muut		32 265,33	274 053,14		55 036,66	538 612,28
Yhteensä		31 605 396,03	33 697 096,85		24 552 674,89	38 052 837,66

Sijoitusrahasto-osuudet

	Kirjanpitoarvo 31.12.2023, emoyhtiö	Käypä arvo 31.12.2023, emoyhtiö	Kirjanpitoarvo 31.12.2023, konserni	Käypä arvo 31.12.2023, konserni
Kotimaiset sijoitusrahasto-osuudet:				
S-Bank Emerging Markets ESG Equity A	8 949 769,92	8 978 483,37	9 647 087,22	9 680 049,62
S-Bank Emerging Markets Yield A	4 962 281,35	4 997 176,61	5 901 123,71	5 942 621,01
S-Bank Euro Government Bond Yield A	4 979 469,20	4 979 469,20	7 692 315,46	7 692 315,46
S-Bank Europe Equity A	7 465 428,37	8 602 315,74	7 465 428,37	8 602 315,74
S-Bank Fenno Equity A	12 290 446,51	12 346 164,24	12 290 446,51	12 346 164,24
S-Bank Forest C	1 000 000,00	1 742 940,61	1 000 000,00	1 742 940,61
S-Bank Green Corporate Bond ESG Yield A	6 500 000,35	6 928 750,87	10 000 000,13	10 659 616,29
S-Bank High Yield Europe ESG Yield A	4 888 963,22	5 661 048,66	5 455 179,44	6 314 670,35
S-Bank Passive Europe ESG Equity A	7 543 077,81	8 692 761,03	8 272 523,86	9 533 479,89
S-Bank Passive USA ESG Equity A	13 755 791,60	16 703 498,19	13 755 791,60	16 703 498,19
S-Bank USA Equity A	15 599 853,11	18 493 826,97	15 599 853,11	18 493 826,97
Seligson & Co OMX Helsinki 25-indeksiosuus ETF	5 003 180,47	5 204 540,00	5 003 180,47	5 204 540,00
S-Pankki Toimitila C	40 718 314,36	40 718 314,36	39 931 679,97	40 718 314,36
S-Pankki Tontti C	14 500 000,00	17 566 213,50	14 500 000,00	17 566 213,50
Ulkomaiset sijoitusrahasto-osuudet:				
Irlanti				
Barings Emerging Markets Sovereign Debt Fund	9 800 000,00	11 111 128,73	10 889 247,36	12 347 050,29
BlackRock ICS Euro Liquid Environmentally Aware	60 077,82	60 742,50	10 354 236,07	10 562 435,23
BlackRock ICS Euro Liquidity Fund Premier Acc	538 914,74	557 308,98	1 138 068,13	1 175 142,66
BlackRock ICS Ultra Short Bond Fund Premier Acc	77 547,09	80 048,01	10 229 890,74	10 541 520,87
db x-trackers MSCI USA Index UCITS ETF DR - 1C	24 245 354,52	28 341 121,00	24 245 354,52	28 341 121,00
iShares Core MSCI Emerging Markets IMI UCITS ETF	17 050 352,27	17 050 352,27	17 050 352,27	17 050 352,27
iShares Core MSCI Japan IMI UCITS ETF	8 543 060,80	9 491 985,00	8 543 060,80	9 491 985,00
iShares Edge MSCI EM Minimum Volatility UCITS ETF	3 540 872,40	3 540 872,40	3 540 872,40	3 540 872,40
iShares Edge MSCI Europe Value Factor UCITS ETF EU	9 488 200,46	10 774 960,00	9 488 200,46	10 774 960,00
iShares MSCI EM ESG Enhanced UCITS ETF	3 498 890,57	3 498 890,57	3 498 890,57	3 498 890,57
iShares MSCI EM Latin America UCITS ETF	9 994 983,59	10 591 088,00	9 994 983,59	10 591 088,00
iShares MSCI Europe ESG Enhanced UCITS ETF	5 503 193,41	5 660 282,31	5 503 193,41	5 660 282,31
iShares S&P 500 Minimum Volatility UCITS ETF	5 598 849,60	5 748 922,88	5 598 849,60	5 748 922,88

	Kirjanpitoarvo 31.12.2023, emoyhtiö	Käypä arvo 31.12.2023, emoyhtiö	Kirjanpitoarvo 31.12.2023, konserni	Käypä arvo 31.12.2023, konserni
iShares USD Treasury Bond 7-10yr UCITS ETF	2 400 604,54	2 400 604,54	3 360 845,53	3 360 845,53
M&G European Loan Fund Class C EUR Acc	7 269 922,38	8 647 623,50	8 226 862,26	9 769 695,45
Muzinich EM Short Duration HDGE EUR Acc F	8 190 104,72	8 190 104,72	9 334 588,38	9 334 588,38
Muzinich Emerging Market Corporate Debt Fund	16 609 322,21	17 400 473,25	19 120 379,80	20 018 711,28
Muzinich Funds - Europeyield Fund	16 118 975,57	16 678 810,87	20 829 173,45	21 642 194,28
Luxemburg				
Ashmore SICAV - EM LC Bond Fund Class I	23 054 835,45	24 838 156,74	27 873 960,81	30 030 864,08
BlueBay Investment Grade Bond Fund	18 000 000,00	19 305 774,72	24 000 000,00	25 741 032,59
BNP Paribas Funds - Euro High Yield Short Duration	480 309,70	535 323,86	1 066 920,14	1 189 198,28
BNP Paribas InstiCash EUR 1D Class I	22 180 303,68	22 297 062,36	25 675 833,11	25 806 469,52
BNP Paribas InstiCash Money 3M EUR Class I	81 668 618,98	82 223 018,20	108 876 043,04	110 345 061,02
db x-trackers MSCI EUROPE UCITS ETF	33 946 069,78	37 087 298,60	33 946 069,78	37 087 298,60
Fidelity Funds - EM Corp Debt Fund Class X EUR HED	9 347 101,54	9 347 101,54	10 876 883,93	10 876 883,93
iShares EM Government Bond Index Fund	2 973 934,00	2 973 934,00	3 299 912,87	3 299 912,87
Janus Henderson Pan European Fund	34 809 696,54	39 306 151,14	34 809 696,54	39 306 151,14
JPMorgan Funds - EU Government Bond	18 562 533,30	18 562 533,30	28 229 305,83	28 229 305,83
Liquid Euribor 3M	29 808 385,24	29 977 145,76	44 888 597,23	45 459 800,27
Liquid Euro	25 764 893,05	25 929 788,70	36 483 214,53	36 824 622,26
M&G European Credit Investment Fund Class E	68 961 427,64	70 884 139,13	109 529 883,68	112 603 692,87
M&G European High Yield Credit Investment Class E	15 911 880,06	17 063 126,84	20 136 007,61	21 606 539,17
ODDO BHF Sustainable Euro Corporate Bond Class X	26 113 833,92	26 113 833,92	38 813 470,48	38 813 470,48
Robeco Capital Growth Funds - Euro Government Bond	11 345 948,68	11 345 948,68	17 102 424,27	17 102 424,27
Norja				
DNB OBX ETF	3 994 080,37	3 999 822,07	3 994 080,37	3 999 822,07
Ranska				
Lyxor ETF MSCI India Fund	6 652 800,00	6 652 800,00	6 652 800,00	6 652 800,00
Ruotsi				
XACT OMX Stockholm BI ETF	7 969 832,45	9 387 166,55	7 969 832,45	9 387 166,55
Tanska				
iShares STOXX Europe 600 ETF	11 803 138,62	12 304 500,00	11 803 138,62	12 304 500,00
Yhdysvallat				
iShares Russell 2000 Index Fund ETF	7 267 330,32	7 267 330,32	7 267 330,32	7 267 330,32

	Kirjanpitoarvo 31.12.2023, emoyhtiö	Käypä arvo 31.12.2023, emoyhtiö	Kirjanpitoarvo 31.12.2023, konserni	Käypä arvo 31.12.2023, konserni
iShares Core S&P 500 ETF	29 849 387,67	34 877 006,33	29 849 387,67	34 877 006,33
iShares S&P 500 Value ETF	6 411 107,41	8 179 764,71	6 411 107,41	8 179 764,71
iShares TIPS Bond ETF	29 742 128,08	30 147 149,32	29 742 128,08	30 147 149,32
Yhteensä	823 305 379,44	872 046 699,67	1 006 759 687,96	1 061 789 491,11
Pääomarahasto-osuudet				
Kotimaiset pääomarahasto-osuudet				
Armada Fund V Ky	7 114 414,84	7 742 571,90	7 114 414,84	7 742 571,90
Avara Residential Fund II KY	4 000 000,00	5 271 138,00	4 000 000,00	5 271 138,00
Avara Vuokratodit I Ky	3 330 748,83	3 330 748,83	2 405 870,73	3 330 748,83
Butterfly Venture Fund III Ky	861 603,31	1 045 856,00	861 603,31	1 045 856,00
Fennia Avainrahasto II Ky	4 607 071,55	7 229 971,85	4 607 071,55	7 229 971,85
Fennia Avainrahasto Ky	1 608 362,31	1 608 362,31	1 608 362,31	1 608 362,31
Juuri Rahasto I Ky	8 354 368,89	8 639 892,09	8 354 368,89	8 639 892,09
Kasvurahastojen Rahasto III Ky	3 267 275,87	3 803 319,00	3 267 275,87	3 803 319,00
Korona Fund III Ky	257 267,99	1 654 285,00	257 267,99	1 654 285,00
Muut	154 546,22	346 838,79	154 546,22	470 717,67
Ulkomaiset pääomarahasto-osuudet				
Jersey				
The Triton Fund III L.P.	438 127,22	438 127,22	821 485,11	821 485,11
Triton Smaller Mid-Cap Fund I L.P.	2 319 523,43	2 319 523,43	2 319 523,43	2 319 523,43
Luxemburg				
Partners Group European Mezzanine	493 782,87	743 858,00	822 972,46	1 239 764,00
Yhdysvallat				
Kayne Anderson Senior Credit Fund	4 488 719,12	5 065 764,34	4 488 719,12	5 065 764,34
Muut	304 964,69	380 235,75	540 098,48	680 836,60
Yhteensä	41 600 777,14	49 620 492,51	41 623 580,31	50 924 236,13

Konsernin sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset

Kotimaiset osakkeet

	Konserni	
	Kirjanpitoarvo 31.12.2023	Käypä arvo 31.12.2023
Kotimaiset osakkeet		
Cargotec Oyj	5 965 791,30	5 965 791,30
Consti Yhtiot Oyj	6 118 595,00	6 118 595,00
Elisa Oyj	1 238 450,40	1 238 450,40
Endomines Finland Oyj	1 196 140,40	1 196 140,40
Evli Plc-Class B	841 362,30	841 362,30
Fodelia Oyj	550 000,00	550 000,00
Fortum Oyj	2 557 302,34	2 557 302,34
Huhtamaki Oyj	1 446 640,60	1 446 640,60
Kempower Oyj	604 107,42	604 107,42
Kesko Oyj	3 154 423,52	3 154 423,52
Kone Oyj	2 658 845,55	2 658 845,55
Konecranes Oyj	855 884,61	855 884,61
Mandatum Holding Oy	2 071 181,24	2 071 181,24
Metso Corp	1 427 172,38	1 427 172,38
Musti Group Oy	754 890,30	754 890,30
Neste Oyj	4 577 885,04	4 577 885,04
Nokia Oyj	8 794 747,34	8 794 747,34
Nokian Renkaat Oyj	888 390,96	888 390,96
Nordea Bank Abp	10 761 561,33	10 761 561,33
Oriola Oyj	4 821 465,80	4 821 465,80
Orion Oyj	2 132 526,90	2 132 526,90
Outokumpu Oyj	4 546 702,72	4 546 702,72
Pihlajalinna Oyj	579 329,48	579 329,48
Puulo Oyj	738 229,14	738 229,14
Qt Group Oyj	658 661,60	658 661,60
Revenio Group Oyj	551 132,70	551 132,70
Sampo Oyj	8 889 636,92	8 889 636,92
Stockmann Oyj Abp	957 611,00	957 611,00
Stora Enso Oyj	1 969 395,63	1 969 395,63
Taaleri Oyj	12 891 241,44	12 891 241,44
Terveystalo Oyj	2 425 708,26	2 425 708,26
Tieto Oyj	2 463 422,10	2 463 422,10
Tokmanni Group Corp	1 510 308,80	1 510 308,80
Upm-Kymmene Oyj	9 510 427,08	9 510 427,08
Valmet Oyj	1 994 470,66	1 994 470,66
Wartsila Oyj Abp	1 828 068,88	1 828 068,88
Muut	9 608 577,42	9 608 577,42
Kotimaiset osakkeet yhteensä	124 540 288,56	124 540 288,56

Ulkomaiset osakkeet

	Kirjanpitoarvo 31.12.2023	Käypä arvo 31.12.2023
Alankomaat		
Ing Groep Nv	1 160 616,16	1 160 616,16
Randstad Holding Nv	953 179,60	953 179,60
Bermuda		
Hafnia Ltd	513 619,95	513 619,95
Iso-Britannia		
National Grid Plc Usd - Adr	798 416,83	798 416,83
Rio Tinto Adr	1 170 650,45	1 170 650,45
Marshallin Saaret		
Star Bulk Carriers Corp	693 076,92	693 076,92
Ranska		
Lvmh Moet Hennessy Luis Vuitton Sa	589 653,60	589 653,60
Ruotsi		
Cibus Nordic Real Estate Ab	758 418,24	758 418,24
Eltel Ab	4 078 812,18	4 078 812,18
Instalco Intressenter Ab	10 343 403,03	10 343 403,03
Ssab Ab - B Shares (Helsinki)	1 692 292,14	1 692 292,14
Teliasonera Ab Shs (Ruotsi)	966 928,38	966 928,38
Volvo Ab B-Shs	1 637 993,06	1 637 993,06
Tanska		
Novo Nordisk A/S-B	993 509,59	993 509,59
Yhdysvallat		
Abbvie Inc	858 265,89	858 265,89
Cisco Systems Inc.	906 891,15	906 891,15
Dow Chemical Co/The	513 566,06	513 566,06
Microsoft Corporation	1 241 693,66	1 241 693,66
Oracle Corporation	708 230,77	708 230,77
Qualcomm Inc	1 042 383,09	1 042 383,09
Muut	18 082 259,21	18 082 259,23
Ulkomaiset osakkeet yhteensä	49 703 859,96	49 703 859,98

Sijoitusrahasto-osuudet, kotimaiset

Sijoitusrahasto-osuudet kotimaiset	Kirjanpitoarvo 31.12.2023	Käypä arvo 31.12.2023
AJ Evli Value Hedge A	533 481,85	533 481,85
Aktia America	1 711 132,39	1 711 132,39
Aktia Arvo Rein A	22 579 424,43	22 579 424,43
Aktia Asunnot+ (A)	911 835,16	911 835,16
Aktia Asunnot+ (E)	2 765 987,08	2 765 987,08
Aktia Asunnot+ tuotto A raha	591 820,82	591 820,82
Aktia Asunnot+ tuotto E raha	979 915,50	979 915,50
Aktia Bond Allocation	1 886 194,81	1 886 194,81
Aktia Capital	1 006 990,53	1 006 990,53
Aktia Capital L	3 629 766,62	3 629 766,62
Aktia Corporate Bond+	6 041 730,60	6 041 730,60
Aktia Emerging Market Local Currency Bond+	2 123 690,82	2 123 690,82
Aktia Emerging Market Local Currency Frontier Bond	3 242 851,42	3 242 851,42
Aktia Equity Allocation (B)	6 094 863,86	6 094 863,86
Aktia Euroopan Kassakoneet (A)	8 408 266,53	8 408 266,53
Aktia Europe Small Cap	1 325 918,84	1 325 918,84
Aktia European High Yield Bond +	2 711 898,27	2 711 898,27
Aktia Impakti (A)	1 873 186,38	1 873 186,38
Aktia Korkosalkku X (kasvu)	2 350 268,52	2 350 268,52
Aktia Likvida+ B	918 771,05	918 771,05
Aktia Maltillinen Omistaja (A)	3 122 296,15	3 122 296,15
Aktia Mikro Markka (A)	8 137 491,21	8 137 491,21
Aktia Mikro Rein (A)	4 201 648,79	4 201 648,79
Aktia Nordic High Yield (A)	20 650 446,23	20 650 446,23
Aktia Nordic Micro Cap Fund	2 543 901,81	2 543 901,81
Aktia Nordic/Finland	3 527 796,35	3 527 796,35
Aktia Osakesalkku X (kasvu)	782 099,11	782 099,11
Aktia Passiivi USA IX (kasvu) (Storebrand)	733 761,87	733 761,87
Aktia Rohkea Omistaja (A)	2 970 476,11	2 970 476,11
Aktia Short-Term Corporate Bond+	23 076 393,37	23 076 393,37
Aktia Vaihtoehtoiset (A)	2 871 162,55	2 871 162,55
Aktia Vakaa Korko (A)	732 242,74	732 242,74
Aktia Varainhoitosalkku 50 X (kasvu)	557 719,18	557 719,18
Aktia Varovainen Omistaja (A)	2 819 205,45	2 819 205,45
Aktia Wealth Allocation 50 (B)	5 473 510,36	5 473 510,36
Alexandria Corporate Bond Fund	528 851,94	528 851,94
Danske Institutional Liquidity Fund	1 990 648,64	1 990 648,64
EAB PÄÄOMARAHASTOT I KY	737 210,49	737 210,49
EAB Value Added Fund III SR II Ky	4 395 011,65	4 395 011,65
EAB Value Added Fund III SR III Ky	834 286,00	834 286,00
EAB Value Added Fund III SR IV Ky	583 712,00	583 712,00
Elite Alfred Berg Logistiikkakiinteistot A	6 280 762,86	6 280 762,86
Elite Alfred Berg Logistiikkakiinteistot B	3 264 306,84	3 264 306,84
Elite Alfred Berg Logistiikkakiinteistot C	912 199,05	912 199,05
Elite Aurinkotuotto I Ky	5 321 036,57	5 321 036,57
Elite Aurinkotuotto II Ky	2 425 225,50	2 425 225,50
Elite Finland Value Added Fund II Syöttörahasto II	12 151 304,18	12 151 304,18
Elite Älyenergia I Ky	1 696 498,42	1 696 498,42
eQ Asunnot (Erikoissijoitusrahasto)	841 500,00	841 500,00

Sijoitusrahasto-osuudet kotimaiset	Kirjanpitoarvo 31.12.2023	Käypä arvo 31.12.2023
eQ Asunnot II	1 660 000,00	1 660 000,00
eQ Liikekiinteistöt 1 T	5 175 060,40	5 175 060,40
eQ Mandaatti	1 536 629,00	1 536 629,00
eQ Yhteiskuntakiinteistöt T	12 491 687,67	12 491 687,67
Evli - Emerging Frontier Fund	1 881 645,62	1 881 645,62
Evli Kiinteistökehitys II Syöttörahasto IV Ky	4 001 063,39	4 001 063,39
Evli Corporate Bond B	2 263 934,63	2 263 934,63
Evli Emerging Markets Credit Class B	4 917 524,40	4 917 524,40
EVLI Equity Factor USA Fund	13 545 599,68	13 545 599,68
Evli Euro Government Bond B	7 192 488,13	7 192 488,13
Evli Euro Likvidi	16 792 936,23	16 792 936,23
Evli Europe B	10 471 075,50	10 471 075,50
Evli European High Yield	15 514 443,50	15 514 443,50
Evli European Investment Grade Class B	17 091 164,89	17 091 164,89
Evli Finland Select B	14 564 552,11	14 564 552,11
Evli Finnish Small Cap	17 150 219,24	17 150 219,24
Evli GEM	8 813 414,93	8 813 414,93
Evli Globaali Korko B	6 855 447,50	6 855 447,50
Evli Global B	11 442 071,24	11 442 071,24
Evli Green Corporate Bond Fund	3 920 164,67	3 920 164,67
EVLI IMPACT FOREST FUND	2 946 044,64	2 946 044,64
Evli Infrastructure Fund I Ky limited partnership	1 882 873,02	1 882 873,02
Evli Infrastructure Fund II limited partnership	537 500,00	537 500,00
Evli Japan B	12 361 468,57	12 361 468,57
Evli Kiinteistökehitys II Syöttörahasto III Ky	15 374 606,79	15 374 606,79
Evli Leveraged Loan Fund	2 411 877,99	2 411 877,99
Evli Nordic Corporate Bond Class B	19 912 223,86	19 912 223,86
Evli Nordic Dividend B	3 754 616,41	3 754 616,41
Evli North America B	6 425 058,74	6 425 058,74
Evli Optimaalivarainhoito B	14 509 640,18	14 509 640,18
Evli Osake B	15 988 954,10	15 988 954,10
Evli Osakefaktori B	1 317 427,75	1 317 427,75
Evli Private Debt Fund I limited partnership	1 199 596,50	1 199 596,50
Evli Private Equity II limited partnership	1 330 784,33	1 330 784,33
Evli Private Equity III limited partnership	524 754,78	524 754,78
Evli Renewable Energy Infrastructure Fund II	791 833,19	791 833,19
Evli Rental Yield Fund	2 405 903,67	2 405 903,67
Evli Rental Yield Fund non-UCITS	3 835 587,65	3 835 587,65
Evli Residential II limited partnership Ky	853 153,54	853 153,54
Evli Short Corporate Bond	12 895 056,49	12 895 056,49
Evli Sweden Equity Index	10 382 935,15	10 382 935,15
Evli Swedish Small Cap B	1 604 981,69	1 604 981,69
Evli Uusiutuva Energia II SR II Ky	607 200,00	607 200,00
Evli Uusiutuva Energia II SR V Ky	2 467 641,00	2 467 641,00
Evli Uusiutuva Energia II SR VII	565 907,92	565 907,92
Evli Varainhoito 50 B	668 177,12	668 177,12
Evli Vuokratuotto A	23 931 878,57	23 931 878,57
Evli Vuokratuotto D	4 695 001,43	4 695 001,43
Finlandia Asset Allocator 75	1 091 303,24	1 091 303,24
Finlandia Korkotuotto Sijoitusrahasto	949 792,19	949 792,19

Sijoitusrahasto-osuudet kotimaiset	Kirjanpitoarvo 31.12.2023	Käypä arvo 31.12.2023
Innovestor Kasvurahasto II Ky	992 779,43	992 779,43
Innovestor Life Science Fund Ky	1 132 112,51	1 132 112,51
Innovestor Technology Fund Ky	1 631 549,82	1 631 549,82
Korkia REI HNWI Feeder Ky	710 000,00	710 000,00
Korkia Uusiutuva Energia Holding Ky	2 485 364,00	2 485 364,00
Korkia Uusiutuva Energia Holding PB Ky	2 859 608,00	2 859 608,00
Nordea Eurooppalaiset Tähdet A	697 648,17	697 648,17
Nordea Global High Yield/Finland	2 281 785,01	2 281 785,01
Nordea Global Index Fund B kasvu	1 985 522,50	1 985 522,50
Nordea Kehittyvät Osakemarkkinat Kasvu	534 800,42	534 800,42
Nordea Lyhyt Korko B Kasvu	10 868 827,29	10 868 827,29
Nordea Maailma Fund	1 111 777,91	1 111 777,91
Nordea Nordic Small Cap K/100	1 115 524,71	1 115 524,71
Nordea North America	1 054 591,16	1 054 591,16
Nordea Savings 30 Fund	2 333 520,95	2 333 520,95
Nordea Savings 50	7 486 394,75	7 486 394,75
Nordea Savings 75	6 333 014,00	6 333 014,00
Nordea Savings Fixed Income Fund	518 102,07	518 102,07
Nordea Suomalaiset Tähdet	915 624,45	915 624,45
Nordea Vakaa Tuotto Kasvu A	1 452 074,11	1 452 074,11
Open Ocean Fund 2015 Ky	2 392 951,92	2 392 951,92
Project First Ky	1 320 940,00	1 320 940,00
Project Second Ky	3 370 875,28	3 370 875,28
Project Third KY	2 335 000,00	2 335 000,00
Proprius Partners DACH Value	1 275 361,68	1 275 361,68
PYN Elite A	1 222 766,57	1 222 766,57
S-Bank Asset Management 100 A	3 765 344,06	3 765 344,06
S-Bank Asset Management 30 A Growth	1 291 118,11	1 291 118,11
S-Bank Asset Management 50 A Growth	1 407 312,10	1 407 312,10
S-Bank Asset Management 70 A	624 417,97	624 417,97
S-Bank Brands Equity A	7 569 184,51	7 569 184,51
S-Bank Emerging Markets ESG Equity A	12 839 152,69	12 839 152,69
S-Bank Emerging Markets Yield A	7 295 171,42	7 295 171,42
S-Bank Euro Government Bond Yield A	13 264 330,40	13 264 330,40
S-Bank Europe Equity A	5 984 829,58	5 984 829,58
S-Bank Fenno Equity A	9 021 338,05	9 021 338,05
S-Bank Fixed-Income Asset Management A Growth	3 438 396,30	3 438 396,30
S-Bank Forest A	7 353 457,90	7 353 457,90
S-Bank Forest C	9 027 253,83	9 027 253,83
S-Bank Fossil Free Europe ESG Equity Fund	1 624 317,64	1 624 317,64
S-Bank Frontier Markets Equity A	576 891,42	576 891,42
S-Bank Global Private Assets B	8 762 483,02	8 762 483,02
S-Bank Global Private Assets C	2 576 994,69	2 576 994,69
S-Bank Green Corporate Bond ESG Yield A	9 917 706,14	9 917 706,14
S-Bank High Yield Europe ESG Yield A	5 597 824,70	5 597 824,70
S-Bank Housing A	14 778 401,50	14 778 401,50
S-Bank Passive Europe ESG Equity A	4 943 311,53	4 943 311,53
S-Bank Passive USA ESG Equity A	18 951 229,75	18 951 229,75
S-Bank Short-Term Bond A	10 761 440,71	10 761 440,71
S-Bank USA Equity A	15 272 173,72	15 272 173,72

Sijoitusrahasto-osuudet kotimaiset	Kirjanpitoarvo 31.12.2023	Käypä arvo 31.12.2023
Seligson & Co Asia Index Fund A	1 085 408,01	1 085 408,01
Seligson & Co Eurooppa-indeksirahasto A	4 744 700,30	4 744 700,30
Seligson & Co Global Pharma A	1 004 150,87	1 004 150,87
Seligson & Co Global Top 25 Brands A	9 253 878,87	9 253 878,87
Seligson & Co OMX Helsinki 25-indeksiosuus ETF	2 717 721,93	2 717 721,93
Seligson & Co Pohjois-Amerikka-indeksirahasto A	9 897 657,65	9 897 657,65
Seligson & Co Suomi-indeksirahasto A	3 912 290,99	3 912 290,99
Sijoitusrahasto Aktia Eurooppa	641 348,49	641 348,49
Sijoitusrahasto Aktia Global	1 863 491,25	1 863 491,25
Sijoitusrahasto Alexandria Tasapainoinen	798 861,94	798 861,94
Sijoitusrahasto Evli Impact Equity	1 393 084,23	1 393 084,23
Sijoitusrahasto Evli USA Kasvu	9 935 931,46	9 935 931,46
Sijoitusrahasto Titanium Kasvuosinko ESG	1 873 323,49	1 873 323,49
S-Pankki Asunto C	9 127 883,41	9 127 883,41
S-Pankki Toimitila A	32 160 520,75	32 160 520,75
S-Pankki Toimitila B	7 786 912,25	7 786 912,25
S-Pankki Tontti A	583 557,39	583 557,39
S-Pankki Tontti B	13 034 439,12	13 034 439,12
Säästöpankki Eurooppa B (Kasvu)	2 209 430,82	2 209 430,82
Säästöpankki Itämeri B (Kasvu)	1 834 204,14	1 834 204,14
Säästöpankki Kotimaa B (Kasvu)	2 980 683,23	2 980 683,23
Säästöpankki Ryhti B (Kasvu)	1 270 364,62	1 270 364,62
Taaleri Afrikka Rahasto I KY	4 239 211,65	4 239 211,65
Taaleri Tonttirahasto Ky I B	2 535 994,80	2 535 994,80
Taaleri Tonttirahasto Ky II B 16.09.2015	577 821,60	577 821,60
Taaleri Tonttirahasto Ky III A 16.12.2015	642 024,00	642 024,00
Taaleri Tonttirahasto Ky III B 16.12.2015	513 619,20	513 619,20
Taaleri Tuulitehdas II Ky	4 435 143,30	4 435 143,30
Titanium Baltia Kiinteistö Erikoissijoitusrahasto	1 440 139,93	1 440 139,93
Titanium Hoivakiinteistö Erikoissijoitusrahasto	7 706 690,57	7 706 690,57
UB American Equity	2 322 750,53	2 322 750,53
UB Finnish Properties AIF	840 246,60	840 246,60
UB Fixed Income Plus Fund	659 130,10	659 130,10
UB Global REIT Fund	537 955,19	537 955,19
UB HIGH YIELD	2 625 391,37	2 625 391,37
UB HR Suomi Fund	509 484,83	509 484,83
UB Infra Fund	512 884,61	512 884,61
UB Lyhyt Korko	2 002 961,53	2 002 961,53
UB Nordic Property A-Sarja	4 381 337,38	4 381 337,38
UB Nordic Property AIF	1 592 219,38	1 592 219,38
UB Pohjoismaiset Liikekiinteistöt I	3 568 715,96	3 568 715,96
UB Pohjoismaiset Liikekiinteistöt R	757 676,61	757 676,61
UB Smart	2 559 727,69	2 559 727,69
UB Thales Argo A Erikoissijoitusrahasto	523 448,16	523 448,16
UB Timberland Fund AIF	5 131 749,28	5 131 749,28
UB Uusiutuva Energia I Kasvu	1 160 138,57	1 160 138,57
UCITS Fund Aktia Wealth Allocation 75	2 344 855,62	2 344 855,62
WIP Technology Fund Aif	746 558,40	746 558,40
Muut	26 293 697,12	26 293 697,12
Sijoitusrahasto-osuudet kotimaiset yhteensä	979 689 621,78	979 689 621,78

Sijoitusrahasto-osuudet, ulkomaiset

	Kirjanpitoarvo 31.12.2023	Käypä arvo 31.12.2023
Irlanti		
Amundi S&P 500 Esg Ucits Etf	1 004 280,69	1 004 280,69
db x-trackers MSCI World Health Care Index UCITS E	3 372 783,48	3 372 783,48
db x-trackers S&P 500 Equal Weight UCITS ETF DR -	2 334 110,58	2 334 110,58
Fidelity MSCI Japan Index Fund	2 016 257,92	2 016 257,92
First Trust Cloud Computing UCITS ETF	973 635,56	973 635,56
iShares Core Euro Government Bond UCITS ETF	5 947 087,19	5 947 087,19
iShares Core MSCI Emerging Markets IMI UCITS ETF	2 068 881,22	2 068 881,22
iShares Core MSCI Japan IMI UCITS ETF	1 262 525,71	1 262 525,72
Ishares Core S&P 500 UCITS ETF	15 022 807,45	15 022 807,45
iShares Edge MSCI Europe Quality Factor UCITS ETF	2 254 531,80	2 254 531,80
iShares J.P. Morgan USD EM Bond UCITS ETF	596 336,42	596 336,42
iShares MSCI EM ESG Enhanced UCITS ETF	1 615 525,46	1 615 525,46
iShares MSCI EMU Mid Cap UCITS ETF	574 380,00	574 380,00
iShares MSCI Europe ESG Enhanced UCITS ETF	1 502 462,13	1 502 462,13
iShares MSCI USA ESG Enhanced UCITS ETF	4 813 883,39	4 813 883,39
iShares MSCI USA Small Cap UCITS ETF	946 370,45	946 370,45
SPDR MSCI EM Asia ETF	550 039,30	550 039,30
Tabula EUR HY Bond Paris-Aligned Climate UCITS ETF	1 004 977,14	1 004 977,14
Vanguard FTSE North America UCITS ETF	567 015,90	567 015,90
Xtrackers ESG MSCI Japan UCITS ETF	4 730 840,94	4 730 840,94
Ubs Irl Etf Plc - S&P 500 Esg Ucits Etf	1 427 837,43	1 427 837,43
Xtrackers Esg Msci Japan Ucits Etf	2 243 239,86	2 243 239,86
Luxemburg		
Accendo Capital	543 552,17	543 552,17
Amundi ETF Nasdaq-100 UCITS ETF	2 268 315,00	2 268 315,00
Amundi Index Euro Agg Corporate Sri - Ucits Etf Dr	936 722,01	936 722,01
Amundi Index MSCI Japan SRI PAB ETF	626 578,20	626 578,20
BNP ASIA EX-JAPAN EQ-CC EUR	1 054 194,55	1 054 194,55
BNP CHINA EQUITY-C-E	1 018 783,58	1 018 783,58
BNP EQT US GROWTH-CLACC EUR	3 040 161,01	3 040 161,01
BNP INDIA EQUITY-CCAPEUR	1 220 355,46	1 220 355,46
BNP Paribas Funds Climate Impact	1 338 324,23	1 338 324,23
BNP Paribas Funds US Value Multi-Factor Equity	20 236 874,36	20 236 874,36
BNP Paribas Funds-Sustainable Europe Value	11 346 524,97	11 346 524,97
Carnegie WorldWide (Kasvu)	3 204 655,65	3 204 655,65
Carnegie Worldwide Emerging Mark.Eq EUR	875 482,24	875 482,24
Carnegie Worldwide Healthcare Select	3 534 863,23	3 534 863,23
db x-trackers MSCI EUR SM CP ETF	2 953 075,30	2 953 075,30
Eleva UCITS Fund - Eleva European Selection Fund	1 985 555,61	1 985 555,61
Emerging Markets Debt Opportunities Fund	2 400 226,94	2 400 226,94
Fidelity Funds - Euro Bond Fund	776 358,26	776 358,26
Fidelity Funds - Sustainable Strategic Bond Fund	1 048 668,10	1 048 668,10
Lyxor Core STOXX Europe 600 DR	2 176 043,40	2 176 043,40
Lyxor MSCI Europe ESG Leaders DR UCITS ETF	671 392,32	671 392,32
Nordea 1 SICAV - Climate and Environment Equity Fu	2 295 383,06	2 295 383,06
NORDEA 1 SICAV - Global Stable Equity Fund - Euro	928 041,55	928 041,55

	Kirjanpitoarvo 31.12.2023	Käypä arvo 31.12.2023
Pareto SICAV - Pareto Nordic Corporate Bond	606 813,76	606 813,76
Parvest - Aqua	1 649 523,10	1 649 523,10
Parvest Bond Euro Government	6 325 839,09	6 325 839,09
Parvest Equity Energy World Classic Cap (EUR)	1 149 472,77	1 149 472,77
Schroder International Selection Fund - Global Eme	842 922,38	842 922,38
Threadneedle Lux - American Fund	3 486 048,46	3 486 048,46
Titanium Asunto Erikoissijoitusrahasto	1 355 956,75	1 355 956,75
Norja		
ODIN Norden C EUR	664 945,96	664 945,96
ODIN Global C (EUR)	641 403,48	641 403,48
Ranska		
Amundi ETF Stoxx Europe 50 UCITS ETF	1 288 654,16	1 288 654,16
Amundi Etf Govies 0-6 Months Euro Investment Grade	852 978,20	852 978,20
Yhdysvallat		
SPDR Trust Series I MidCap 400 USD	679 108,62	679 108,62
Muut	28 341 673,14	28 341 673,15
Sijoitusrahasto-osuudet, ulkomaiset yhteensä	167 524 203,80	167 524 203,82

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset

Emoyhtiö

	Aineettomat oikeudet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2023	76 062 079,36	146 861 340,08	29 873 393,76	14 949 354,45	267 746 167,65
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	0,00	-136 543,34	0,00	0,00	-136 543,34
Lisäykset	0,00	0,00	34 828 425,65	229 297,86	35 057 723,51
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	-278 965,38	-278 965,38
Hankintameno 31.12.2023	76 062 079,36	146 724 796,74	64 701 819,41	14 899 686,93	302 388 382,44
Kertyneet poistot 1.1.2023	-29 102 013,16	-86 046 180,81	0,00	-13 288 692,36	-128 436 886,33
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	0,00		0,00	0,00	0,00
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	192 443,10	192 443,10
Tilikauden poistot	-7 936 912,68	-1 050 758,33	0,00	-883 143,07	-9 870 814,08
Kertyneet poistot 31.12.2023	-37 038 925,84	-87 096 939,14	0,00	-13 979 392,33	-138 115 257,31
Arvonalentumiset 1.1.2023	0,00	-56 400 367,19	0,00	0,00	-56 400 367,19
Tilikauden arvonalentumiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonalentumiset 31.12.2023	0,00	-56 400 367,19	0,00	0,00	-56 400 367,19
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	39 023 153,52	3 227 490,41	64 701 819,41	920 294,60	107 872 757,94

Konserni

	Muut pitkävaikutteiset menot	Liikearvo	Ennakkomaksut	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2023	156 454 259,25	76 569 216,63	30 630 257,08	15 218 928,95	278 872 661,91
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset	2 828 940,37	0,00	35 081 421,34	229 297,86	38 139 659,57
Vähennykset	-307 782,94	0,00	-756 863,32	-469 062,13	-1 533 708,39
Hankintameno 31.12.2023	158 975 416,68	76 569 216,63	64 954 815,10	14 979 164,68	315 478 613,09
Kertyneet poistot 1.1.2023	-90 907 511,17	-32 208 360,02	0,00	-13 449 137,02	-136 565 008,21
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	288 336,61	288 336,61
Tilikauden poistot	-2 189 778,72	-7 656 921,60	0,00	-898 069,67	-10 744 769,99
Kertyneet poistot 31.12.2023	-93 097 289,89	-39 865 281,62	0,00	-14 058 870,08	-147 021 441,59
Arvonalentumiset 1.1.2023	-57 560 265,93	0,00	0,00	0,00	-57 560 265,93
Tilikauden arvonalentumiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonalentumiset 31.12.2023	-57 560 265,93	0,00	0,00	0,00	-57 560 265,93
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	8 317 860,86	36 703 935,01	64 954 815,10	920 294,60	110 896 905,57

Oma pääoma

	Emoyhtiö	Konserni
Sidottu		
Pohjarahasto 1.1. / 31.12.	7 702 793,83	7 702 793,83
Arvonkorotusrahasto 1.1./31.12.	583 275,73	583 275,73
Sidottu yhteensä	8 286 069,56	8 286 069,56
Vapaa		
Varmuusrahasto 1.1.	470 343 135,53	470 343 135,53
Rahastoidun arvonkorotuksen peruutus	0,00	0,00
Siirto edellisen tilikauden voitosta	116 860 087,21	116 860 087,21
Varmuusrahasto 31.12.	587 203 222,74	587 203 222,74
Hallituksen käyttövarat 1.1. / 31.12.	58 703,09	58 703,09
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	0,00	214 159 677,33
Edellisen tilikauden voitto	116 860 087,21	0,00
Siirto varmuusrahastoon	-116 860 087,21	-116 860 087,21
Edellisten tilikausien voitto 31.12.	0,00	97 299 590,12
Tilikauden voitto/tappio	-13 299 118,36	-19 203 883,87
Vapaa yhteensä	573 962 807,47	665 357 632,08
Oma pääoma yhteensä	582 248 877,03	673 643 701,64
Arvonkorotusrahaston erittely 31.12.2023		
Sijoitusomaisuuden arvonkorotukset	583 275,73	583 275,73
	583 275,73	583 275,73
Laskelma voitonjakokelpoisista varoista 31.12.2023		
Tilikauden voitto	-13 299 118,36	
Varmuusrahasto	587 203 222,74	
Hallituksen käyttövarat	58 703,09	
	573 962 807,47	

Velat

Muut velat

	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Saman konsernin yrityksille	635 643,50	510 375,44		

Laskennalliset verovelat

	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Konserniaktiivasta			2 763 998,14	2 916 295,66
Konsernin poistoerosta			25 502,21	25 204,50
Arvostamisesta johtuvat väliaikaiset erot	16 798 441,74	16 418 994,00	26 868 318,53	16 749 150,84
Muut			126 746,43	126 746,43
Laskennalliset verovelat yhteensä	16 798 441,74	16 418 994,00	29 784 565,31	19 817 397,43

Vakuudet ja vastuusitoumukset

Omasta puolesta annetut

Johdannaissopimuksista johtuva vastuu

	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Ei suojaavat				
Korkojohdannaiset				
Koronvaihtosopimukset				
Kohde-etuuden arvo	82 403 000,00	166 303 000,00	83 253 000,00	197 603 000,00
Käypä arvo	168 971,65	3 830 765,20	181 413,22	5 927 513,76
Suojaavat				
Korkojohdannaiset				
Koronvaihtosopimukset				
Avoimet				
Kohde-etuuden arvo	686 427 642,28	485 900 000,00	1 028 150 000,00	991 780 000,00
Käypä arvo	6 403 079,70	-28 296 895,68	8 551 765,52	-94 316 038,26

Suljettujen ja erääntyneiden ei-suojaavien johdannaisten tulos on kirjattu täysimääräisesti tulosvaikutteisesti.

Suljettujen ja erääntyneiden suojaavien johdannaisten realisoitunut tulos jaksotetaan tulokseen johdannaissopimuksen alkuperäiselle juoksuajalle.

Suljettujen ja erääntyneiden suojaavien johdannaisten realisoitunut tulos jaksotetaan tulokseen johdannaissopimuksen alkuperäiselle juoksuajalle. Suljettujen ja erääntyneiden korkojohdannaisten tuloksesta tilikaudelle on emoyhtiössä jaksotettu tuottoa 559 764,81 euroa ja tappiota 10 174 225,38 euroa. Taseessa, tulevina vuosina kuluksi jaksotettavia suljettujen ja erääntyneiden suojaavien johdannaisten realisoituneita tuloksia, on yhteensä 83 992 207,15 euroa.

Konsernissa suljettujen ja erääntyneiden korkojohdannaisten tuloksesta tilikaudelle on jaksotettu tuottoa 1 111 527,04 euroa ja tappiota 11 095 500,35 euroa. Taseessa, tulevina vuosina kuluksi jaksotettavia suljettujen ja erääntyneiden suojaavien johdannaisten realisoituneita tuloksia, on yhteensä 134 341 774,93 euroa.

Ei-suojaavien johdannaissopimusten negatiiviset arvostuserot käsitellään kirjanpidossa tulosvaikutteisesti.

Vakuudet ja vastuusitoumukset

	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Maksetut johdannaiskaupan vakuudet				
Danske Bank A/S	16 912 219,88	14 333,33	25 013 823,97	6 725 795,46
Nordea Bank Abp	0,00	22 460 000,00	0,00	77 020 000,00
Leasing- ja vuokravastuut	15 148 743,43	15 198 013,39	16 853 547,15	16 986 222,55
Vuokranmaksun vakuudet				
Kiinteistökiinnitykset			155 405,00	155 405,00
Muut vastuusitoumukset				
Omasta puolesta	751 940,25	575 462,40	742 537,32	617 517,54
Muiden yritysten puolesta	-9 402,93	42 055,14		
Kiinteistöinvestointien AVL:n 120 §:n mukainen tarkistusvastuu	974 980,18	625 881,65	10 760 226,68	2 328 694,20
Sijoitussitoumukset				
Sitouduttu merkitsemään pääomarahastojen osuuksia	16 076 746,32	19 094 295,29	20 621 381,05	23 793 707,02
Sitouduttu maksamaan kiinteistösijoitusten osuuksia	13 102 869,53	12 070 755,45	13 102 869,53	12 070 755,45
Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset			18 831 308,12	19 888 845,18

Lähipiirilainat ja -liiketoimet

Yhtiö on myöntänyt 15.775.000,00 euroa rahalainoja vakuutusyhtiön lähipiiriin kuuluville. Yhtiöllä ei ole vastuita eikä vastuusitoumuksia vakuutusyhtiön lähipiiriin kuuluville. Yhtiöllä ei ole lähipiiriliiketoimia, jotka olisi tehty muita kuin tavanomaisia kaupallisia ehtoja noudattaen. Konsernin luvut ovat yhteneväiset emoyhtiön kanssa.

Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuvelka

	Konserni 2023	Konserni 2022
Vakuutusmaksuvastuu	1 694 385 668,51	1 495 224 943,33
Korvausvastuu	60 629 911,64	44 373 556,79
Yhteensä	1 755 015 580,15	1 539 598 500,12

Konsernia koskevat liitetiedot

Fennian konsernitilinpäätöksestä on saatavissa jäljennös yhtiön pääkonttorista osoitteesta Kyllikinportti 2, Helsinki.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Helsingissä 26. päivänä maaliskuuta 2024

Mikael Ahlbäck
hallituksen puheenjohtaja

Henry Backlund

Johanna Ikäheimo

Juha-Pekka Kallunki

Esko Kivisaari

Jyrki Mäkynen

Anni Ronkainen

Risto Tornivaara

Tomi Yli-Kyyny
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Helsingissä 26. päivänä maaliskuuta 2024

KPMG OY AB

Mikko Haavisto
KHT

Tilintarkastuskertomus Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennian yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennian (y-tunnus 0196826-7) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2023. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiimme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa Tilintarkastajan palkkiot.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olennaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Merkittävimmät arvioidut olennaisen virheellisyden riskit

Olemme alla kuvanneet arviomme merkittävimmistä olennaisen virheellisyden riskeistä, mukaan lukien väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyden riskeistä, sekä esittäneet yhteenvedon siitä, miten olemme toimineet näiden riskien johdosta.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyden riski.

Sijoitusomaisuuden arvostus

Merkittävimmät arvioidut olennaisen virheellisyden riskit

Konsernin sijoitusomaisuus, sisältäen sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset, muodostaa taseen varoista merkittävimmän erän.

Sijoitukset arvostetaan pääsääntöisesti hankintamenoon tai kuten kiinteistöt, suunnitelman mukaisin poistoin vähennettyyn arvoon tai edellä mainittuja alempaan käypään arvoon. Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset arvostetaan käypään arvoon. Tilinpäätöksen liitetiedoissa esitetään lisäksi sijoitusten käyvät arvot ja sijoitusten nettotuotto käyvin arvoin.

Omaisuserien käyvät arvot perustuvat joko markkinanoteerauksiin tai käypien arvojen yleisten periaatteiden mukaisesti määritettyihin arvioihin. Niiden omaisuserien osalta, joiden markkina-arvoa ei saada julkisista markkinanoteerauksista, käyvän arvon määrittämiseen voi liittyä harkinnanvaraisuutta. Tällaisia sijoituksia ovat esimerkiksi noteeraamattomat pääoma- ja kiinteistö-sijoitukset.

Kuinka olemme toimineet näiden riskien johdosta

Olemme arvioineet sovellettujen tilinpäätösperiaatteiden ja arvostusmenetelmien asianmukaisuutta.

Olemme testanneet arvopapereiden, johdannaisten ja kiinteistöomaisuuden kirjaamiseen ja arvostusprosessiin liittyviä sisäisiä kontrolleja.

Olemme verranneet sijoitusomaisuuden arvostuksessa käytettyjä arvoja ulkopuolisiin hintanoteerauksiin ja muiden sovellettujen arvostusmenetelmien antamiin tuloksiin sekä arvioineet yhtiön omien arvostusmenettelyjen asianmukaisuutta.

Lisäksi olemme arvioineet sijoitusomaisuutta koskevien liitetietojen asianmukaisuutta.

Vastuuelan laskenta

Merkittävimmät arvioidut olennaisen virheellisyyden riskit

Vakuutusyhtiölain 9 luvun mukainen vakuutustekninen vastuuelka on emoyhtiön ja konsernin taseen vastattavien merkittävin erä.

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennian vastuuelan merkittävin riski on korvausvastuun riittävyys. Eläkemuoitoisten vahinkojen korvausvastuun laskennassa käytettävän diskonttokoron määrittäminen ja vahinkotapahtumien arviointi on tehtävä turvaavasti.

Tytäryhtiö Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennian omalla riskillä on takuukorkoisia eläke- ja säästöhenkivakuutuksia, joille on luvattu laskuperustekorko. Luvattuun laskuperustekorkoon liittyy sijoitustuottojen riski, jota osaksi hallitaan vastuuelkaan sisältyvällä korkotäydennysvarauksella. Vastuuelkaa laskettaessa käytettävä korko on valittava turvaavasti.

Vastuuelan tasearvon merkittävyyden ja sen laskentaan liittyvien johdon harkintaa sisältävien oletusten ja monimutkaisten vakuutusmatemaattisten laskentamallien johdosta vastuuelka on arvioitu tilintarkastuksessa eräksi, johon sisältyy olennaisen virheellisyyden riski.

Kuinka olemme toimineet näiden riskien johdosta

Olemme arvioineet vakuutusteknisen vastuuelan kirjaamiseen ja laskentaan liittyviä periaatteita ja laskentaprosessia.

Vakuutusmatemaatikkomme on osallistunut tarkastukseen ja arvioinut käytettyjen oletusten ja menetelmien asianmukaisuutta ja laskennan oikeellisuutta.

Lisäksi olemme käyneet läpi vastuuelan kirjanpidollisen käsittelyn asianmukaisuutta ja arvioineet vastuuelkaa koskevien liitetietojen oikeellisuutta.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aiheutta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana tilikaudesta 2007 alkaen yhtäjaksoisesti 17 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsinki 26. maaliskuuta 2024

KPMG OY AB

Mikko Haavisto

KHT

Hallintoneuvoston lausunto

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennian hallintoneuvosto on käsitellyt yhtiön vuoden 2023 tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen sekä tilintarkastuskertomuksen. Hallintoneuvostolla ei ole niiden johdosta huomauttamista.

Hallintoneuvosto esittää 8.5.2024 kokoontuvalle yhtiökokoukselle, että tilinpäätös ja konsernitilinpäätös vahvistettaisiin ja hallituksen ehdotus vuosituloksen käyttämisestä hyväksyttäisiin.

Helsingissä maaliskuun 26. päivänä 2024

Hallintoneuvoston puolesta

Janne Ylinen
hallintoneuvoston puheenjohtaja

Hallinto

Hallintoneuvosto

Puheenjohtaja

Janne Ylinen
toimitusjohtaja
Kokkolan Halpa-Halli Oy
Kokkola

Jäsenet

Clarisse Berggårdh
toimitusjohtaja
Helsinki Partners Oy
Helsinki

Virve Groning
toiminnanjohtaja
UFF
Klaukkala

Annaleena Hakola
toimitusjohtaja
Hakola Huonekalu Oy
Helsinki

Jarmo Halonen
toimitusjohtaja
Elecster Oyj
Akaa

Satu Heikkilä
toimitusjohtaja
Nordic Tank Oy
Oulu

Jukka Hyryläinen
toimitusjohtaja
Katko Oy
Helsinki

Hannu Kekäläinen
hallituksen puheenjohtaja
Check Point Finland Oy
Piikkiö

Varapuheenjohtaja

Pia Kauma
kansanedustaja
Espoo

Jenni Keskinen
toimitusjohtaja
Ravintolakolmio Oy
Helsinki

Jaana Kokko
hallitusammattilainen
Oulu

Petteri Kolin
Johtava konsultti, strateginen muotoilu
LINK Design and Development Oy
Helsinki

Perttu Kouvalainen
toimitusjohtaja
Mainostoimisto Fabrik Oy
Joensuu

Mari Laaksonen
toimitusjohtaja
CleanMarin Oy
Helsinki

Niko Lappalainen
toimitusjohtaja
Kiinteistökartio Oy
Turku

Tommi Latva
talousjohtaja
Rotator Oy
Tampere

Maunu Lehtimäki

toimitusjohtaja
Evli Pankki Oyj
Helsinki

Jarmo Lindberg

kenraali (reservissä)
Sipoo

Heli Lindqvist

toimitusjohtaja
Lukkotalo, Lukko ja Kone oy
Pori

Markus Lohi

kansanedustaja
Rovaniemi

Matti Manner

toimitusjohtaja
Prohoc
Vaasa

Jouko Manninen

kaupunginjohtaja
Kuusamon kaupunki
Kuusamo

Mikko Markkanen

toimitusjohtaja
Crazy Town Oy
Jyväskylä

Anna Mollberg

HR- ja myyntijohtaja
Kymppi-Maukkaat Oy
Akaa

Juha Murtopuro

toimitusjohtaja
Alltime Oy/Eteläranta Capital Oy
Helsinki

Heikki Nikku

hallitusammattilainen, Senior Advisor
Tuusula

Ari Penttilä

toimitusjohtaja
Matkapojat Oy
Tampere

Mikko Pessi

toimitusjohtaja
Lumoava Finland Oy
Kuopio

Tero Pesu

HR-johtaja
Stora Enso Oyj
Helsinki

Pekka Rantamäki

toimitusjohtaja
Rantamäki Advisors Oy
Hyvinkää

Tarleena Rinta-Jouppi

business controller
Rinta-Joupin Autoliike
Turku

Ali U. Saadetdin

hallituksen puheenjohtaja
A. Saadetdin Oy
Tampere

Kalle Saajos

toimitusjohtaja
Saajos Yhtiöt
Lohja

Hanna Somppi

henkilöstön edustaja
Fennia
Vaasa

Kaj Ström

hallituksen puheenjohtaja
Motoral Oy
Helsinki

Antti Tiitola

toimitusjohtaja
Konsulantti Oy
Helsinki

Juhana Tikka
toimitusjohtaja
Länsi-Savo Oy
Mikkeli

Tapio Tommila
toimitusjohtaja
Panostaja Oyj
Tampere

Minna Vanhala-Harmanen
toimitusjohtaja
Perheyrittäjien liitto
Tuusula

Heikki Vauhkonen
toimitusjohtaja
Tulikivi Oyj
Juuka

Stefan Wallin
Chair of Board
Åbo Akademin säätiö
Turku

Jarkko Wuorinen
toimitusjohtaja
Saimaan Kotirengas Oy
Savonlinna

Jens Österberg
hallituksen puheenjohtaja
Oy Petsmo Products Ab
Vaasa

Hallitus

Puheenjohtaja

Mikael Ahlbäck

teollisuusneuvos, konsernijohtaja
Ab Rani Plast Oy
Teerijärvi

Jäsenet

Henry Backlund

hallituksen puheenjohtaja
Dermoshop Oy
Korsnäs

Jyrki Mäkynen

toimitusjohtaja, hallituksen puheenjohtaja
Oy HM Profiili Ab
Seinäjoki

Johanna Ikäheimo

hallituksen puheenjohtaja
Lappset Group Oy

Anni Ronkainen

Helsinki

Juha-Pekka Kallunki

liiketaloustieteen professori
Oulun yliopiston kauppakorkeakoulu,
Aalto yliopiston kauppakorkeakoulu ja
Stockholm School of Economics
Oulu

Risto Tornivaara

Vantaa

Esko Kivisaari

konsultti
Actuarial Consulting and Insulting Esko Kivisaari
Järvenpää

Hallituksen sihteeri

Veera Ilmonen

lakiasianpäällikkö, yhtiön lakiasiat
Fennia

Tilintarkastajat

KPMG Oy Ab

Mikko Haavisto

KHT

Fennian johtoryhmä

Tomi Yli-Kyyny
toimitusjohtaja

Sanna Elg
johtaja, vahinkopalvelut

Pasi Laaksonen
johtaja, vakuutuspalvelut

Mika Manninen
talousjohtaja, CFO

Alexander Schoschkoff
johtaja, asiakkuudet

Minna Schrey-Hyppänen
johtaja, strategia, henkilöstö ja viestintä

Lääkärit

Sari Anthoni
lääketieteen tohtori,
työterveyshuollon erikoislääkäri

Mikael Hedenborg
lääketieteen ja kirurgian tohtori
työterveyshuollon erikoislääkäri, ylilääkäri
vakuutuslääketieteen erityispätevyys

Tero Järvinen
professori
ortopedian ja traumatologian erikoislääkäri

Lauri Keso
lääketieteen ja kirurgian tohtori
sisätautien ja reumatologian erikoislääkäri
vakuutuslääketieteen erityispätevyys

Juha Liira
lääketieteen ja kirurgian tohtori
työterveyshuollon ja työlääkieteen
erikoislääkäri
vakuutuslääketieteen erityispätevyys

Heikki Mäenpää
dosentti, lääketieteen tohtori
ortopedia ja traumatologia

Mika Paavola
lääketieteen tohtori
ortopedian ja traumatologian erikoislääkäri

Tove Palmgren-Soppela
lääketieteen lisensiaatti
käsikirurgian erikoislääkäri

Timo Yrjönen
lääketieteen tohtori
ortopedian erikoislääkäri

Heikki Österman
lääketieteen lisensiaatti
ortopedian ja traumatologian erikoislääkäri